

Jaarverslag 2022

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij

Samen vooruit!

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Kerncijfers	5
Verslag van de Raad van Bestuur	7
Verslag van de Raad van Commissarissen	39
Jaarrekening 2022	45
Geconsolideerde balans per 31 december 2022	46
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022	48
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	50
Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening	51
Toelichting op geconsolideerde balans per 31 december 2022	61
Toelichting op geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022	78
Enkelvoudige balans per 31 december 2022	88
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022	90
Enkelvoudig kasstroomoverzicht	92
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022	93
Toelichting op enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022	102
Overige gegevens	111
Statutaire regeling van de winstbestemming	111
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	112

Voorwoord

Voor N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij (SVM) was 2022 een uitdagend jaar. SVM rapporteert helaas een negatief resultaat van € 0,4 miljoen. Dit negatieve resultaat heeft ertoe geleid dat we in lijn met ons kapitaalbeleid geen dividend uitkeren. De grootste oorzaak van dit negatieve resultaat is de waardeontwikkeling van onze beleggingen. Het operationeel resultaat (technisch resultaat voor beleggingen) is € 32 miljoen. Met een combined ratio van 90% en solvabiliteit van 213% staat er een financieel gezond verzekeringsbedrijf.

Geopolitiek gezien is 2022 een bijzonder jaar geweest. De wereldwijde ontwikkelingen hebben ons aanzienlijk geraakt op onze beleggingen, met een verlies van € 32,4 miljoen ten opzichte van een positief beleggingsresultaat van € 21,9 miljoen in 2021. In 2022 hebben we daarom ons beleggingsbeleid opnieuw getoetst. Deze toets heeft bevestigd dat ons beleid ook nu het juiste prudente beleid is dat onze solvabiliteit beschermt.

We zagen in 2022 ook dat de schadelast is toegenomen. In 2021 was het schadepercentage 53,6%. Dat steeg naar 61,5% in 2022. Die stijging komt onder andere doordat het afgelopen jaar het aantal asfaltkilometers is toegenomen. Ook de inflatie speelde mee, net als het stijgende aantal fietsdiefstallen. Op de laatste twee hebben we geanticipeerd door premieverhogingen door te voeren.

In de markten waarin we actief zijn, spelen veel ontwikkelingen. In de automarkt zien we dat de groep onafhankelijke autobedrijven krimpt, als gevolg van verdere consolidatie onder merkdealers. Het aantal merkdealers neemt in aantal af, maar als bedrijven in omvang toe. In de fietsmarkt ontstaan steeds meer fietsvarianten en de markt groeit zeer snel.

Commercieel heeft SVM in 2022 goede prestaties geleverd. De premieomzet is gestegen van € 366 miljoen in 2021 naar € 385 miljoen in 2022. Dat is mede te danken aan de goede relatie met de BOVAG mobiliteitsbedrijven en ons relevante productaanbod. Verder hebben we onze positie in de zakelijke portefeuille geconsolideerd. De groei kwam voort uit de stijging van de verkoop van autoverzekeringen via de mobiliteitsbedrijven. De omzet van fietsverzekeringen (in Nederland, België en Duitsland) liet een zeer sterke groei zien: van € 81,6 miljoen omzet in 2021 naar € 97,8 miljoen omzet in 2022.

Herverzekeraars erkennen de stabiele en gezonde operationele resultaten van SVM. We hebben daardoor onze herverzekeringcontracten 2023 adequaat kunnen vernieuwen bij ons herverzekeringspanel.

Onze koers blijft overeind: we willen als SVM een wendbare en proactieve organisatie worden die inspelt op trends en ontwikkelingen in de markt van mobiliteit. Die transitie is nodig om ons bedrijf toekomstbestendig te houden. Onder het motto 'digitaal waar het kan en persoonlijk waar het moet' moderniseren we onze systemen, organisatie en diensten. De kostenstijging die daarmee samenhangt, is nodig om te blijven investeren in de toekomst van ons bedrijf. Hiermee verbeteren we onze dienstverlening door middel van automatisering en digitalisering. Een goed voorbeeld daarvan is de livegang van het softwaresysteem Axon voor de zakelijke portefeuille. Dit traject is uitdagend geweest en heeft veel van onze medewerkers gevraagd.

Verder speelden voor SVM nog een tweetal andere thema's in 2022. Zo hebben we slim moeten anticiperen op de krapte op de huidige arbeidsmarkt. We hebben veel vacatures open, het verloop is hoger dan afgelopen jaren en het is uitdagend om de plekken in te vullen. Om de dienstverlening in stand te houden, hebben we voor sommige posities gekozen voor externe inzet. Ten tweede hebben we het afgelopen jaar het thema duurzaamheid verder geëxploreerd. We gaan de plannen hiervoor de komende jaren verder implementeren en bereiden ons voor op de naderende Europese regelgeving op dit thema, de CSRD.

Op 15 februari 2023 heeft er een bestuurswisseling plaatsgevonden bij SVM. Pieter van der Burg heeft zijn functie van Directievoorzitter overgedragen aan Linn Musters. We willen Pieter bedanken voor zijn inzet tijdens zijn ruim 32 jaar bij Bovemij. Ook bedanken we alle medewerkers van SVM voor hun inspanningen in 2022.

We kijken terug op een uitdagend jaar, waarin veel goed is gegaan. Daar kunnen we trots op zijn. We zien de toekomst met vertrouwen tegemoet. SVM is financieel gezond. Door goed de externe ontwikkelingen te monitoren en hierop te anticiperen en intern te digitaliseren, verwachten we relevante verzekeringsproducten en Bovemij-diensten te kunnen blijven bieden. Onze ambitie om de risicoadviseur te zijn van mobiliteitsbedrijven blijft in deze dynamische tijden overeind.

Samen vooruit!

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij
Linn Musters & Ageeth Bakker

Kerncijfers

(in duizenden euro's)		2022	2021	2020	2019	2018
Brutopremies						
Ongevallen en ziekte		31.100	37.583	56.911	58.516	86.832
Motorrijtuigen aansprakelijkheid		133.122	125.178	119.787	117.991	109.110
Casco		185.186	166.095	163.661	145.814	137.079
Brand en andere schade aan goederen		17.696	19.196	21.477	23.603	22.654
Overige branches		17.751	18.436	15.919	20.568	19.970
Totaal brutopremies		384.855	366.488	377.755	366.492	375.645
In procenten ten opzichte van 2018		102,5%	97,6%	100,6%	97,6%	100,0%
Verdiende premies eigen rekening	[A]	355.298	340.992	342.064	339.983	355.545
Schade eigen rekening in verhouding tot [A]	[B]	61,5%	53,6%	51,1%	62,0%	69,6%
Acquisitiekosten in verhouding tot [A]	[C]	15,1%	15,0%	13,8%	15,1%	16,0%
Beheers- en personeelskosten in verhouding tot [A]	[D]	13,7%	12,0%	14,9%	15,7%	10,9%
Combined ratio		90,3%	80,6%	79,8%	92,8%	96,5%
Resultaat voor belastingen		-11	83.226	69.827	39.720	4.032
Resultaat na belastingen	[E]	-405	60.809	51.521	30.192	4.359
Eigen vermogen	[F]	152.186	193.833	175.347	163.817	137.486
Rentabiliteit eigen vermogen $[(E) / (F)]$		-0,3%	31,4%	29,4%	18,4%	3,2%
Toegekend dividend		30.600	48.843	42.475	9.391	3.862
SCR Ratio		213%	212%	205%	187%	176%
Technische voorzieningen		438.477	410.862	411.899	412.008	401.944
Beleggingen en liquiditeiten	[G]	498.167	530.521	505.155	468.916	365.220
Resultaat beleggingen	[H]	-32.382	21.919	6.593	15.236	1.087
Gemiddeld rendement op beleggingen $[(H) / (G)]$		-6,3%	4,2%	1,4%	3,7%	0,3%

Verlag van de Raad van Bestuur

Missie, visie en kernwaarden

De missie, visie en kernwaarden van SVM zijn in lijn met die van Bovemij N.V. en daarom zijn die hier onderstaand weergegeven.

Bovemij: voor en door de mobiliteitsbranche

In 1963 rijden er in Nederland zo'n 750.000 auto's rond. Er is echter geen enkele verzekeraar die het aandurft om de aansprakelijkheid van autobedrijven te dekken. Er is dringend behoefte aan pioniers die het wél aandurven. BOVAG gaat ervoor en richt haar eigen verzekeringsmaatschappij op: Bovemij.

Het verhaal van Bovemij is het verhaal van de mobiliteitsbranche. Want 60 jaar na de oprichting staat het belang van mobiliteitsbedrijven bij Bovemij nog altijd voorop.

De mobiliteitsbranche staat nooit stil. En Bovemij dus net zomin. Onze historie is er dan ook een van succesvol meebewegen met veranderingen.

We zijn inmiddels dan ook veel meer dan een verzekeraar: wij zijn de partner van de mobiliteitsbranche. Wij helpen onze klanten om succesvoller te ondernemen.

Onze branche bevindt zich op dit moment in de grootste beweging uit haar historie. De grotere bedrijven nemen de kleinere over, mobiliteit wordt steeds meer elektrisch, flexibel en digitaal en de consument van nu weet precies wat hij wil.

Dat vraagt wel wat van de mobiliteitsbranche. En dus ook van Bovemij. Want: de uitdagingen van de branche zijn onze uitdagingen. Meer dan ooit kunnen wij de branche helpen.

Bovemij helpt de branche vooruit. Door alert te blijven, te anticiperen en slim mee te bewegen. Door kennis te hebben van de branche en daardoor in te kunnen spelen op specifieke behoeftes. Want door onze historie zijn wij in de unieke positie om mobiliteitsbedrijven ook nu verder te helpen. We hebben kennis van de branche, een groot netwerk en relevante producten en diensten die onze klanten sterker maken.

Met onze bedrijfsverzekeringen zorgen wij ervoor dat onze klanten in business blijven bij tegenslag. Met onze particuliere producten en datadiensten helpen we hen aan meer omzet en marge. En door zo veel mogelijk te digitaliseren, zorgen we dat ze kunnen doen waar zij het liefste mee bezig zijn en de meeste waarde uit kunnen halen.

Laat maar komen die toekomst. Welke richting het ook opgaat: Bovemij.

Onze missie

Wij helpen de mobiliteitsbranche succesvol ondernemen. Dat doen we met behulp van producten voor het mobiliteitsbedrijf én door oplossingen te bieden die branche en consument dichterbij elkaar brengen. Van verzekeringen en garanties tot financieringen en van datadiensten tot online platforms.

Onze visie

Wij bestaan voor en door de mobiliteitsbranche. Door mobiliteitsbedrijven persoonlijk en digitaal te verbinden met mobiliteitsconsumenten versterken we de branche en houden we iedereen vertrouwd en betrouwbaar onderweg.

Onze kernwaarden

De aanpak van Bovemij kenmerkt zich door de volgende kernwaarden:

- **Vertrouwen**

Vertrouwen is een katalysator die ervoor zorgt dat we samen verder komen. We werken open en transparant, komen onze beloftes na en werken samen aan de meest betrouwbare producten en diensten. Vertrouwen versterkt de verbinding.

- **Verbinding**

Om echt samen te werken aan duurzame, langetermijnoplossingen is het belangrijk dat we elkaar zien en de verbinding met elkaar aangaan. Want alleen ga je snel, maar samen kom je verder.

- **Vooruitgang**

We willen, denken en doen vooruit. Want stilstand is achteruitgang. En: the only way is up! We bewegen mee, met onze klanten en de veranderende wereld. We zien kansen en werken proactief.

Zo gaan we 'Samen vooruit!'

Terugblik op 2022

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij (SVM) was de afgelopen jaren tamelijk intern gericht. Daardoor waren we minder zichtbaar voor onze klanten. Die interne focus had onder andere te maken met de forse investeringsagenda, mede gericht op het versterken van ons fundament, en de druk die deze op onze organisatie legde. Daarnaast zorgden beheersing van compliancerisico's en de coronapandemie ervoor dat het vizier vaker intern dan extern gericht stond.

Naar buiten toe hebben we afgelopen jaren veel gecommuniceerd over onze nieuwe en toekomstige dienstverlening en weinig over onze bestaande producten en diensten. We willen benadrukken dat SVM nog steeds de solide en herkenbare partner is voor haar klanten. Maar wel een partner die aan het moderniseren is. Dat moet ook, want we willen ons klaarmaken voor de toekomst.

Aan onze strategie hebben we niets veranderd, maar wel aan de manier waarop we er invulling aan geven: met meer focus. We focussen ons op onze digitale ontwikkeling, zeker voor onze kernactiviteiten, waar we ons op richten. Die focus moet zorgen voor meer duidelijkheid, voor rust én voor een betere uitvoering. Voor de verzekeraar ligt de nadruk op het moderniseren, digitaliseren en efficiënter maken van de processen.

Deze invulling van onze strategie moet ervoor zorgen dat onze dienstverlening richting onze klanten verbetert. Daarnaast stimuleert het onze eigen duurzame omzetgroei en een gezond bedrijfsresultaat. Het afgelopen jaar zijn we gestart met het verstevigen van dit noodzakelijke fundament voor groei en borging van onze dienstverlening naar de toekomst. Vervolgens zetten we volgende stappen en komt er meer ruimte voor innovatie en nieuwe producten en diensten.

Financieel resultaat

We komen uit een tijd met een lage schadelast als gevolg van minder wegverkeer door de coronapandemie met een fors positief effect op de financiële resultaten. Onze bedrijfsvoering loopt goed en SVM is financieel gezond. Maar afgelopen jaar zijn we wel hard geraakt door de geopolitieke en economische situatie en de effecten daarvan op onze beleggingsportefeuille. De waarde van aandelen daalde en de rentes van de hypotheek en staatsobligaties stegen. Deze ontwikkelingen beïnvloedden ons financiële resultaat sterk.

We hebben een solide resultaat exclusief beleggingen behaald in 2022. Dat compenseert echter het negatieve beleggingsresultaat niet. Dat betekent dat wij voor 2022 uitkomen op een negatief resultaat door beleggingen. Dit is in lijn met het beeld zoals we dat bij onze halfjaarcijfers hebben gepresenteerd.

Het resultaat van onze reguliere bedrijfsvoering is nog steeds goed, maar staat wel onder druk. Dit komt onder andere doordat de gemiddelde schadelast weer richting het oude niveau beweegt van voor de coronapandemie. Door de inflatie wordt het huidige en toekomstige schadeherstel ook duurder, denk aan de kosten die schadeherstellers maken voor energie en materialen. Verder zagen we afgelopen jaar een toename van het aantal fietsdiefstallen, met name van elektrische fietsen en daardoor de aanspraak op verzekeringen. Het heeft onze aandacht. Ook hebben we investeringen gedaan in het fundament van onze organisatie, om ons klaar te maken voor de toekomst. Hoewel het operationeel resultaat nog goed is, maken de ontwikkelingen ons kritisch op de investeringen die we doen. We letten goed op wat we uitgeven en waaraan.

Groei in fietssegment

De fietsverzekeringen groeiden het afgelopen jaar sterk door. Niet alleen in Nederland, maar ook in Duitsland. Het verzekeren van fietsen is voor SVM een belangrijke ontwikkeling geweest. Het is het bewijs dat we in staat zijn om onze dienstverlening te verbreden. Van oorsprong waren we gericht op autoverzekeringen, nu zijn fietsverzekeringen ook een substantieel deel van onze dienstverlening. De groei wordt aangejaagd door de verkopen van elektrische fietsen door fietsenhandelaren. Een nieuwe ontwikkeling is dat ook grote autobedrijven de markt van fietsen ontdekken. Die bedrijven zijn vaak al klant van SVM en het verzekeren van fietsen is dan snel toegevoegd. Zo versterken we elkaar weer.

Contracten verlengd, productgroepen verbreed

Het afgelopen jaar hebben we contracten met een aantal grote klanten in de automotive sector weten te verlengen. Ons klantportfolio bleef stabiel en dat is fijn. Het is het bewijs dat SVM met haar dienstverlening waarde toevoegt voor haar klanten. Daarnaast is het aantal actieve productgroepen gestegen, met name de serviceconcepten. Dit zijn business-to-business-to-consumer producten, bijvoorbeeld verzekeringsproducten die dealers aan hun klanten verkopen. Deze producten spelen in op het veranderende verdienmodel van onze klanten, dat onder druk staat. Met deze producten kunnen ze hun verdienvermogen vergroten, net als de band met hun klanten.

Duurzaamheid

SVM vindt duurzaamheid belangrijk. We hebben daarom eerder zes duurzaamheidsthema's benoemd en hierop ambities geformuleerd. Hier zijn we in 2022 verder mee aan de slag gegaan. SVM wil duurzaam ondernemen integraal onderdeel maken van haar bedrijfsstrategie, net als digitalisering. Bovendien verplicht nieuwe Europese regelgeving ons om te rapporteren over duurzaamheid. Dit stimuleert om stappen voorwaarts te zetten op het gebied van duurzaamheid.

Compliancedossier

Ultimo 2022 is een voorziening genomen van € 3,75 miljoen als gevolg van een voorgenomen boete van DNB en een boete van de AFM. De boete van de AFM, die reeds in 2021 was voorzien, heeft betrekking op het overtreden van het provisieverbod bij een casus in de periode 2014 tot 2019. SVM heeft bezwaar aangetekend. Dit proces loopt nog. SVM is in november 2022 geïnformeerd over de voorgenomen boete van DNB. Deze voorgenomen boete is opgelegd in verband met het mogelijk niet voldoen aan de eisen van een integere en beheerste bedrijfsvoering over de periode 2016 t/m 2020. Het overtreden van complianceregele bij het verzekeringsbedrijf is in 2019 al door de Raad van Commissarissen erkend op basis van een zelf geïnitieerd onderzoek door een externe deskundige. Dat is in 2019 met AFM en DNB gedeeld.

Mede op basis van de bevindingen is een groot aantal verbetermaatregelen geïnitieerd die afgelopen jaren allemaal zijn geïmplementeerd. DNB heeft bevestigd dat zij deze maatregelen in opzet voldoende vindt. SVM wil de nog lopende dossiers met de toezichthouders graag tot een afronding brengen.

Markttrends en maatschappelijke ontwikkelingen

Het afgelopen jaar was roerig door de geopolitieke situatie en de economische en maatschappelijke gevolgen. Daarnaast zien we de volgende ontwikkelingen en trends in onze branche:

Techniek: de elektrische auto neemt een vlucht

Het afgelopen jaar heeft de elektrificering in de automotive sector verder doorgezet. De markt van elektrische auto's ontwikkelt snel. Er komen nieuwe modellen op de markt, tweedehands elektrische auto's vinden gretig aftrek waardoor het aanbod schaars is en de prijs voor een elektrische auto hoog blijft. De overheid stimuleert de aanschaf van elektrische auto's met subsidies. Ook steeds meer bedrijven schakelen voor hun leasewagenpark over op elektrisch vervoer. Deze trend gaat gepaard met een veranderend verdienmodel voor onze klanten, want elektrische auto's hebben over het algemeen minder onderhoud nodig. En als er onderhoud nodig is, gebeurt dat op een andere manier. Verder worden auto's steeds slimmer. Er worden meer data rond het voertuig gegenereerd over bijvoorbeeld het gebruik van het voertuig.

Keten: steeds korter plus een consolidatie in de branche

Steeds meer autofabrikanten gaan mobiliteit rechtstreeks aanbieden aan de consument en nemen werkzaamheden over van de dealer. Dit heet het werken volgens het Agency model. Het Agency Model is al gestart onder nieuwe merken (Lynk&Co & Polestar) en neemt op korte termijn een vlucht onder de bestaande merken. Dit bespaart fabrikanten kosten, waardoor ze in staat zijn verder te investeren in de elektrificatie van hun productaanbod. Bovendien krijgen zij door de data die ze verzamelen steeds meer grip op de consument.

De consolidatie in de autobranche zet door. Er zijn steeds minder merkdealers, maar als bedrijf worden zij steeds groter. Per showroom wordt meer omzet gegenereerd, en meer transacties, met minder vierkante meters en mensen. Naast consolidatie zijn er internationale ontwikkelingen. Grote (multi)merkdealers breiden uit over de grens of worden zelf onderdeel van een grotere internationale onderneming. Nieuwe merken betreden de Nederlandse markt, met name Aziatische merken met elektrische voertuigen. En ten slotte neemt de import en- export van met name occasions toe, ingegeven door schaarste aan gebruikte wagens.

Lager consumentenvertrouwen

Het aantal verkochte voertuigen (nieuw en occasions) in Nederland daalt verder. Dat kent meerdere oorzaken. Allereerst waren er lange levertijden en tekorten aan auto's. Verder zorgt het dalende consumentenvertrouwen voor een lagere koopbereidheid; de onzekerheid in de markt leidt tot een afwachtende houding bij klanten. Door de stijgende rente en stijgende prijs van nieuwe auto's wordt (private) lease ten slotte aanzienlijk duurder. Dat leidt ook tot een stagnatie.

Wagenpark: nog steeds een groei, maar verkoop nieuwe auto's daalt

Alhoewel het aantal verkochte voertuigen daalt, groeit het Nederlandse wagenpark nog steeds. In de zakelijke markt is een sterkere groei te zien dan in de particuliere markt. De verkoop van nieuwe auto's daalt, zeker bij particulieren. Wel blijft het autobezit per huishouden iets stijgen, maar in steden zoeken consumenten ook naar andere manieren van vervoer. Daar wordt de auto minder dominant. In de BOVAG netwerkstudie 'Automotive retail in 2030' is te lezen dat de verwachting is dat de verkoop van nieuwe auto's vanaf 2030 weer gaat stijgen vanwege de groei van de bevolking.

Mobiliteitsvorm: van bezit naar gebruik

Een groeiend aantal consumenten ziet steeds minder de noodzaak om in bezit te zijn van een auto. Ze willen gebruikmaken van mobiliteit. De consument hecht minder waarde aan een merk of aan de technische specificaties van een auto. Mobility as a Service doet haar intrede. En naast lease wint ook de abonnementsvorm aan populariteit. Ook combinatievormen met andere soorten van vervoer, bijvoorbeeld fiets of openbaar vervoer, zijn opkomend.

Gebruik fietsen neemt toe

De fiets, met name de elektrische fiets, is de laatste jaren sterk in opkomst. De e-bike is in trek bij zowel jong als oud. Sinds de coronacrisis is er meer aandacht voor fietsen. Ook vanuit de overheid wordt het gebruik van de fiets gestimuleerd. Op dit moment is de fietsmarkt nog zeer gefragmenteerd, maar ook hier gaat schaalvergroting in de toekomst een rol spelen. We zien bijvoorbeeld dat spelers in de automotive sector hun productportfolio verbreden met fietsen. Nederland is en blijft een intensief fietsland, Europa is een groeiemarkt. Voor SVM is het aandeel fietsverzekeringen het afgelopen jaar sterk gegroeid.

Duurzaamheid: belangrijker bij consument én fabrikant

De consument vindt het in toenemende mate belangrijk te letten op de eigen CO₂-footprint, dus ook de uitstoot door de auto. Maar niet alleen de consument maakt duurzame stappen, ook bedrijven in de keten worden geacht groener te ondernemen. Het tempo hierin wordt mede bepaald door wet- en regelgeving en het financieel regime. Een belangrijke maatregel hierin is de verplichting van minimaal energielabel C vanaf 2023. De investeringen die hiermee gepaard gaan, drukken op de marge. Verder gaan de ontwikkelingen richting andere energiedragers, bijvoorbeeld waterstof, nog erg langzaam.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Naast de ontwikkelingen in onze branche hebben we te maken met grote sociaal-maatschappelijke, ecologische en economische verschuivingen. Na de coronapandemie in 2020 volgde de oorlog in de Oekraïne die de wereld het afgelopen jaar in haar greep hield. Deze heeft grote gevolgen voor het mondiale energiesysteem en de economie. In Nederland hebben we gemerkt dat energievoorzieningszekerheid en betaalbaarheid belangrijke thema's waren.

Onze strategie: SVM is de risicoadviseur voor onze klanten

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij (SVM) heeft een unieke positie: al bijna 60 jaar zijn wij betrokken bij de mobiliteitsbranche. Alles wat we doen, doen we met en voor mobiliteitsbedrijven. We helpen hen succesvol ondernemen.

Met onze verzekeringen beschermen we onze klanten tegen risico's. Die op hun beurt hún klanten weer tegen risico's kunnen beschermen. Wij nemen nadrukkelijk de positie in van proactieve risicoadviseur. Dat betekent niet alleen dat we ervoor zorgen dat klanten goed zijn verzekerd. We willen onze klanten juist behoeden voor schades. We richten ons op preventie. Daarover adviseren we hen. Hierop is ook ons producten- en dienstenportfolio afgestemd.

Als geen ander kennen we de branche en de risico's die met ondernemen in de mobiliteitssector gepaard gaan. In onze kennis van de sector zit ook onze toegevoegde waarde, als dé verzekeraar van de mobiliteitssector.

Mobiliteitsbedrijven succesvol laten ondernemen doen we ook door onze klanten uit te rusten met aantrekkelijke verzekeringspakketten voor hun klanten. Dit zijn oplossingen op maat, zowel voor fiets als voor auto, die bijdragen aan het verhogen van de service die mobiliteitsbedrijven hun klanten kunnen bieden. Dit zorgt voor een hechte en goede relatie tussen klant en mobiliteitsbedrijf. En draagt bij aan een rendabele bedrijfsvoering, en in brede zin een sterke sector.

Verstevigen van het fundament

Het afgelopen jaar hebben we een herijking van de executie van onze strategie doorgevoerd. We hebben geconstateerd dat onze koers de juiste is: we willen toe naar een wendbaarder en digitaler SVM.

Echter, het tempo en de intensiteit waarmee wij een jaar eerder de slag naar digitalisering wilden maken en platforms ViaBOVAG.nl en ViaBovemij.nl wilden ontwikkelen, schroeven we iets terug. Dat heeft drie belangrijke redenen.

- Ten eerste willen we dat onze klanten ons blijven percipiëren als vertrouwde en persoonlijke partner. En niet louter als digitale dienstverlener.
- Ten tweede kosten digitale transitie meer tijd en effort dan we aanvankelijk dachten. Een goede digitale ambitie is gezond, maar executie kost tijd. Dat geeft druk op onze organisatie, bijvoorbeeld werkdruk, druk op de werkbeleving en ziekteverzuim.
- Ten derde bracht het werken aan digitalisering ons ook het inzicht dat het verstevigen van het fundament van onze organisatie voorrang moest krijgen. We willen meer investeren in onze kernactiviteiten. Daar hebben we het eerste werk te doen. Dat geeft focus. We gaan minder projecten oppakken, maar hetgeen we doen, doen we goed én maken we af.

SVM werkt verder aan het verbeteren van haar dienstverlening. Dat betekent dat we onze primaire dienstverlening automatiseren naar de moderne maatstaven. We werken toe naar een digitaal en geïntegreerd productenportfolio met verbeterende processen. Dat stelt ons in staat efficiënter te werken, dienstverlening te verbeteren, met kortere doorlooptijden.

Het afgelopen jaar hebben we hierin al een grote stap gezet. Zo hebben we het softwarepakket waar we onze zakelijke verzekeringen in beheerden (I+) vervangen door Axon. Dat stelt ons in staat onze zakelijke portefeuille beter te beheren en toekomstgericht te werken. Met behulp van scherpere data kunnen we betere beslissingen maken. En door betere workflows kunnen we efficiënter werken. Het project heeft drie jaar geduurd en is afgelopen mei afgerond. De kinderziektes die bij vrijwel iedere introductie van nieuwe automatiseringssystemen horen, werken we weg.

Duurzaam ondernemen

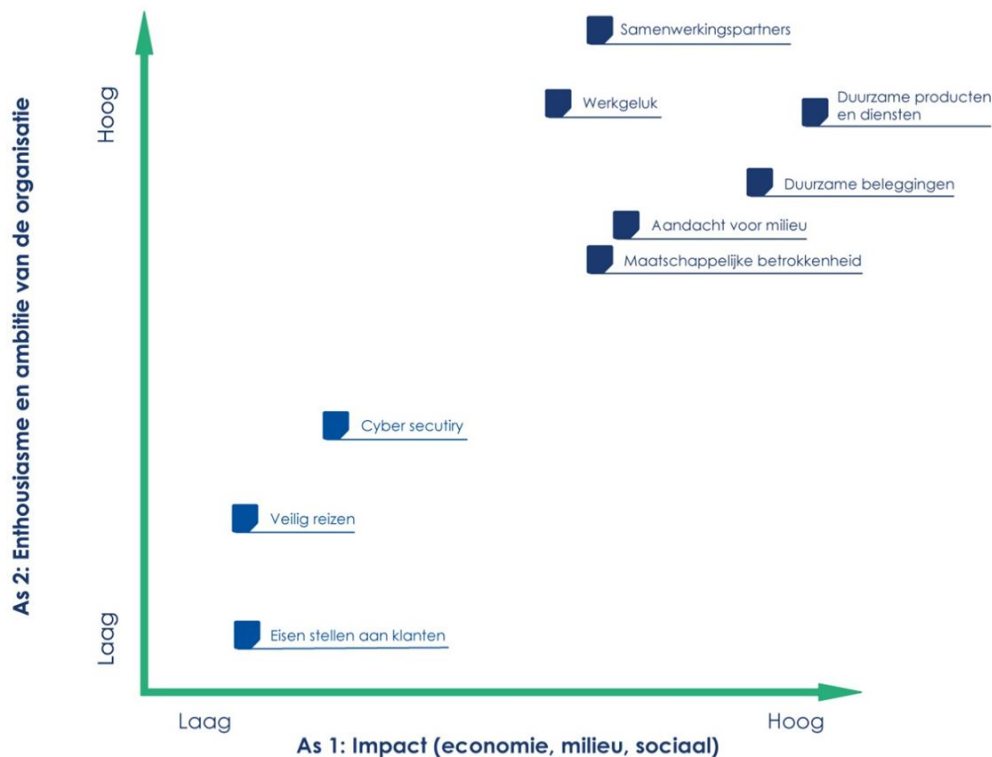
De uitdagingen op het gebied van klimaat, biodiversiteit, energietransitie, gezondheid en welzijn zijn enorm. Wij zijn ervoor om mobiliteitsbedrijven succesvol te laten ondernemen; Bovemij is van en voor de branche. Dat betekent dat we een verantwoordelijkheid hebben en voelen richting onze klanten, de branche waarin wij opereren, onze directe omgeving en richting onszelf als bedrijf. Het is onze ambitie en taak om een positieve bijdrage te leveren aan de duurzame ontwikkelingen in de mobiliteitsbranche.

Duurzaamheid is geen randvoorwaarde meer, maar raakt de kern van ons bedrijf. Het is onlosmakelijk verbonden met onze gehele bedrijfsvoering. Duurzaam ondernemen gaat voor Bovemij stap voor stap. We beginnen dicht bij huis, onze eigen organisatie. En gaan dan steeds een stapje verder. We willen een positieve bijdrage leveren aan de transitie van de mobiliteitsbranche door samen duurzaam vooruit te gaan. Daarin nemen we de mensen om ons heen mee: onze collega's, ondernemers, samenwerkingspartners en klanten.

Hiervoor hebben we doelstellingen geformuleerd op zes thema's waarop wij een positieve impact willen en kunnen maken.

Thema's

Vanuit de brede en mondiale duurzaamheidsthema's heeft Bovemij gewerkt aan het definiëren van thema's die specifiek voor de organisatie Bovemij gelden. Deze thema's kwamen tot stand, mede door suggesties vanuit de organisatie zelf, van externe stakeholders en experts én door te onderzoeken hoe soortgelijke bedrijven met duurzaamheid omgaan. Zo ontstond een longlist van organisatiethema's die intern zijn geprioriteerd op impact. Dit is te zien in deze materialiteitsmatrix. In 2023 gaan we deze materialiteitsmatrix updaten op basis van de nieuwe Europese richtlijn voor verslaggeving, de CSRD.

Kijkend naar de materialiteitsmatrix heeft Bovemij ervoor gekozen de volgende materiële thema's verder uit te werken:

1. **Aandacht voor het milieu** met aandacht voor duurzame energie, duurzaam grondstof- en materiaalgebruik en duurzame mobiliteit van medewerkers
2. **Maatschappelijke betrokkenheid**
3. **Werkgeluk** met aandacht voor opleiding & ontwikkeling, inclusie & diversiteit en gezondheid & levensstijl
4. **Samenwerkingspartners**, met aandacht voor het actief opzoeken van samenwerkingen en het creëren van bewustwording bij leveranciers
5. **Duurzaam beleggen**
6. **Duurzame producten en diensten** met aandacht voor het ondersteunen van klanten met duurzaamheid en het creëren van bewustwording bij klanten

Voor elk thema is een trekker vanuit de organisatie aangewezen die dit thema verder uitwerkt. Samen met de Sustainability Officers vormen zij de projectgroep Duurzaamheid.

Aandacht voor het milieu

Een van de materiële thema's is dat we intern aandacht besteden aan het milieu. Zo gaan we voor duurzame energie, duurzaam grondstof- en materiaalgebruik en duurzame mobiliteit van medewerkers. Impact maken we door milieubewust te zijn in onze bedrijfsvoering en duurzaam om te gaan met de beschikbare energiebronnen. Zo zorgen we voor een zo laag mogelijke belasting van het milieu. Voor dit thema hebben we een aantal doelstellingen geformuleerd. Op die doelstellingen hebben we in 2022 de volgende concrete resultaten behaald:

- *Bovemij streeft naar een toename van de reisbewegingen van haar medewerkers met duurzaam vervoer (fiets, openbaar vervoer, hybride- en elektrische auto).*
In 2022 is gemeten dat 34,6% van de medewerkers overwegend een duurzaam vervoersmiddel gebruikt voor woon-werkverkeer. Het doel voor 2023 is 40%. Van ons wagenpark is 30% emissievrij. Emissievrij wil zeggen dat er geen fossiele brandstof wordt gebruikt. Voor 2023 hebben we 35% emissievrij als doel gesteld.
- *Bovemij koopt haar energie groen in en vermindert ieder jaar haar CO₂-voetafdruk.*
Afgelopen jaar was 65% van de ingekochte energie groen. Het meten van de CO₂-voetafdruk is gedaan op basis van het verbruik van gas en elektra van de panden in eigendom. Hierbij is een jaarlijkse daling te zien die we willen continueren. In 2023 willen we hierover gaan rapporteren. Voor de panden in eigendom is het doel om in 2023 100% groene stroom in te kopen.

In de afgelopen jaren zijn er in de panden die in eigendom zijn (Grootebroek en Nijmegen) diverse duurzaamheidsverbeteringen uitgevoerd om het energieverbruik te verminderen en ter verbetering van het energielabel. Het kantoor in Grootebroek (een oud klooster) heeft door onder andere ledverlichting en spouwmuurisolatie energielabel C gekregen. Het hoofdkantoor in Nijmegen heeft door het toepassen van ledverlichting en aanpassingen in de afstelling van de klimaatinstallatie energielabel B gekregen. Daarnaast is onze locatie in Amsterdam per 1 januari 2023 verhuisd naar de MediArena in Amsterdam. Dit kantoorpand heeft energielabel A, mede doordat het pand is aangesloten op de stadsverwarming en gebruikmaakt van koude- en warmteopslag in de bodem.

De rapportage over de CO₂-uitstoot van werkgebonden personenmobiliteit is uitgesteld en gaat naar verwachting in werking vanaf juli 2023. We gaan onderzoeken of we hiervoor kunnen aansluiten bij het softwarepakket van AFAS dat we afnemen.

- *Facilitaire zaken koopt zo duurzaam mogelijk in.*
Van de totale inkoop vanuit de afdeling facilitaire zaken is 61% te kwalificeren als duurzaam op het gebied van duurzaam verantwoord en zo veel als mogelijk lokaal. De doelstelling voor 2023 doelstelling is 70%.
- *Afvalstromen worden separaat verzameld en gerecycled om daarmee de hoeveelheid restafval te verminderen.*
In 2022 zijn we op de locaties in Nijmegen begonnen met het separaat inzamelen van diverse afvalstromen en het recyclen daarvan. Hiermee proberen we de hoeveelheid restafval te verminderen. Dit gaan we in 2023 ook doen op de locatie in Amsterdam. We hebben de intentie dit verder uit te rollen over alle locaties van Bovemij.

Maatschappelijke betrokkenheid

We willen impact maken bij alles wat we doen op het gebied van maatschappelijke betrokkenheid. Ons motto is niet voor niets 'Samen Vooruit'. We versterken hiermee niet alleen de maatschappij, maar ook de zingeving voor onze medewerkers, ons werkgeverschap voor potentiële collega's en ons merk richting klanten en stakeholders. Dat doen we op verschillende manieren:

- *Onze collega's zetten zich als vrijwilliger in voor maatschappelijke organisaties.*
In 2022 is Bovemij founding partner geworden van de JINC Nijmegen. JINC gelooft dat alle kinderen talent hebben, ook als ze opgroeien in een omgeving met veel werkloosheid en weinig rolmodellen. De landelijke non-profit organisatie strijdt voor een maatschappij waarin je achtergrond niet je toekomst bepaalt. JINC is inmiddels in 20 steden in Nederland actief.

Vanaf 1 januari 2023 gaat de samenwerking tussen JINC en Bovemij van start. We helpen mee aan het opbouwen van JINC in Nijmegen en zijn daarmee tevens ambassadeur. Inmiddels hebben al 30 collega's zich opgegeven om een bliksemstage aan te bieden of een sollicitatietraining te verzorgen. Doel is om in 2023 minimaal 50 medewerkers bij te laten dragen aan een JINC-activiteit. Hierbij wordt ook Jong Bovemij betrokken, een netwerkgroep van collega's tot 31 jaar binnen Bovemij. Jong Bovemij ziet duurzaamheid en het begeleiden van de nieuwe generatie als een belangrijke waarde.

- *Onze geschenken voor medewerkers zijn duurzaam van aard.*
Onze medewerkers ontvangen enkele malen per jaar (bijvoorbeeld met Sinterklaas) een attentie van ons, om hen extra te bedanken voor hun inzet. Die geschenken zijn altijd duurzaam van aard. Zo was het sinterklaasgeschenk voor medewerkers dit jaar een kruidkoek, afkomstig van leverancier Trashure Taarten. In de sociale werkplaats van Trashure Taarten werken mensen met een migratieachtergrond, die gebruik maken van groentes en fruit die anders verspild zouden zijn.

Ook de kerstpakketten waren duurzaam van aard. Medewerkers konden zelf kiezen welk kerstpakket zij wilden krijgen. In het ene pakket zaten ambachtelijk gemaakte producten van (lokale) zelfstandigen. Het andere pakket was een fitpakket, waarbij de medewerkers een wandeling met een boswachter of een MTB-clinic kregen aangeboden. Bijna zeventig collega's kozen ervoor hun pakket te doneren aan Stichting Quiet die armoede bestrijdt. Op de dag voor Kerst bezorgden vrijwilligers van de Stichting deze pakketten onder mensen die in armoede leven.

- *We ondersteunen als Bovemij minimaal eens per jaar een maatschappelijke organisatie financieel.*

Op de laatste werkdag voor Kerst organiseerden we Radio Bovemij, dat dit jaar als doel had om zoveel mogelijk geld op te halen voor de Stichting Quiet. Steeds meer mensen leven in Nederland in armoede. Stichting Quiet verzacht de impact van armoede. Dat doet de stichting onder andere door mensen – in samenwerking met ondernemers - gratis een dienst of product aan te bieden waar zij zelf geen geld voor hebben. Het grote doel: een samenleving waarin iedereen kan meedoen. Uiteindelijk doneerden we samen € 5.500.

Werkgeluk

Wij willen een bedrijf zijn waar mensen met veel plezier, een hoge betrokkenheid en bruisend van energie hun werk doen binnen een veilige werkomgeving. Om het werkgeluk van Bovemij-medewerkers te stimuleren, hebben we de volgende doelstellingen geformuleerd, en de volgende resultaten behaald:

- *Diversiteit en inclusie: onze medewerkers voelen zich gerespecteerd, betrokken en veilig.* De maatschappij bestaat uit een diverse groep mensen. Mensen die verschillen op het gebied van geslacht, cultuur, etniciteit, seksuele geaardheid of leeftijd. Mensen die zijn opgegroeid in diverse sociale milieus, verschillende geloofsovertuigingen hebben of al dan niet een geestelijke of lichamelijke beperking hebben. Bovemij wil een afspiegeling zijn van de maatschappij waar zij deel van uitmaakt. We willen een organisatie zijn waar iedereen welkom is en zich ook welkom voelt. Waar we onszelf kunnen zijn en ons geaccepteerd en gerespecteerd weten als mens. In 2023 onderzoeken we waar we nu staan. Van daaruit willen we komen tot een gezamenlijk gedragen visie op diversiteit en inclusie. We gaan aan de slag met een beleidsstuk om deze thema's te borgen in de organisatie en vertalen dit door naar concrete acties voor de komende jaren.
- *Inzetbaarheid: het onderwerp inzetbaarheid (mede op basis van uitkomsten verzuimanalyse en inzetbaarheidsonderzoek) is een belangrijk onderdeel van het personeelsbeleid van Bovemij.* In 2023 worden verschillende beleidsstukken ten aanzien van het arbobeleid herzien. Hierbij is het streven om een omgeving te creëren die de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers van Bovemij bevordert. De eerste herzieningen in 2023 zijn het medewerkerstevredenheidsonderzoek en het verzuimbeleid.

Duurzaam Beleggen

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij belegt een gedeelte van haar activa. Bij het inrichten van deze beleggingsportefeuille hebben we nadrukkelijk aandacht voor duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Zo hebben we als investeerder impact op de wijze waarop ondernemingen omgaan met mens, milieu en maatschappij. Voor duurzaam beleggen hebben we de volgende doelstelling geformuleerd:

- *Wij streven naar een beleggingsportefeuille die een positieve bijdrage levert op het gebied van Environment, Social and Governance (ESG).* In het in 2022 opgestelde beleggingsbeleid is expliciet opgenomen dat ESG een integraal onderdeel is van het beleggingsproces. Ook staat in ons beleid dat we ons committeren aan het IMVO-convenant (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) voor de verzekeringssector. In 2023 krijgt dit verder vorm, omdat we een separaat ESG-beleggingsbeleid gaan opstellen. Bij de implementatie van ESG in onze beleggingsportefeuille sluiten wij in sterke mate aan bij inspanningen van onze vermogensbeheerder, vanuit de overtuiging dat een gezamenlijke aanpak efficiënter is en tot meer impact leidt.

Bij beleggingskeuzes beoordelen wij niet alleen de impact op rendement, risico, vereist kapitaal en liquiditeit, maar ook de ESG-impact. Hierbij staan wij in beginsel open voor alle typen ESG-uitvoeringsvormen die voor ons beschikbaar zijn. Aanpassingen in de portefeuille worden, in lijn met ons uitgangspunt van een passief beheerde

beleggingsportefeuille, stapsgewijs geïmplementeerd, bijvoorbeeld bij aanpassingen van het strategisch beleid en/of wanneer aantrekkelijke investeringsmogelijkheden worden geïdentificeerd.

De eerste stap richting een positieve bijdrage van onze beleggingsportefeuille aan duurzaamheid is gestart vanuit de selectie van aandelenfondsen. Uitgangspunt is dat we niet beleggen in bedrijven die een zogeheten 'UN Global Compact Fail' en/of een lage MSCI ESG-rating hebben. Hierop sturen wij actief door dit op kwartaalbasis aan de hand van rapportages te bespreken in het Asset en Liability Committee (ALCO) van de verzekeraar. Als blijkt dat niet aan onze ESG-vereisten wordt voldaan, bespreken wij dit met onze vermogensbeheerder en wordt, indien nodig, de betreffende fondsmanager hierop aangesproken om zo verbetering te bereiken.

Samenwerkingspartners

Wij kiezen voor samenwerkingspartners die aansluiten bij onze eigen duurzaamheidsambitie en daarmee bijdragen aan onze toekomstbestendigheid en die van de branche. In 2022 is de uitvraag naar het beleid ten aanzien van duurzaamheid een vast onderdeel bij de leveranciersselectie. We hebben hieraan nog geen concrete selectiecriteria verbonden, maar dit gaan we in 2023 nader uitwerken. Verder schrijft ons beleid voor om zo veel mogelijk met lokale leveranciers te werken, en waar mogelijk met ondernemers uit het MKB.

We hebben voor onze samenwerkingspartners de volgende doelstelling geformuleerd:

- *Duurzaamheid is een intrinsiek onderdeel van inkoop en uitbestedingsbeslissingen.*

We hebben oog voor:

- Duurzaamheid van de leveranciersrelatie;
- Duurzaamheid van het betreffende product of de dienst;
- Social Return on Investment;
- Het milieu;
- Het lokale ondernemerschap, in het bijzonder het MKB.

Duurzame producten en diensten

We zien dat onze klanten steeds kritischer worden ten aanzien van ons acceptatiebeleid rond bijvoorbeeld zonnepanelen, laadpalen, emissievrije auto's of duurzame investeringen in bedrijfshuisvesting. We realiseren ons dat we moeten meebewegen in de ontwikkelingen die er op het gebied van duurzame producten en diensten zijn. Zelfs op zo'n manier dat we onze klanten stimuleren om duurzame keuzes te maken. Bovemij ondersteunt haar klanten door middel van het aanbieden van specifieke producten en tools. We hebben een aantal concrete doelstellingen geformuleerd en hierop de volgende resultaten behaald:

- *Het verzekeren van duurzame producten (zoals emissievrije auto's, laadpalen en zonnepanelen) in een bijbehorend product.*

Het product bedrijfsgebouwverzekering is in 2022 aangepast. Zo zijn ook de laadpalen voor elektrische voertuigen meeverzekerd. Ook hebben we de dekking bij overstromingen bij secundaire waterkeringen geïntroduceerd. Zo leveren we een bijdrage aan de klimaatbestendige inrichting van onze producten. Daarnaast leveren we een bijdrage aan het repareren, onderhouden en tanken van waterstofauto's. De autoverzekering maken we aantrekkelijker voor duurzaam aangedreven voertuigen. Verder is 'Fiets' een belangrijke propositie voor Bovemij. Dit doen we uiteraard omdat dit een interessante markt is en we goede fietsverzekeringen willen aanbieden. Tegelijkertijd stimuleren we hiermee de groei van het fietssegment en dus ook duurzame mobiliteit.

- *Het proactief aanbieden van informatie met betrekking tot duurzame opties.*

In 2022 is contact gelegd met Erkend Duurzaam, het duurzaamheidskenmerk van de mobiliteitsbranche, om te bekijken hoe we elkaar verder kunnen brengen. Erkend Duurzaam is een initiatief van het Instituut voor Duurzame Mobiliteit en is opgericht door BOVAG, FOCWA, RAI Vereniging en Stiba.

Corporate Sustainability Reporting Directive

De CSRD-richtlijn is een nieuwe Europese verslaggevingsrichtlijn die vereist dat bedrijven met meer dan 250 werknemers en een omzet van meer dan € 40 miljoen of een balanstotaal van meer dan € 20 miljoen rapporteren over duurzaamheidsonderwerpen. Dat gaat over CO₂-uitstoot, maar ook over biodiversiteit en mensenrechtenschendingen in de keten. De richtlijn is een uitbreiding van de bestaande Europese richtlijn rondom duurzaamheidsverslaglegging: de Non-Financial Reporting Directive (NFRD). Voor Bovemij zal deze richtlijn gelden vanaf 1 januari 2025.

Connectiviteitstabel

In onderstaande tabel zijn de thema's verder uitgewerkt naar indicatoren, doelstellingen, resultaten en impact en de bijdrage aan de Sustainable Development Goals. De tabel laat zien wat we afgelopen jaar per thema hebben gerealiseerd en wat we van plan zijn in de toekomst.

Connectiviteitstabel

Connectiviteitstabel

Thema	Topic	Target 2023	Realisatie 2022	Beschrijving	Impact Bovemij	SDG
Duurzame product en diensten	Tevreden klanten	Net Promoter Score (NPS): Bovemij Zakelijk +8 voor 2023	Bovemij Zakelijk +9 ViaBOVAG.nl -34 Autotruster +28 Autogarantie +53	Tevreden klanten die ons aanbevelen bij vrienden. Familie of collega's	Bovemij is de partner voor de mobiliteit op het gebied van verzekeringen, garanties, data en financieringen	8 + 12
Werkgeluk	Aantrekkelijke werkgever	Ziekteverzuim Bovemij breed < 5%	5,8%	Bevorderen van duurzame inzetbaarheid van medewerkers binnen Bovemij	Het behouden van goed gekwalificeerde en enthousiaste medewerkers is van belang voor de continuïteit van de onderneming	8 + 10
Werkgeluk	Aantrekkelijke werkgever	Net Promoter Score (NPS)	nvt - nieuw	Bevorderen van het zijn van een interessante en aantrekkelijke werkgever. De Net Promoter Score geeft aan in hoeverre medewerkers anderen aanraden om bij Bovemij te komen werken	Het vinden van goed gekwalificeerde en enthousiaste medewerkers is van belang voor de continuïteit van de onderneming	8 + 10
Werkgeluk	Tevreden medewerkers	8 overall score Medewerker Tevredenheids Onderzoek (MTO)	geen meting in 2022	De mate waarin medewerkers aangeven tevreden te zijn met hun werk en de daarbij horende omgeving, te meten aan de hand van algemeen oordeel MTO	Bovemij schept een klimaat waarin medewerkers gelukkig en content zijn	2 + 3
Maatschappelijke betrokkenheid	Betrokken medewerkers	50 collega's dragen bij aan JINC activiteit	30 collega's	Medewerkers zijn maatschappelijk betrokken en nemen deel aan de samenwerking met JINC door een stage of sollicitatietraining te verzorgen	Bovemij laat zien dat zij maatschappelijk betrokken is en benadrukt het belang van gelijke kansen voor iedereen	10
Aandacht voor milieu	Duurzame reisbewegingen	40%	34,6%	Percentage van de reisbewegingen woon-werkverkeer is duurzaam	Bovemij heeft aandacht voor het milieu en de CO ₂ -uitstoot	7 + 9
Aandacht voor milieu	Emmissievrij wagenpark	35%	30%	Percentage van het totale wagenpark van Bovemij dat emissievrij is	Bovemij heeft aandacht voor het milieu en de CO ₂ -uitstoot	7 + 9
Maatschappelijke betrokkenheid	Inkoop duurzaam verantwoord	70%	61%	Percentage inkopen vanuit Facilitair dat als duurzaam is te kwalificeren	Bovemij is maatschappelijk betrokken en neemt zoveel als mogelijk af van lokale en duurzame ondernemers	10
Aandacht voor milieu	Afval scheiding en recycling	Locatie Amsterdam afvalscheiding en intentie overige locaties	Locatie Nijmegen afvalscheiding	Afvalstromen separaat verzamelen en recyclen	Bovemij heeft aandacht voor het milieu en wil de hoeveelheid restafval verminderen	13
Samenwerkingspartners	Vaststellen criteria voor samenwerking	Criteria vastgesteld en onderdeel van proces selectie nieuwe partners	Bovemij vraagt bij haar partners het duurzaamheidsbeleid op.	Vaststellen van de criteria van duurzaamheid die gebruikt gaan worden bij de selectie van nieuwe samenwerkingspartners	Bij de selectie van nieuwe partners werkt Bovemij samen met partners die voldoen aan de duurzaamheidscriteria van Bovemij	8 + 17
Duurzaam beleggen	Duurzaam beleggen	Bovemij belegt niet in bedrijven met een 'UN Global Compact Fail' en/of een lage MSCI ESG rating	nvt - nieuw	Beleggen in aandelenfondsen waarvan de samenstelling minimaal voldoet aan bepaalde ESG-criteria	Op kwartaalbasis aan de hand van rapportages in de ALCO bespreken en indien niet wordt voldaan aanspreken van de fondsmanager om verbetering te bereiken	13
Producten en diensten	Producten en diensten	** Nader uit te werken na oplevering van de businessplannen van de bedrijfsonderdelen				

Governance

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij (SVM) is een naamloze vennootschap, gevestigd te Nijmegen en is onderdeel van de groep bedrijven die onder gezamenlijke leiding van Bovemij N.V. opereren. SVM staat als verzekeringsbedrijf onder toezicht van DNB.

SVM heeft een eigen onafhankelijke statutaire directie die zelfstandig tot besluitvorming bevoegd is.

De voorzitter van het directieteam en de CFRO – die tevens de CFRO van Bovemij N.V. is – vormen de tweehoofdige statutaire directie van SVM. SVM wordt operationeel aangestuurd door een directieteam, waarbij ieder directielid zijn eigen primaire verantwoordelijkheden in de totale portefeuille heeft.

De voorzitter van de directie van SVM heeft net als de CFRO zitting in de directieraad van Bovemij. De directieraad wordt gevormd door de directievoorzitters van de Bovemij bedrijfsonderdelen, interne diensten en de leden van de Raad van Bestuur van Bovemij N.V. In de directieraad worden de strategische/tactische vraagstukken en de bedrijfsonderdeel overstijgende zaken besproken en vindt de integrale besturing van Bovemij plaats.

Directieteam

SVM wordt statutair bestuurd door een statutaire directie. De statutaire directie bestaat uit Linn Musters als Algemeen directeur en Ageeth Bakker als CFRO van Bovemij N.V., die als verbindende schakel met de Raad van Bestuur van Bovemij N.V. optreedt. Samen met Remi Viellevoije (Directeur Operatie) vormen zij het directieteam. Het directieteam stuurt de organisatie operationeel aan. Ieder lid van het directieteam heeft een aantal primaire aandachtsgebieden. Directeur Stijn Verbeek heeft Bovemij verlaten per 1 oktober 2022. Linn Musters is op 15 februari 2023 benoemd als algemeen directeur; zij volgt Pieter van der Burg op die per 15 februari 2023 is afgetreden.

	M.G. (Ageeth) Bakker	L. C. A. J. (Linn) Musters
Geslacht	Vrouw	Vrouw
Leeftijd	52	40
Nationaliteit	Nederlandse	Nederlandse
In functie	1 november 2019	15 februari 2023
Relevante nevenfuncties	Commissaris Coöperatie Eno U.A. Bestuurslid Stichting Administratie Kantoor Bovemij	

Ageeth Bakker, Remi Viellevoye & Linn Musters (v.l.n.r.)

De leden van de statutaire directie zijn op geschiktheid getoetst door De Nederlandsche Bank en hebben een moreel-ethische verklaring ondertekend en een belofte conform de Regeling eed of belofte financiële sector afgelegd. Hiermee zweren en beloven zij onder andere dat zij:

- naar eer en geweten, zorgvuldig, deskundig en integer en volgens relevante wet- en regelgeving, codes en reglementen zullen handelen;
- een zorgvuldige afweging zullen maken tussen alle belangen die bij de onderneming betrokken zijn en dat zij in die afweging het belang van de klant centraal stellen;
- ervoor zullen zorgen dat de medewerkers van Bovemij hun functies integer en zorgvuldig uitoefenen.

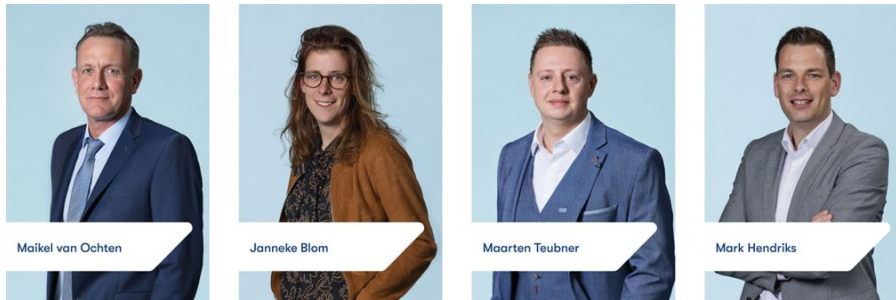
Het directieteam werkt aan de hand van een directiereglement dat is vastgesteld door de Raad van Commissarissen, die toezicht houdt op het door de statutaire directie gevoerde beleid. Het directieteam wordt ondersteund door Mark Hendriks als secretaris van de directie (en van de Raad van Commissarissen).

Sleutelfuncties

In een professionele organisatie waar hard wordt gewerkt aan de realisatie van (strategische) doelen is het van groot belang dat ook intern kritisch gekeken wordt naar de wijze waarop dit wordt gedaan. Intern en extern toezicht spelen daarbij een grote rol. In het bijzonder wordt dit ingevuld door de tweedelijns sleutelfuncties Risk Management, Actuarialaats en Compliance, en de derdelijns sleutelfunctie Internal Audit. Deze functies dragen bij aan de kwaliteit van de organisatie en toetsen alle volgens wet- en regelgeving benodigde facetten van onze bedrijfsvoering. Ook rapporteren zij hierover, zowel intern (aan de statutaire directie en Raad van Commissarissen) als extern (aan De Nederlandsche Bank). Het is van belang dat deze functies voor alle onderdelen van het bedrijf goed zijn ingevuld en ook voldoende zichtbaar zijn. Om die reden wordt, overeenkomstig de ingezette lijn, doorlopend gewerkt aan de verdere versteviging van deze functies waar dit nodig mocht worden geacht. Vanaf 1 januari 2021 wordt de actuariële sleutelfunctie ingevuld door Triple A - Risk Finance Certification B.V.

De sleutelfuncties en de secretarispost worden vervuld door de volgende collega's:

- Maikel van Ochten - Compliance Officer
- Janneke Blom - Risk Officer
- Maarten Teubner - Internal Auditor
- Mark Hendriks - Bestuurssecretaris

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen van SVM heeft als hoofdtak het houden van toezicht, meer in het bijzonder ten aanzien van het bestuur, de financiering, de strategie, de beheerste en integere bedrijfsvoering, het risicomanagement, compliance en de overige risico's van de onderneming. In het verslag van de Raad van Commissarissen, legt de Raad van Commissarissen verantwoording af over het in 2022 gevoerde toezicht. De Raad van Commissarissen van SVM wordt gevormd door:

- Arjen Dorland (voorzitter) - per 23 april 2021
- Amba Zeggen (lid) - per 19 juni 2018
- Erno Kleijnenberg (lid) - per 20 april 2018

SVM staat rechtstreeks onder toezicht van De Nederlandsche Bank. Om de belangen van het verzekeringsbedrijf als onderdeel van Bovemij groep te waarborgen, heeft SVM een eigen Raad van Commissarissen die toezicht houdt op de gang van zaken van het verzekeringsbedrijf. De Raad van Commissarissen van SVM is aan de Raad van Commissarissen van Bovemij N.V. verbonden door een gemeenschappelijke, onafhankelijke voorzitter die beide Raden van Commissarissen voorziet.

De Raad van Commissarissen van SVM werkt aan de hand van een reglement en vergadert ten minste vier keer per jaar in het bijzijn van het bestuur en tenminste een keer per jaar afzonderlijk. Leden van de Raad van Commissarissen worden voor een periode van maximaal vier jaar benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, op voordracht van de Raad van Commissarissen. Commissarissen kunnen eenmalig voor een tweede termijn van vier jaar (of korter) worden herbenoemd. De betrouwbaarheid en geschiktheid van commissarissen van SVM worden getoetst door De Nederlandsche Bank. In 2022 is Amba Zeggen voor vier jaar herbenoemd en Erno Kleijnenberg voor twee jaar.

De Raad van Commissarissen van SVM heeft een omvang van drie leden en laat zich door de, als voorbereidende adviesorganen ingestelde, Audit en Risk Commissie en Nominatie en Remuneratie Commissie adviseren op specifieke gebieden.

Beide commissies bestaan uit leden van de Raad van Commissarissen en vergaderen over relevante onderwerpen in aanwezigheid van verantwoordelijke medewerkers en bestuurders van SVM.

De Nominatie en Remuneratie Commissie vergadert tenminste twee keer per jaar. De Audit en Risk Commissie vergadert tenminste vier keer per jaar.

De leden van de Raad van Commissarissen van SVM hebben een eed of belofte conform de Regeling eed of belofte financiële sector afgelegd. Hiermee zweren en beloven zij onder andere dat zij:

- hun functie integer en zorgvuldig uitoefenen;
- een zorgvuldige afweging zullen maken tussen alle belangen die bij de onderneming betrokken zijn en dat zij in die afweging het belang van de klant centraal stellen;

- zich zullen gedragen naar de wetten, reglementen en gedragscodes die op hen van toepassing zijn.

Risicomanagement

Visie op risicomanagement

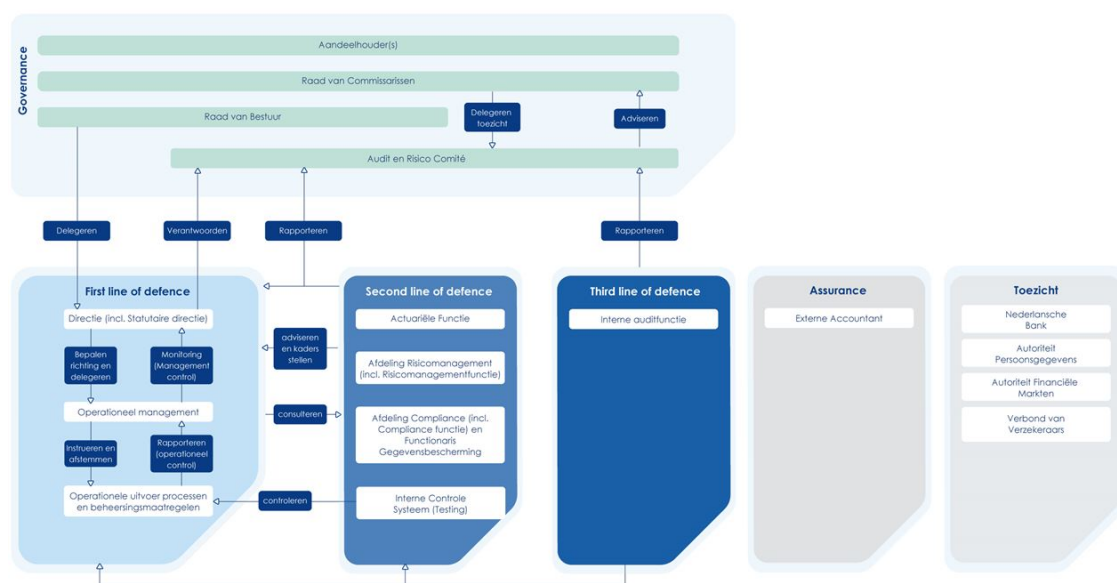
Ondernemerschap en risicobeheersing zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In het jaarverslag van de verzekeraar is risicomanagement dan ook beschreven als een integraal onderdeel van het gevoerde kapitaalbeleid. Daarnaast benadert N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij (SVM) risicomanagement als een waarde creërende activiteit. Dit is een integraal onderdeel van de strategie van SVM, die SVM binnen Bovemij Groep heeft ingezet.

Belangrijke elementen van ons risicomanagement zijn de governance voor risicomanagement, ons risicoprofiel en risicobereidheid, het risicomanagementproces, de voornaamste strategische risico's, het Bovemij Control Framework, risicorapportage, en onze risico gebaseerde dividend uitkering. Deze zijn in dit hoofdstuk nader beschreven, en zijn bedoeld om de risico's waarmee Bovemij wordt geconfronteerd, zoveel mogelijk te vermijden of beperken.

Voor de toepassing van risicomanagement binnen de realisatie van de strategie en de besturing van de organisatie, heeft SVM het risicomanagementsysteem ingericht op basis van artikel 258 Solvency II Verordening 2015/35/EU.

Risicomanagement governance

SVM hanteert het zogenoemde 'Three Lines of Defence' model (3LoD). Het 3LoD-model beoogt een efficiënte beheersing van risico's door duidelijkheid te geven over de verschillende verantwoordelijkheden ten aanzien van risicomanagement binnen de organisatie. Door een zo optimale inrichting van de 3LoD streeft SVM ernaar de risico's zo goed mogelijk te beheersen. Dit hebben we als volgt ingericht:

De statutaire directie is binnen SVM eindverantwoordelijk voor alle risicomanagement activiteiten in de realisatie van de doelstellingen en strategie. De statutaire directie stelt de risicobereidheid van SVM vast, zorgt dat een risicomanagementbeleid voor de beheersing van risico's aanwezig is en bewaakt de effectiviteit ervan.

Cruciaal is dat het 3LoD-model het eigenaarschap van het risico van de risico-eigenaar versterkt en dat de tweede en derde lijn onafhankelijk en objectief zijn gepositioneerd. Daarom is de filosofie van SVM:

- De directie in de eerste lijn is primair verantwoordelijk voor de aantoonbare effectieve uitvoering van beleid en beheersingsmaatregelen. Verschillende eerste lijn risk & compliance functionarissen ondersteunen het managen van specifieke risicogebieden.
- De risicomanagementfunctie, actuariële functie en de compliance functie zijn zogenoemde sleutelhouderfuncties in het risicobeheersingssysteem. Deze zijn onafhankelijk gepositioneerd als tweede lijn en daarmee gescheiden van de operationele eerste lijn (management)activiteiten. De functionarissen in de tweede lijn stellen onafhankelijk en objectief de kaders, en ondersteunen de organisatie bij het identificeren, beoordelen, adviseren, monitoren van en rapporteren over risico's. Ook waarborgen zij effectiviteit van het risicobeheersingssysteem en het voldoen aan de wettelijke eisen.
- De afdeling Interne Audit in de derde lijn toetst de opzet, bestaan en werking van de governance en het risicomanagementsysteem. De interne audit functie beoordeelt de kwaliteit van het risicomanagement en de controles binnen het Bovemij Control Framework door middel van een risico gebaseerd auditplan, zoals deze is goedgekeurd door het Audit & Risico Comité van SVM.

Risicoprofiel en Risicobereidheid

Over 2022 heeft SVM haar risicoprofiel bijgewerkt overeenstemmend binnen haar risicomanagementbeleid. Het risicoprofiel van SVM bestaat uit een viertal risicogebieden en onderliggende risico-categorieën. Hoewel alle risico's impact kunnen hebben op het behalen van de doelstellingen, zijn niet alle risico's even groot.

De risicobereidheid van SVM in algemene zin is gematigd. Dit houdt in dat SVM voorzichtig omgaat met risico's en uitsluitend risico's met de risico-indicatie laag tot matig geaccepteerd kunnen worden door de eerste lijn. Alleen in overleg met het Audit & Risico Comité kan door de directie worden besloten risico's met een hogere dan matig risico-indicatie te accepteren. SVM heeft deze risicobereidheid en -houding gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- SVM voldoet in de basis altijd aan wet- en regelgeving en aan maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- SVM staat in voor toekomstbestendige en integere besturing, beleid en besluitvorming; en
- SVM staat in voor een verantwoord rendement uit haar verzekeringsproducten en -diensten.

De relatie tussen de strategische gebieden en de risico's is als volgt weergegeven:

3 strategische gebieden	Organisatorische risico's	Omgevingsrisico's	Organisatie, mensen en bedrijfsfuncties	Processen	Services, Producten en Diensten	Informatiehuishouding	Informatietechnologie	Marktrisico	Verzekeringstechnisch risico	Financieel	Verslaggevingsrisico	Organisatie integriteit	Klant-kenintegriteit	Medewerker integriteit	Marktintegriteit en productgeschieden	Data integriteit
	Strategisch			Operationeel				Financieel				Integriteit				
1. We investeren in digitalisering, data, nieuwe vormen van klantbediening en infrastructuur	⊙	⊙		⊙		⊙	⊙			⊙				⊙		⊙
2. We verbeteren onze kostenefficiency, door productrationalisatie en verbetering van processen	⊙		⊙	⊙	⊙	⊙	⊙			⊙				⊙		⊙
3. We zorgen voor een wendbare en flexibele organisatie, met betrokken en (data)gedreven medewerkers met passende competenties en een digitale mindset	⊙	⊙	⊙	⊙		⊙	⊙			⊙		⊙		⊙		⊙

Strategisch risico

Het strategisch risico betreft het risico dat organisatiedoelstellingen niet worden gerealiseerd en/ of dat de organisatie niet afdoende reageert op veranderingen binnen of buiten het bedrijf of veranderingen die verband houden met bijvoorbeeld sociaal-maatschappelijk, politiek, maatschappelijk verantwoord ondernemen, fusies, overnames, klimaat- en technologische ontwikkelingen. Dit zijn risico's die uitsluitend verlies met zich meebrengen of tot een neutraal (bedrijfs-)resultaat leiden.

De risicobereidheid voor strategische risico's is gelimiteerd. SVM is zich bewust van de strategische risico's. Deze worden in goede afweging genomen en voor zo ver mogelijk gemitigeerd. Er zal enkel goedkeuring worden gegeven indien er een gedegen plan van aanpak is en een beschrijving van de benodigde (beheers)maatregelen.

Operationeel risico

Het operationeel risico omvat gebeurtenissen die zich voordoen als gevolg van onder andere falende of deels functionerende interne processen of systemen, menselijke fouten, crimineel handelen of externe gebeurtenissen en risico's die verband houden met zaken zoals het voorkomen van fraude en criminaliteit, personeel IT/infrastructuur, bedrijfsbescherming, projecten en programma's, bedrijfsprocessen, derden (uitbestedingsrisico's) en distributie.

De risicobereidheid voor operationele risico's is gematigd. SVM gaat voorzichtig om met operationele risico's en wenst haar doelstellingen hieromtrent veilig te realiseren.

Financieel risico

Het financieel risico verwijst naar het vermogen van SVM om activa en passiva adequaat te beheren en voldoende inkomsten te genereren om de bedrijfskosten te dekken. Dit risico wordt veelal beïnvloed door verliezen of ongunstige veranderingen in de financiële status van de organisatie (intern) of als gevolg van veranderingen in de financiële markten (extern).

Conform ons Beleggingsbeleid belegt SVM alleen in niet-complexe financiële instrumenten, zoals aandelen, staats- en bedrijfsobligaties, hypotheekleningen, leningen en vastgoed. Beleggingen in complexe financiële instrumenten, zoals derivaten, zijn uitgesloten.

De risicobereidheid voor financiële risico's is gematigd. Daarom gaat SVM voorzichtig om met deze risico's en zal ze ervoor kiezen om haar doelstellingen op een veilige manier te realiseren. In dit kader heeft SVM een herverzekeringsbeleid en -programma dat is gericht op het beschermen tegen grote schades en catastrofes.

Integriteit risico

Het integriteit risico ontstaat door het niet tijdig onderkennen van relevante (veranderende) wet- en regelgeving, dan wel het mogelijk niet voldoen aan de relevante wet- en regelgeving, dan wel het mogelijk niet voldoen aan de relevante wet- en regelgeving. Daarnaast betreft dit het niet naleven van het intern beleid en regels en de consequenties ervan.

De risicobereidheid voor integriteit risico's is laag. SVM heeft een averse houding inzake integriteitsrisico's. Het is daarom een kerndoelstelling om deze risico's te vermijden.

Risicomanagementproces

Voor een zo volledig mogelijk beeld van de risico's van SVM, vinden systematische en gestructureerde risicoanalyses plaats volgens het standaard risicomanagementproces. Hierbij hanteert SVM een top-down en een bottom-up benadering. Dit standaard proces is in beginsel gebaseerd op Solvency II artikel 44 en aangevuld met best practices uit COBIT, COSO ERM en ISO. In 2022 is prioriteit gegeven aan de aantoonbaarheid van het gestructureerd identificeren van risico's en de beheersing ervan. Dit proces is ondersteund door regelmatige risicoworkshops op entiteit en procesniveau en binnen besprekingen in het Operationeel Risico en Compliance Comité. Binnen deze workshops is de risicostrategie op basis van de risicobereidheid toegepast en zijn de integriteitsrisico's aan de specifieke wet- en regelgeving verbonden.

Voornaamste strategische risico's

Voor SVM is het van belang om de strategie te volgen, de lange termijn organisatiedoelstellingen te realiseren en daarmee te voldoen aan de toenemende verwachtingen van klanten en eisen vanuit toezichthouders. De realisatie hiervan gaat echter gepaard met risico's die zich kunnen ontwikkelen binnen de interne en externe context van SVM. In 2022 heeft de tweede lijn risicomanagement in samenwerking met de directie van SVM de strategische risico's geëvalueerd en opnieuw ingeschaald conform kans en impact.

Risico	Omschrijving	Managementreactie
Verdienmodel Veranderingen in de mobiliteits- en verzekeringsbranche kunnen een negatief effect hebben op het verdienmodel van SVM	Onze zakelijke klanten (waaronder garagebedrijven en leasemaatschappijen) ervaren een sterk veranderende mobiliteitsmarkt, hogere consumentverwachtingen, minder onderscheidend vermogen en een dalend aantal aanbieders. Deze ontwikkelingen verlangen aanpassingen aan het businessmodel van Bovemij. Daarbij krijgt zowel Bovemij als haar zakelijke klanten steeds meer binnen de mobiliteitsketen te maken met online concurrentie uit binnen- en buitenland. De reactie van Bovemij op deze ontwikkelingen brengt steeds meer inspanning en kosten met zich mee, waardoor de juiste investeringskeuzes essentieel zijn. Verzekeringsbranche: Grote technologiebedrijven treden meer en meer op als distributeur van verzekeringen en verzekeringsdiensten en zetten vergelijkingsplatforms op. Dit leidt tot concurrentie voor intermediairs als strategische partners van SVM, en kan op termijn leiden tot een sterke concentratie van dienstverlening en beschikbare data. Dit risico kan een negatief effect hebben op de grootte van het deel van SVM van de totale afzetmarkt.	<ul style="list-style-type: none"> In haar overall strategie heeft Bovemij de genoemde ontwikkelingen onderkend. Bovemij volgt de ontwikkelingen in de markt nauwlettend en bespreekt deze periodiek binnen het Groep Risico en Compliance Comité en het Operationeel Risico Comité van SVM. SVM voert een actief beleid om nieuwe producten te ontwikkelen voor nieuwe markten en bestaande producten te verbeteren om haar concurrentiepositie te bestendigen. Voor alle producten en diensten ontwikkelt zij proposities dat de online dienstverlening naar klanten mogelijk maakt dan wel verbetert. SVM heeft nauw contact met mobiliteitsbedrijven inzake het aangaan van strategische samenwerkingen en het behouden van haar unieke positie in de verzekerings- en mobiliteitsbranche.
Rente en inflatie Geopolitieke-, inflatie en rente ontwikkelingen kunnen een negatief effect hebben op de bedrijfsactiviteiten, producten en diensten van Bovemij	De grondstoffenmarkt is gevoelig voor geopolitieke ontwikkelingen die leiden tot prijsstijgingen. Dit heeft een drukkend effect op de economie. Gezien de stijgende rente en inflatie zijn er onzekere doorwerkingseffecten voor SVM. Deze ontwikkelingen vereisen ook een voldoende (tijds) doorberekening van de inflatie in onze prijsstelling om het rendement van SVM veilig te stellen. Reacties op deze ontwikkelingen zullen naar verwachting nog inspanningen nodig hebben en onvoorziene kosten met zich meebrengen. Bovendien worden onze zakelijke klanten ook geconfronteerd met gestegen inflatie, waardoor zij meer uitdagingen ondervinden op gebied van liquiditeitbeheer. Het beleggingsresultaat van SVM toont in 2022 al de effecten van deze negatieve ontwikkelingen. Het is de verwachting dat in 2023 de effecten op het kostenresultaat zichtbaar zullen worden als gevolg van de indexatie van contracten.	<ul style="list-style-type: none"> SVM evalueert jaarlijks haar premiebeleid en verschillende premiecalculaties alvorens premie aanpassingen worden gedaan en stijging van kosten in acht zijn genomen. SVM evalueert jaarlijks haar schade- en voorzieningenbeleid en neemt passende maatregelen voor de stijgende schadelast als gevolg van prijsstijgingen. Gedurende het jaar analyseert SVM de inflatiegevoeligheid van haar openstaande (financiële) verplichtingen. Voor haar beleggingsportefeuille heeft SVM een lage risicobereidheid. Voor de bescherming van de solvabiliteit wordt geen duratie mismatch positie ingenomen met betrekking tot renteontwikkelingen.
Security SVM kan worden blootgesteld aan een aanzienlijke security breach	De nieuwste dataprivacy- en security-uitdagingen stellen steeds hogere eisen aan onze ICT-infrastructuur en bedrijfsprocessen. Als deze aanpassing te langzaam gaat, kan dit het vertrouwen van onze stakeholders en klanten schaden en ons blootstellen aan aansprakelijkheidsrisico's. Softwarebugs of defecten, beveiligingsinbreuken en aanvallen op onze systemen kunnen resulteren in ongeoorloofde openbaarmaking en ongeoorloofd gebruik van onze gegevens dan wel persoons-/klantgegevens. Eveneens kan dit leiden tot verstoringen in het gebruik van ons platform, waardoor klanten onze diensten en producten niet meer kunnen afnemen. Net als andere bedrijven heeft SVM tegenwoordig voortdurend te maken met de operationele dreiging van cybercriminaliteit en heeft tot nu toe aanzienlijke schade of hoge kosten kunnen voorkomen door maatregelen te nemen.	<ul style="list-style-type: none"> De blijvende ontwikkelingen rondom informatiebeveiliging hebben ook impact op Bovemij. SVM heeft een programma ingericht voor het verhogen van het volwassenheidsniveau van informatiebeveiliging op basis van de nieuwste toezicht vereisten. SVM stelt mensen en middelen beschikbaar voor het implementeren van maatregelen ter verbetering van de bestaande beheersingsmaatregelen voor informatiebeveiliging om bestand te zijn tegen de nieuwste externe ontwikkelingen. SVM heeft een Security Organisatie ingericht en voert maandelijkse controles en periodieke audits uit op de ingerichte beheersingsmaatregelen. SVM heeft een Awarenessprogramma voor het continue bewustzijn van medewerkers op gebied van informatiebeveiliging.

Risico	Omschrijving	Managementreactie
Transformatie SVM is blootgesteld aan risico's als gevolg van de bedrijfstransformatie terwijl de bestaande organisatie gecontinueerd moet blijven.	SVM wordt geconfronteerd met veranderingen en transformatieprocessen in verschillende tempo's, veranderende prioriteiten, en nieuwe technologieën terwijl de winkel open moet blijven. Dit kan leiden tot een vermindering van onze huidige betrouwbaarheid, verstoring van onze lopende activiteiten inclusief verlies van managementfocus op bestaande activiteiten. Dit legt een aanzienlijke druk op ons management, personeel en financiële prestaties en controle over het geheel. Als SVM en andere Bovemij-bedrijfsonderdelen er te weinig in slagen op de juiste wijze en snel genoeg te transformeren, kunnen zij hun marktaandeel en concurrentiepositie verliezen.	<ul style="list-style-type: none"> SVM en andere Bovemij-bedrijfsonderdelen houden rekening met de effecten van transformatie-activiteiten op de bestaande organisatie en acteren steeds meer vanuit gezamenlijke belangen. Bovemij (met SVM als onderdeel) hanteert een gefaseerde aanpak voor de implementatie van de strategie met AgileSafe als standaard methodiek. Onverwachte verstoringen als gevolg van veranderingen en de transformatie worden behandeld binnen een incidentmanagementproces.

Bovemij Control Framework

Het risicomanagementsysteem van SVM is onderdeel van het Bovemij Control Framework ('BCF'). Hierbij behoudt SVM haar onafhankelijke positie binnen de groep, maar hanteert SVM de gestandaardiseerde methodieken en dezelfde kwaliteitsnormen. Het BCF – conform COSO Internal Control Framework en voor SVM is dit Solvency II Artikel 46 - stelt de norm voor het interne beheersingssysteem met daarbinnen de financiële verslaglegging bij SVM. Het doel van het BCF is het handhaven van geïntegreerde beheersing van de activiteiten van de organisatie en de naleving van wet- en regelgeving.

Als onderdeel van het BCF zijn standaard controles uitgevoerd over de verschillende verzekeringsprocessen en zijn in 2022 een nieuwe set aan beheersingsmaatregelen opgenomen in het BCF. Hiermee beoogt SVM betrouwbare, beheerste en integere processen te behouden. Deze zijn nodig om onze klanten goed te bedienen, de organisatie te beschermen en materiële fouten te voorkomen. Binnen SVM is elke afdelingsmanager en directeur verantwoordelijk voor het aanpassen van de beheersingsmaatregelen aan hun beleid, operationele activiteiten en systemen.

Risicorapportage

SVM heeft verschillende mechanismes ingericht om enerzijds te weten of dat zij haar risico's beheerst en anderzijds in staat is om over haar risicobeheersing te kunnen rapporteren in het kader van transparantie. Per kwartaal rapporteert de afdeling risicomangement over de voornaamste risico's van SVM en de mate van effectiviteit van haar interne beheersing. De rapportages worden besproken met het bestuur als standaard thema van het directieoverleg. De directie rapporteert en legt verantwoording af over het systeem van risicobeheersing en interne controle aan de Raad van Commissarissen na bespreking daarvan binnen het Audit- en Risico Comité.

In alle stadia en activiteiten binnen het risicomanagementsysteem vindt communicatie en overleg plaats met interne en externe belanghebbenden. SVM heeft een aantal overleggrema en communicatiekanalen ingesteld waarin aandacht wordt besteed aan risicobeheersing, de verschillende risico's (inclusief oorzaken en gevolgen daarvan) en eventuele aanvullende maatregelen die getroffen moeten worden.

In het kader van risicobeheersing zijn commissies en overleggrema ingesteld:

1. Operationeel Risico & Compliance Comité (ORC)
2. Audit & Risico Comité (ARC)
3. Asset & Liability Comité (ALCO)
4. Herverzekering Comité Beleid en het Operationeel Herverzekeringcomité
5. Quarterly Business review (QBR)

Own Risk Solvency Assessment

In 2022 heeft SVM opnieuw de jaarlijkse Own Risk Solvency Assessment (ORSA) uitgevoerd. Hiervoor is een (toekomstgerichte) analyse en beoordeling uitgevoerd op de toereikendheid van het kapitaal (solvabiliteit), gebaseerd op het basisscenario en de risicoanalyse voor de verschillende stress-scenario's. De uitgevoerde ORSA heeft niet geleid tot een aanpassing van het beleid en strategie.

Op basis van de uitgevoerde risicoanalyse in de ORSA heeft SVM over 2022 haar scenario's uitgebreid met het inflatiescenario. Hiertoe zijn de volgende stressscenario's doorgerekend:

1	Financiële crisis	Dit scenario betreft schokken op beleggingen in aandelen, vastgoed, hypotheek, lening Bovemij Financieringsmaatschappij B.V. plus een downgrade van banken in 2023 en afboeking van Rekening Courant met Bovemij Financieringsmaatschappij B.V.
2	Natuurcatastrofe	Dit scenario betreft het optreden van een zeer grote natuurcatastrofe, waardoor SVM met een zeer grote schadelast geconfronteerd wordt op de totale property en casco-portefeuilles, die het grootste deel van de SVM-portefeuille vertegenwoordigen
3	Krimpende afzetmarkt	Dit scenario betreft een langjarige afname van het premievolume in combinatie met een stijgende kosten- en schaderatio.
4	Operationeel	Dit scenario betreft een situatie waarin een groot operationeel incident – dan wel calamiteit – optreedt waardoor de bedrijfsvoering van SVM geraakt wordt.
5	Pandemie	Dit scenario betreft een Pandemie-uitbraak in 2022, met als gevolg toenemende schaderatio's op de inkomenportefeuilles en stijging van interne kosten, en afschrijvingen op debiteuren
6	Klimaat en duurzaamheid	Dit scenario betreft vooral aandacht voor de transitierisico's behorende bij klimaat gerelateerde risico's
7	Inflatie	Dit scenario betreft een langere periode van hoge inflatie, ingegeven door de actuele inflatieontwikkelingen.
8	Combinatie	Dit scenario betreft een combinatie van scenario 1 en 3, waarin zowel de beleggingsportefeuille als de verzekeringsportefeuille zwaar geraakt worden.

Risico gebaseerde dividenduitkering

SVM wil haar financiële verplichtingen op korte en lange termijn nakomen richting haar klanten en haar aandeelhouders. Een gezonde kapitaalpositie is hiervoor een randvoorwaarde. In het kapitaal- en dividendbeleid van SVM zijn de belangrijkste beleidsuitgangspunten opgenomen voor de beheersing van de kapitaalpositie en voor het uitkeren van dividend.

Kapitaalmanagement is bij SVM gebaseerd op het wettelijke kader, economische grondslagen en uitgangspunten vanuit de aandeelhouders bezien. Het wettelijke kader wordt bepaald door Dutch GAAP, Solvency II, Richtlijn Kapitaalvereisten, en de verordening Kapitaalvereisten. Het kapitaalmanagement is onderdeel en het fundament van het groepsbeleid en het kapitaal- en dividendbeleid van SVM. SVM beschikt eind 2022 over een solide Solvency II kapitaalpositie met een solvabiliteitsratio van 213%. Zie hoofdstuk 6. Groepsvermogen voor het totaaloverzicht van de kapitaalpositie van SVM.

De voorwaarden voor de reguliere dividenduitkering zijn afhankelijk van de solvabiliteitsratio na dividenduitkering in relatie tot de solvabiliteit- en kapitaalmanagementstrategie en risicobereidheid van SVM en van het resultaat na belastingen over het betreffende en afgesloten boekjaar. Samengevat is het beleid dat geen dividend wordt uitgekeerd indien dusdanig (te verwachten) ontwikkelingen zijn dat dit de solvabiliteitspositie jegens haar klanten in gevaar brengt. Zodoende wordt in principe een dividenduitkering van maximaal 30% van het operationeel nettoresultaat na belastingen gedaan indien de solvabiliteitsratio per einde boekjaar minimaal boven het vereiste niveau van 150% komt. Bij een solvabiliteitsratio boven de bovengrens van 175% kan SVM het hiervoor genoemde dividend vermeerderen met het kapitaal boven de bovengrens.

Gedurende het jaar is de Statutaire Directie van SVM bij een SCR-ratio boven de intern vastgestelde bovengrens van 175% bevoegd tot het doen van een voorstel tot uitkering van interim dividend, waarbij de verwachte ontwikkeling van de solvabiliteitsratio op korte en middellange termijn in de overwegingen bij het voorstel wordt meegenomen. Het voorstel kan na goedkeuring van de Raad van Commissarissen van SVM door de aandeelhoudersvergadering van SVM worden vastgesteld.

Financiële resultaten

Solide resultaten met een lager beleggingsresultaat

Het resultaat na belastingen van SVM bedraagt € -0,4 miljoen in 2022 en ligt daarmee op een lager niveau dan het resultaat na belastingen in 2021 van € 60,8 miljoen.

Het resultaat technische rekening van SVM bedraagt € 11,8 miljoen in 2022. Dat is nog steeds op een goed niveau in vergelijking met het pre-corona tijdperk van voor 2020. In 2022 werd de winstgevendheid van de verzekeringsactiviteiten ten opzichte van 2021 ongunstig beïnvloed door meer asfaltkilometers. De stormschades aan het begin van 2022 hebben door de herverzekering ervan een beperkte invloed gehad op het operationeel resultaat. Daarnaast hebben de negatieve toegerekende beleggingsopbrengsten een negatieve impact op het resultaat technische rekening.

Het resultaat voor belastingen van SVM is in 2022 € 32,4 miljoen negatief beïnvloed door het resultaat uit beleggingen versus een positief resultaat uit beleggingen van € 21,9 miljoen in 2021. Dit is voornamelijk veroorzaakt door de stijgende rente en dalende aandelenkoersen in het huidige onstabiele geopolitieke klimaat. Dit leidt bij flinke marktbevingen tot een grotere volatiliteit van het resultaat, zoals we die ook in 2021 hebben kunnen waarnemen toen ons beleggingsresultaat positief werd beïnvloed als gevolg van juist sterk gestegen beurskoersen.

Premie ontwikkeling

De bruto geboekte premie van SVM bedraagt in 2022 € 384,9 miljoen en ligt daarmee € 18,4 miljoen hoger dan de bruto geboekte premie in 2021 (€ 366,5 miljoen).

De bruto geboekte premie neemt in 2022 met name toe in de particuliere tweewieler- en autoportefeuilles door stijgende verkoopaantallen. Daarnaast ligt de premie in de zakelijke portefeuille in 2022 op een hoger niveau dan in 2021, doordat klanten die in 2021 een zakelijk schadeverzekeringspakket (garagepolis of wagenparkverzekering) bij SVM afnamen, in 2021 een eenmalige korting op de jaarpremie ontvingen.

De verdiende premie voor eigen rekening over 2022 kwam uit op € 355,3 miljoen en is daarmee € 14,3 miljoen hoger dan de verdiende premie voor eigen rekening over 2021. De stijging van de verdiende premie is met name het gevolg van groei in de portefeuilles.

Combined ratio

De combined ratio (bestaande uit het schade- en kostenpercentage) is in 2022 uitgekomen op 90,3% (2021: 80,6%). De stijging van de combined ratio is het gevolg van een hogere schadelast dan in 2021, waarin de schadelast van 2022 ongunstig werd beïnvloed door meer asfaltkilometers als gevolg van de beëindigde coronamaatregelen en de oplopende inflatie.

Beleggingsresultaten

In 2022 is het rendement op beleggingen 6,3% negatief, waarmee het beleggingsresultaat uitkomt op € 34,2 miljoen negatief (2021: € 21,9 miljoen positief). Het negatieve resultaat uit beleggingen in 2022 is het gevolg van de stijgende rente op de financiële markten waardoor de staatsobligaties en hypotheekfondsen waarin door SVM is belegd, sterk in marktwaardering zijn gedaald. Dit betreft ongerealiseerde, tijdelijke verliezen die de komende jaren zullen worden ingelopen. Daarnaast is in 2022 de waarde van de aandelenportefeuille van SVM sterk gedaald als gevolg van wereldwijd dalende beurskoersen, terwijl de waarde van de aandelenportefeuille van SVM in het eerste halfjaar van 2021 juist is gestegen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij, uitgedrukt als percentage van het beschikbaar eigen vermogen afgezet tegen het minimaal benodigde vermogen berekend onder Solvency II, is ultimo 2022 toegenomen naar 213% (2021: 212%)

Het beschikbaar eigen vermogen onder Solency II bedraagt eind 2022 € 226,2 miljoen en is met € 5,7 miljoen afgenomen (2021: € 231,9 miljoen). De belangrijkste oorzaken hiervan zijn het uitgekeerde interim dividend, de negatieve beleggingsresultaten en de mutatie van de Best Estimate voorzieningen door de stijging van de rente, de impact van de inflatie en overige verzekeringstechnische elementen.

Het minimaal benodigde vermogen (solvabiliteitskapitaalvereiste) bedraagt eind 2022 € 106,3 miljoen en is met € 3,1 miljoen afgenomen (2021: € 109,4 miljoen). Dit wordt vooral veroorzaakt door een afname van het marktrisico doordat de exposure af is genomen door de negatieve beleggingsresultaten. De verzekeringstechnische risico's nemen toe vanwege de stijging van de schadevoorzieningen.

Bij de vaststelling van de solvabiliteitsratio wordt gebruik gemaakt van diverse schattingen, waaronder:

- de vaststelling van de best estimate technische voorzieningen;
- de vaststelling van de voorziening voor niet-gemodelleerde portefeuilles;
- het verlies-compenserende effect van uitgestelde belastingen (Loss Absorbing Capacity of Deferred Taxes; LAC DT) bij de bepaling van de Solvency Capital Requirement (SCR).

Kasstroomoverzicht

Bovemij heeft per jaareinde 2022 € 179 miljoen aan liquide middelen (2021: € 192 miljoen). De onderliggende kasstromen zijn als volgt:

- De kasstroom uit operationele activiteiten van SVM bedroeg in 2022 € 46,4 miljoen en is met € 6,1 miljoen afgenomen ten opzichte van 2021.
- De uitgaande kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten was in 2022 € 8,3 miljoen lager dan in 2021, met name wegens minder aankopen beleggingen (effect € 7,7 miljoen).
- De kasstroom uit financieringsactiviteiten was in lijn met vorig jaar.

Bestuurdersverklaring

Bestuurders verklaren, voor zover hen bekend, dat:

- De jaarrekening, zoals opgenomen in dit verslag, geeft een getrouw beeld van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst over het boekjaar van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- Het bestuursverslag, zoals opgenomen in dit verslag, geeft een getrouw beeld omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij en van de met haar verbonden ondernemingen waarvan de gegevens in de jaarrekening zijn opgenomen. In het bestuursverslag zijn de wezenlijke risico's waarmee Bovemij wordt geconfronteerd, beschreven;
- Het verslag in voldoende mate inzicht geeft in tekortkomingen van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- Voornoemde systemen een redelijke mate van zekerheid geven dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat;
- Het naar de huidige stand van zaken gerechtvaardigd is dat de financiële verslaggeving is opgesteld op going concern basis; en
- In het verslag de materiële risico's en onzekerheden zijn vermeld die relevant zijn ter zake van de verwachting van continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van het verslag.

Voor deze verklaring maakt het bestuur gebruik van het interne controlesysteem dat is gebaseerd op het three lines of defense model en is beschreven in het hoofdstuk Risicomanagement als onderdeel van het bestuursverslag. De effectieve werking hiervan in 2022 is door het bestuur vastgesteld, mede op basis van de werkzaamheden en rapportages van de Internal Audit Functie. Voor de beoordeling of het is gerechtvaardigd om de financiële verslaggeving op going concern basis op te stellen, baseert het bestuur zich op de intern opgestelde meerjarenprognose en de in 2022 uitgevoerde ORSA.

Afscheid van Pieter van der Burg

Na meer dan 32 jaar in verschillende functies bij Bovemij werkzaam te zijn geweest, is Pieter van der Burg op 15 februari 2023 afgetreden als directievoorzitter van de N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.

Pieter kan terugkijken op een prachtige carrière. Hij en Bovemij hebben het beste in elkaar naar boven gehaald. Bovemij heeft zich ontwikkeld tot de professionele verzekeraar voor de mobiliteitsbranche en Pieter heeft daar een grote bijdrage aan geleverd, de laatste drie jaar als directievoorzitter.

Als directievoorzitter droeg Pieter de eindverantwoordelijkheid voor het verzekeringsbedrijf. Een periode waarin een nieuw meerjarig strategisch plan van het verzekeringsbedrijf werd neergezet en tot uitvoer werd gebracht. Maar ook een periode waarin we te maken kregen met de coronacrisis en de geopolitieke ontwikkelingen in Oekraïne.

De periode met Pieter liet zich onder meer kenmerken door de prettige en constructieve samenwerking. Daar zijn wij hem heel dankbaar voor. In het bijzonder willen we Pieter bedanken voor zijn deskundigheid, zijn oog voor de mens en zijn betrouwbaarheid.

Verlag van de Raad van Commissarissen

Terugblik op 2022

De Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij (SVM) heeft als hoofdtaak het houden van toezicht, meer in het bijzonder ten aanzien van het bestuur, de financiering, de strategie, de beheerste en integere bedrijfsvoering, het risicomanagement, compliance en de overige risico's van de onderneming.

Thema's Raad van Commissarissen afgelopen jaar

Belangrijke onderwerpen voor de Raad van Commissarissen van SVM in 2022 waren:

- de werving en selectie van de nieuwe Algemeen Directeur;
- het herijken van de uitvoering van de strategie in relatie tot het managen van de huidige business;
- de selectie van de nieuwe accountant vanaf boekjaar 2024;
- de nog lopende afwikkeling van de onderzoeken naar aanleiding van het compliance dossier uit 2018.
- de analyse van het resultaat, in het bijzonder de impact van de geopolitieke ontwikkelingen; en
- de inventarisatie op het gebied van Duurzaamheid;

Afronding werving Algemeen Directeur

In augustus 2022 was de werving van de Algemeen Directeur opgestart en begin 2023 is dit afgerond met de benoeming van Linn Musters per 15 februari 2023.

Herijking van de uitvoering van de strategie

SVM ondersteunt vanuit het verzekeringsbedrijf met haar eigen strategie de overkoepelende strategie van Bovemij. De strategie blijft ongewijzigd, wendbaar en proactief inspelen op trends en ontwikkelingen. Maar ook is geconstateerd dat we meer wilden dan we eigenlijk aankonden. Meer focus is gewenst door de organisatie en besloten is om het verbeteren en moderniseren van de bestaande dienstverlening de komende jaren meer aandacht te geven. De producten zullen vervolgens ontsloten worden op de platformen van Bovemij.

De Raad van Commissarissen is hierin uitgebreid meegenomen en is tevreden over de keuze om meer focus in de uitvoering van de strategie aan te brengen. Hierin wordt de Raad van Commissarissen beantwoord in haar verzoek om aandacht te hebben en houden voor de klant en de huidige dienstverlening naast de transformatie.

Selectie nieuwe accountant

De ARC leden van de Raad van Commissarissen zijn betrokken geweest bij het selectietraject voor een nieuwe accountant van de onderneming vanaf het boekjaar 2024. Besluitvorming op advies van de ARC heeft plaatsgevonden in de Raad van Commissarissen en het voornemen tot benoeming van de nieuwe accountant zal worden voorgedragen aan de aandeelhoudersvergadering van april 2023.

Compliancedossier

Door de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur zijn destijds meldingen gedaan bij de betreffende toezichtinstellingen, de Belastingdienst en het OM over incidenten uit de periode 2014-2019. De Raad van Bestuur informeert de Raad van Commissarissen regelmatig over de status van deze legacy issues.

De AFM en DNB hebben hun onderzoeken naar de incidenten uit die periode afgerond. AFM heeft de Schadeverzekeringsmaatschappij (SVM) een boete opgelegd van € 1,75 miljoen. SVM heeft tegen het besluit tot boeteplegging haar bezwaarschrift bij de AFM ingediend.

Op 18 november 2022 heeft SVM van DNB het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete ontvangen voor overtredingen van artikel 3:10 lid 1 Wft en artikel 3:17 lid 1 Wft voor de periode 2016 t/m 2020. DNB gaat voor deze overtredingen uit van een basisbedrag voor de boete van € 2 miljoen. De directie van SVM heeft op 22 december 2022 haar zienswijze gegeven op het voornemen van DNB om aan SVM een bestuurlijk boete op te leggen. SVM is nog in afwachting van het besluit van DNB.

Financiële resultaten

De economische onzekerheden en de huidige geopolitieke ontwikkelingen vragen om waakzaamheid. De stijgende rente en dalende beurskoersen hebben impact op de marktwaarde van onze beleggingen in aandelen, hypotheeklen en staatsobligaties, en daarmee op het resultaat omdat de beleggingen tegen de actuele marktwaarde worden geboekt. Dit leidt bij flinke marktbevingen tot een grotere volatiliteit van het resultaat.

Gegeven deze volatiliteit op het resultaat is de ARC hier uitgebreid door het bestuur over geïnformeerd en is de financiële analyse met de impact op het resultaat iedere reguliere RvC vergadering besproken.

Duurzaamheid

Belangrijk thema is Duurzaamheid en uiteindelijk zal dit een steeds centraler thema voor de onderneming en voor de Raad van Commissarissen gaan worden. De Raad van Commissarissen is geïnformeerd over de activiteiten die hebben plaatsgevonden in 2022. Tevens is Duurzaamheid naast de werkzaamheden van een centrale projectgroep ook als verantwoordelijkheid meegenomen voor de eerste lijn door dit als expliciet onderdeel mee te laten nemen in het business plan voor 2023.

De onderneming is gestart met de voorbereidingen voor de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), een transparante verslaglegging over duurzaamheid die de onderneming helpt te sturen op specifieke duurzaamheidsonderwerpen afgestemd met stakeholders.

Samenstelling en deskundigheid

De Raad van Commissarissen van SVM is gelinkt met de Raad van Commissarissen van Bovemij N.V. via de gezamenlijke voorzitter in beide Raden van Commissarissen. De Raad van Commissarissen dient zodanig te zijn samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar en de Raad van Bestuur onafhankelijk en kritisch opereren. Om die reden zijn in artikel 2 van het Reglement Raad van Commissarissen van de SVM vereisten opgesteld waaraan de samenstelling van de Raad van Commissarissen dient te voldoen, en wordt bij vacatures gewerkt met een gedetailleerde profielschets ten behoeve van de gewenste invulling van de Raad van Commissarissen.

Bij de selectie van leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen streeft Bovemij naar selectie van de beste kandidaat en naar een balans tussen leeftijd, geslacht, werkervaring en opleidingsachtergrond, met inachtneming van de wettelijk voorgeschreven doelstelling voor de verhouding man-vrouw. Indien niet aan het wettelijke streefcijfer wordt voldaan, zal bij gelijke geschiktheid van kandidaten de voorkeur worden gegeven aan de kandidaat met wie het wettelijk streefcijfer wordt gehaald dan wel dichterbij wordt benaderd. De leden van de Raad van Commissarissen zijn door DNB getoetst op geschiktheid en betrouwbaarheid.

Voorzitter van de Raden van Commissarissen van SVM en Bovemij N.V. is de heer Arjen Dorland. Hij is tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van 2021 benoemd tot voorzitter. In 2018 zijn de heer Erno Kleijnenberg en mevrouw Amba Zeggen benoemd als leden van de Raad van Commissarissen van SVM.

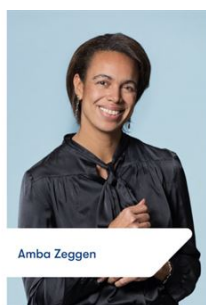
De heer Erno Kleijnenberg is voor een periode van twee jaar herbenoemd en mevrouw Amba Zeggen is voor een periode van vier jaar herbenoemd tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van 21 april 2022.

Personalia

	A.C. (Arjen) Dorland	E.A. (Erno) Kleijenberg	A.P. (Amba) Zeggen
Functie	Voorzitter	Lid	Lid
Geslacht	Man	Man	Vrouw
Leeftijd	67	72	51
Nationaliteit	Nederlandse	Nederlandse	Nederlandse
Tijdstip van eerste benoeming	Benoemd in april 2021 voor een periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar	Herbenoemd in april 2022 voor een periode van 2 jaar en daarna niet herbenoembaar	Herbenoemd in april 2022 voor een periode van 4 jaar en daarna niet herbenoembaar
Relevante nevenfuncties	Voorzitter RvC Bovemij N.V. Vice-voorzitter RvC ABN AMRO Bank Vice-voorzitter RvC Essent N.V. Voorzitter RvT Haaglanden Medisch Centrum Voorzitter RvT Naturalis Voorzitter RvT Japanmuseum Sieboldhuis	Voorzitter RvC WAA Groep B.V. Voorzitter RvC Translink	Lid RvC Roeminck Insurance N.V.

Arjen Dorland

Amba Zeggen

Erno Kleijenberg

Commissies

Ter ondersteuning van de Raad van Commissarissen zijn er een tweetal commissies ingesteld, te weten een Audit en Risk Commissie (ARC) en een Nominatie en Remuneratie Commissie (NRC). Deze beide commissies functioneren als voorbereidend adviesorgaan voor de Raad van Commissarissen.

In 2022 is de ARC zes keer bijeengekomen, telkens in voltallige samenstelling. De ARC werd voorgezeten door Erno Kleijenberg. De overige leden waren Amba Zeggen, Pieter van der Burg en Ageeth Bakker. Belangrijkste onderwerpen zijn de integriteit en kwaliteit van de financiële verslaglegging, de effectiviteit van de interne risicobeheersings- en controlesystemen en de besluitvoorbereiding hierover richting de Raad van Commissarissen.

De NRC heeft in 2022 twee keer vergaderd en dit was in voltallige samenstelling. De NRC werd voorgezeten door Arjen Dorland. De overige leden waren Erno Kleijenberg en Pieter van der Burg. Belangrijkste onderwerpen zijn het beloningsbeleid en de beoordelingscriteria voor de statutaire directie.

Daarnaast bereidt de NRC besluitvorming over het beloningsbeleid voor de leden van de statutaire directie voor ten behoeve van besluitvorming door de Raad van Commissarissen.

Toezicht

Vergaderingen

In 2022 kwam de Raad van Commissarissen vier keer in aanwezigheid van de statutaire directie in reguliere vergaderingen bijeen. Eén van deze vergaderingen was in aanwezigheid van de accountant (EY). Ook heeft de Raad van Commissarissen zelfstandig vergaderd zonder aanwezigheid van de statutaire directie in een zogeheten Onderling Beraad.

Aanwezigheid	Reguliere vergaderingen	Extra vergaderingen
A.C. (Arjen) Dorland	100% (4 van 4)	100% (4 van 4)
E.A. (Erno) Kleijnenberg	100% (4 van 4)	100% (4 van 4)
A.P. (Amba) Zeggen	100% (4 van 4)	100% (4 van 4)

Evaluatie functioneren

Aan het eind van 2022 heeft de Raad van Commissarissen een Onderling Beraad gehouden, zonder de aanwezigheid van de statutaire directie. In dit overleg stond de evaluatie van de statutaire directie, de Raad van Commissarissen, de onderliggende commissies en het individuele functioneren van de commissarissen centraal. Hiervoor zijn individueel evaluatieformulieren ingevuld; de samenvatting van de resultaten zijn met elkaar in het Onderling Beraad besproken.

De integriteit en beheersing van SVM is wederom naar een hoger niveau gebracht en de statutaire directie heeft een duidelijke visie en strategie voor de toekomst die gedeeld wordt door de Raad van Commissarissen. Het afgelopen jaar heeft de statutaire directie leiding gegeven aan de verdere transformatie van SVM, conform de eerder bepaalde meerjarenstrategie. De relatie met het bestuur is open en constructief. De commissarissen worden tijdig op de juiste onderwerpen meegenomen in de inhoud en het proces.

De commissarissen ervaren een open cultuur en een goede samenwerking binnen de Raad van Commissarissen. Het team is complementair en is goed op elkaar ingespeeld.

De onderliggende commissies (ARC en NRC) acteren op een volwassen niveau en zijn adviserend voor de Raad van Commissarissen. De juiste onderwerpen worden geagendeerd en besluitvorming wordt effectief voorbereid.

De Raad van Commissarissen kijkt terug op een intensief jaar maar ook op een jaar waar een verdere slag is gemaakt in de afstemming van de strategie met stakeholders en het leggen van de basis voor de verdere transformatie.

Jaarrekening 2022

Dividend

Statutair ligt de bevoegdheid voor het reserveren van (een gedeelte) van de jaarwinst bij de directie van de vennootschap, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen. De Algemene Vergadering stelt de jaarrekening vast, inclusief het daarin opgenomen dividendvoorstel. De Raad van Bestuur heeft in overeenstemming met artikel 31 van de statuten een voorstel gedaan aan de Raad van Commissarissen betreffende de winstbestemming.

Met inachtneming van het kapitaalbeleid van SVM wordt voorgesteld € 116.000,- toe te voegen aan de overige reserves en geen slotdividend (dividend 2021: € 18.243.000,-) uit te keren. Dit voorstel staat ter beschikking van de Algemene Vergadering en is nog niet in de jaarrekening verwerkt.

Decharge

De Raad van Commissarissen keurt op basis van artikel 31 van de statuten dit voorstel goed. Wij adviseren de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de jaarrekening conform artikel 30 van de statuten vast te stellen. Wij vragen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders decharge te verlenen aan de leden van de statutaire directie voor hun bestuur in 2022 en aan de leden van de Raad van Commissarissen voor het uitgevoerde toezicht in 2022.

Tot slot

De Raad van Commissarissen complimenteert de statutaire directie met het vasthouden aan haar koers om SVM ondanks de externe geopolitieke en economische ontwikkelingen enerzijds toekomstbestendig te houden en anderzijds de focus te hebben op de bestaande dienstverlening.

Het is een lastige tijd, niet alleen voor SVM en de branche, maar voor de hele maatschappij. Samen vooruit is en blijft het credo en het onderstreept het belang om gezamenlijk op te treden met onze stakeholders. Hier zijn in 2022 goede stappen in gezet en we zien uit naar een verdere uitbouw van de samenwerking in 2023.

De Raad van Commissarissen wil in het bijzonder haar dank uitspreken voor de medewerkers van SVM. Er wordt veel van iedereen gevraagd om naast het toekomstbestendig maken van de organisatie ook de focus te hebben voor de huidige dienstverlening.

Jaarrekening 2022

Geconsolideerde balans per 31 december 2022

(Voor resultaatbestemming)

Activa

(in duizenden euro's)		31-12-2022	31-12-2021
Immateriële vaste activa	1		
Software		4.787	4.377
Goodwill		122	137
		4.909	4.514
Beleggingen	2		
Terreinen en gebouwen			
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik		9.005	20.560
Overige terreinen en gebouwen		45.867	48.728
		54.872	69.288
Beleggingen in groepsmaatschappijen		60.743	73.001
Overige financiële beleggingen			
Aandelen		52.960	61.097
Obligaties		70.226	37.171
Hypotheken		80.663	98.058
Uitstaande leningen		185	283
		204.034	196.609
Vorderingen	3		
Vorderingen uit herverzekering		16.476	8.147
Vorderingen uit directe verzekering		3.735	4.069
Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering		25.299	35.536
Actieve belastinglatentie		763	708
Overige vorderingen		6.954	5.353
		53.227	53.813
Overige activa	4		
Materiële vaste activa		881	1.163
Liquide middelen		178.518	191.623
		179.399	192.786
Overlopende activa	5		
Overlopende acquisitiekosten		29.778	25.193
Overige overlopende activa		34.288	32.160
		64.066	57.353
		621.250	647.364

Passiva

(in duizenden euro's)		31-12-2022	31-12-2021
Groepsvermogen	6	152.186	193.833
Technische voorzieningen	7		
<i>Voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>			
-Bruto		174.531	158.135
-Aandeel herverzekeraars		2.301	4.770
		172.230	153.365
<i>Voor te betalen schaden</i>			
-Bruto		297.414	288.361
-Aandeel herverzekeraars		50.273	49.158
		247.141	239.203
Overige technische voorzieningen		19.106	18.294
		438.477	410.862
Voorzieningen	8		
Voorziening voor latente belastingen		9.807	21.010
Overige voorzieningen		6.808	6.836
		16.615	27.846
Schulden	9		
Schulden uit herverzekering		437	365
Schulden uit directe verzekering		2.664	3.409
Belastingen en premies sociale verzekeringen		3.908	3.877
Overige schulden		5.637	4.003
		12.646	11.654
Overlopende passiva	10	1.326	3.169
		621.250	647.364

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022

Technische rekening

[in duizenden euro's]		2022	2021
Verdiende premie eigen rekening	11		
<i>Premies</i>			
-Bruto		384.855	366.488
-Aandeel herverzekeraars		10.692	13.787
		374.163	352.701
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>			
-Bruto		-16.396	-8.760
-Aandeel herverzekeraars		2.469	2.949
		-18.865	-11.709
		355.298	340.992
Toegerekende opbrengst uit beleggingen		-22.557	14.752
Schade eigen rekening	12		
<i>Schaden</i>			
-Bruto		221.651	205.981
-Aandeel herverzekeraars		12.022	10.608
		209.629	195.373
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>			
-Bruto		9.053	-12.045
-Aandeel herverzekeraars		1.115	706
		7.938	-12.751
Wijziging overige technische voorzieningen		812	5
		218.379	182.627
Bedrijfskosten	13		
Acquisitiekosten		57.795	55.926
Wijziging overlopende acquisitiekosten		-3.669	-3.319
Beheers- en personeelskosten		48.730	40.909
Provisie van herverzekeraar		-341	-1.359
		102.515	92.157
Resultaat technische rekening		11.847	80.960

Niet-technische rekening

(in duizenden euro's)	2022	2021
Resultaat technische rekening	11.847	80.960
Beleggingsopbrengsten 14		
Opbrengst gebouwen en terreinen	3.027	3.981
Ongerealiseerde winst op beleggingen	80	18.773
Gerealiseerde winst op beleggingen	4.932	5.214
	8.039	27.968
Beleggingslasten 15		
Beheerskosten en rentelasten beleggingen	3.139	3.945
Ongerealiseerd verlies op beleggingen	36.146	2.055
Gerealiseerd verlies op beleggingen	1.136	49
	40.421	6.049
Toegerekende opbrengsten uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening	22.557	-14.752
Niet-verzekeringstechnische activiteiten 16		
Omzet	457	487
Kostprijs van de omzet	21	19
	436	468
Beheerskosten niet-verzekeringstechnisch	719	1.132
Resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten	-283	-664
Andere lasten 17	1.750	4.237
Resultaat voor belastingen	-11	83.226
Belastingen 18	-394	-22.417
Resultaat na belastingen	-405	60.809

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(in duizenden euro's)

2022

2021

		2022	2021
Stand liquide middelen per 1 januari		191.623	208.100
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat na belastingen		-405	60.809
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen materiële vaste activa	4	338	352
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen immateriële vaste activa	1	543	99
Niet-gerealiseerde waardeverandering beleggingen	2	36.471	-17.778
Mutatie technische voorzieningen	7	27.615	-1.037
Mutatie voorziening voor latente belastingen	8	-11.203	4.886
Mutatie overige voorzieningen	8	-28	5.515
Mutatie overige operationele activiteiten		-6.978	-358
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		46.353	52.488
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten			
<i>Investerings- en aankopen</i>			
Aankopen beleggingen	2	-63.087	-70.409
Investerings materiële vaste activa	4	-57	-77
Investerings immateriële vaste activa	1	-938	-2.495
<i>Desinvesteringen en verkopen</i>			
Verkopen beleggingen	2	45.865	46.344
Desinvesteringen materiële vaste activa	4	1	-
Desinvesteringen desinvesteringen immateriële vaste activa	1	-	147
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		-18.216	-26.490
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Dividenduitkering		-41.242	-42.475
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-41.242	-42.475
Mutatie liquide middelen		-13.105	-16.477
Stand liquide middelen per 31 december		178.518	191.623

De nummering in bovenstaand kasstroomoverzicht verwijst naar de nummering in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening. De mutatie van overige operationele activiteiten betreft de mutatie in het boekjaar van de vorderingen, de overlopende activa, de schulden en de overlopende passiva. Voor de kasstroom uit dividenduitkering wordt verwezen naar de specificatie van het eigen vermogen in de enkelvoudige balans.

Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening

Algemeen

Op grond van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, in het bijzonder afdeling 15, zijn de voor verzekeringsmaatschappijen geldende voorschriften voor de jaarrekening toegepast.

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Alle bedragen in de gepresenteerde tabellen zijn, tenzij anders aangegeven, vermeld in duizenden euro's. De bedragen in tekstuele toelichtingen staan vermeld in euro's.

Activiteiten

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij (KvK-nummer 10019550), gevestigd te Nijmegen, verzekert schade primair gericht op de mobiliteitsbranche. Hiertoe behoren inkomens-, casco-, aansprakelijkheids-, rechtshulp- en pechhulpverzekeringen.

Continuïteit

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft een specifieke beoordeling gemaakt van de huidige en toekomstige situatie, inclusief liquiditeit- en solvabiliteitsprognoses voor tenminste de komende twaalf maanden, van de mogelijkheid om de continuïteitveronderstelling te handhaven. Op basis van deze beoordeling is Bovemij van mening dat er geen gereede twijfel bestaat ten aanzien van de continuïteitsveronderstelling die aan deze jaarrekening ten grondslag ligt.

Presentatiewijzigingen

De in deze jaarrekening ter vergelijking opgenomen cijfers over 2021 zijn, waar nodig, ten behoeve van het inzicht gerubriceerd en toegelicht. Zie de geconsolideerde en enkelvoudige balans, Beleggingen in groepsmaatschappijen en de Voorzieningen voor latente belastingen.

Bij een aantal posten in de balans en winst-en-verliesrekening staat een genummerde verwijzing naar de overeenkomstig genummerde toelichtingen elders in de jaarrekening.

Gebruik van schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat Bovemij schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de gerapporteerde activa en verplichtingen en de gerapporteerde baten en lasten voor de verslagperiode. De belangrijkste schattingen betreffen het vaststellen van de verzekeringstechnische (overige) voorzieningen en waardering van beleggingen.

De situaties worden hierbij beoordeeld op basis van beschikbare financiële informatie, marktgegevens, ervaring en andere factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk worden beschouwd. Hoewel deze schattingen met betrekking tot actuele gebeurtenissen naar beste weten van het management worden gemaakt, bestaat de mogelijkheid dat de feitelijke uitkomsten afwijken van de schattingen. Om dit risico te minimaliseren worden de schattingen en onderliggende veronderstellingen jaarlijks beoordeeld en waar nodig herzien. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Voor de gehanteerde methodiek en aannames bij het vaststellen van de verzekeringstechnische voorzieningen en de waardering van de financiële beleggingen wordt verwezen naar de paragrafen 'Technische en overige voorzieningen' en 'Beleggingen' in de toelichting op de balans.

Schattingswijzigingen

In de jaarrekening van 2022 is ten opzichte van 2021 de volgende schattingswijziging opgenomen:

- Jarelang bedroeg de prijsinflatie zich grofweg in de range 1%-2%, mede door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB) dat zich richt op een lange termijn inflatie van 2%. Vanaf het najaar van 2021 is de inflatie echter sterk opgelopen. Deze hoge inflatie zorgt voor hogere kosten, zowel van interne kosten als van schadebetalingen, bij de verzekeringsportefeuille van de N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij. N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij beschouwt deze hoge inflatie als een uitzonderlijke omstandigheid en heeft er daarom voor gekozen om haar technische voorzieningen te verhogen in verband met deze hoge inflatie. De schadevoorziening, ná verhoging, bevindt zich in het midden van de bandbreedte uit de toereikendheidstoets. Hiertoe is de IBNER-factor voor schadevoorzieningen verhoogd, met een totale impact van € 4.320.000.

Grondslagen voor consolidatie

De volgende deelnemingen zijn in de consolidatie van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij betrokken:

Naam	Statutair gevestigd te	Aandeel 2022	Aandeel 2021
Enra Verzekeringen B.V.	Grootebroek	100%	100%
Enra GmbH	Kaarst (Duitsland)	100%	n.v.t.
Quakel Assuradeuren B.V.	Alphen aan den Rijn	50%	50%
Bovemij Intermedair B.V.	Nijmegen	100%	100%
Bovemij Juridische Diensten B.V.	Nijmegen	100%	100%

Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin overheersende zeggenschap wordt uitgeoefend. De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop overheersende zeggenschap op de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen worden niet meer in de consolidatie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van overheersende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld.

Proportionele consolidatie wordt alleen toegepast op de joint venture Quakel Assuradeuren B.V.

Alle in de consolidatiekring betrokken deelnemingen zijn onderdeel van de fiscale eenheid voor vennootschapsbelasting. Enra GmbH en Quakel Assuradeuren B.V. vallen buiten de fiscale eenheid. Alle transacties met verbonden partijen hebben plaatsgevonden onder normale marktvoorwaarden.

Voor de verslaglegging van bedrijfscombinaties van entiteiten of transacties onder gemeenschappelijke leiding hanteert Bovemij de 'pooling of interest' methode (vergelijkend cijfer aangepast).

Oprichting

Per 26 januari 2022 is Enra GmbH opgericht als 100% dochter van Enra Verzekeringen B.V. om beter aan te sluiten op de verkoop van fietsverzekeringen in Duitsland.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Tenzij anders vermeld, zijn activa en passiva in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld. De activa en passiva worden indien mogelijk gewaardeerd tegen de reële waarden. Indien dit niet mogelijk is wordt de alternatieve waarderingsgrondslag toegelicht.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van onvolwaardigheid op de betreffende activa worden in mindering gebracht. In vreemde valuta luidende bedragen worden omgerekend tegen de koersen per balansdatum. Dit heeft uitsluitend betrekking op beleggingen. Valutaverschillen worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening. De rapportagevaluta van de jaarrekening is de euro.

Financiële activa en verplichtingen worden gesaldeerd en tegen het nettobedrag in de balans verantwoord, wanneer Bovemij:

- Een direct afdwingbaar juridisch recht heeft om de opgenomen bedragen te salderen.
- Voornemens is om op netto basis te verrekenen, dan wel de realisatie van het actief en de verrekening van de verplichting gelijktijdig te laten plaatsvinden.

Immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief wordt in de balans opgenomen als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot het actief zullen toekomen aan de groep en tevens de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Software

De gekochte software (licenties) en de door Bovemij ontwikkelde software onder de immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Uitgaven in verband met de ontwikkeling van software, die intern wordt gebruikt of toekomstige economische voordelen genereert en die de vast te stellen kosten overtreft, worden opgenomen als immateriële vaste activa en afgeschreven over de geschatte gebruiksduur. De geactiveerde kosten betreffen de personeelskosten van softwareontwikkeling en de toerekenbare overheadkosten. Uitgaven in verband met het onderhoud van software worden als kosten genomen in de periode waarin ze worden gemaakt.

Afschrijving van software wordt op lineaire basis berekend, afhankelijk van de geschatte gebruiksduur, vanaf de datum waarop ze in gebruik zijn genomen. De geschatte gebruiksduur voor software is drie tot vijf jaar of een kortere periode indien de licentieperiode korter is dan drie jaar. De geactiveerde kosten voor software wordt jaarlijks op basis van de resterende gebruiksduur getest op indicaties voor bijzondere waardevermindering. Bijzondere waardeverminderingen worden voornamelijk veroorzaakt door het stoppen van de verkoop of het gebruik van de software.

Goodwill

De goodwill is het surplus van de verkrijgingsprijs op overnamedatum van een bedrijf boven de reële waarde van het saldo van de identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, verworven op overnamedatum. De goodwill wordt gewaardeerd tegen kostprijs en in tien jaar afgeschreven. Bovendien heeft de verworven goodwill uit bedrijfscombinaties toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden (CGU's) op basis van de verwachte synergie die de combinatie zal opleveren. De waarde van goodwill wordt gemonitord op het niveau van een bedrijfsonderdeel, dat gevormd wordt door een verzameling producten of productgroepen met dezelfde risicokenmerken, zijnde het niveau waarop de risico's worden beheerd en kapitaal wordt toegewezen. Een eventueel overschot van de boekwaarde van het bedrijfsonderdeel tegenover de realiseerbare waarde zal eerst worden toegewezen aan de goodwill. Het toetsen van bijzondere waardevermindering op CGU-niveau wordt periodiek uitgevoerd en vaker als omstandigheden daartoe aanleiding geven. In geval van een bijzonder waardeverminderverslies zal dit worden toegewezen aan de betreffende CGU. Een voor goodwill verwerkte bijzondere waardevermindering kan niet in een volgende periode worden teruggeboekt.

Portefeuillerechten

De portefeuillerechten betreffen de winstrechten op de portefeuilles die bij aankoop van het 50%-aandeel van Bovemij Services Holding B.V. in 2019 zijn geactiveerd. In 2020 heeft op deze portefeuillerechten een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden, omdat Bovemij de winstverwachtingen op de overgenomen portefeuilles naar beneden heeft moeten bijstellen.

Beleggingen

Een belegging wordt bij eerste opname gewaardeerd op reële waarde verhoogd met transactiekosten die direct gerelateerd zijn aan de aankoop of uitgifte van een belegging.

Bij afwezigheid van een actieve markt wordt de reële waarde van niet-beursgenoteerde beleggingen geschat op basis van de contante waarde van de kasstromen of andere waarderingstechnieken.

Waarderingstechnieken zijn van nature subjectief van aard en kunnen een significante impact hebben op de bepaling van de reële waarden voor bepaalde beleggingen. Waarderingstechnieken bevatten verschillende aannames voor de prijsbepalende factoren. De toepassing van verschillende waarderingstechnieken en aannames kunnen effect hebben op de reële waarde.

Terreinen en gebouwen

De gebouwen en terreinen worden gewaardeerd op marktwaarde. Om dit accuraat vast te stellen vindt jaarlijks een taxatie plaats door externe deskundigen. De gebouwen zijn gewaardeerd tegen de getaxeerde onderhandse verkoopwaarde onder voortzetting van de lopende huurovereenkomsten.

Kosten ter instandhouding van het onroerend goed worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen worden direct ten gunste of laste van het resultaat gebracht. Waardemutaties worden tevens opgenomen in de herwaarderingsreserve. Ook wordt er rekening gehouden met belastinglatenties.

Overige financiële beleggingen

Financiële instrumenten

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de toelichting op de balanspost.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle, rechten op economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Aandelen en obligaties

Waardering van aandelenfondsen en obligaties geschiedt tegen marktwaarde. Gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeverschillen komen volledig ten gunste of ten laste van het resultaat van het boekjaar. De gerealiseerde waardeverschillen worden bepaald door de verkoopopbrengst te verminderen met de marktwaarde bij aanvang van het boekjaar.

Hypotheken

De waardering van hypotheekbeleggingsfondsen geschiedt tegen marktwaarde, welke ten minste eenmaal per maand wordt vastgesteld. Gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeverschillen komen volledig ten gunste of ten laste van het resultaat van het boekjaar. De gerealiseerde waardeverschillen worden bepaald door de verkoopopbrengst te verminderen met de marktwaarde bij aanvang van het boekjaar.

Uitstaande leningen

Uitstaande leningen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de verstrekte hoofdsom (nominaal) onder aftrek van cumulatieve aflossingen, gecorrigeerd voor cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

Overige vorderingen, vorderingen uit herverzekering, vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering en vorderingen uit directe verzekering worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, inclusief transactiekosten. Na eerste verwerking worden deze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de nominale waarde, gecorrigeerd voor cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Deze bijzondere waardeverminderingen worden doorgevoerd indien daarvoor objectieve aanwijzingen bestaan, het incurred loss model. Waardeverminderingen worden teruggenomen ten gunste van het resultaat zodra deze hebben opgehouden te bestaan.

Vorderingen uit herverzekering

Vorderingen uit herverzekering bestaan uit inkomende en uitgaande herverzekeringen.

Voor de jaren vanaf 2021 treedt Bovemij op als herverzekeraar van het WIA Construct IV. De vordering op N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakingen volgend uit deze herverzekering is op de balans van Bovemij opgenomen onder de vordering uit herverzekeringen.

Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering

De vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering hebben betrekking op de in WIA Construct III gezamenlijk met N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakingen uitgevoerde WIA-verzekering voor de BOVAG-branche en de NVKL-branche. Voor de jaren 2014 en 2015 heeft Bovemij in het WIA Construct III als co-assurateur opgetreden, voor de jaren 2016 tot en met 2020 heeft Bovemij in het WIA Construct III als quotashare herverzekeraar opgetreden. De in de constructperiode ontvangen premies worden belegd door N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakingen en zijn voor het gedeelte dat deze bij afrekening van het WIA Construct III aan Bovemij zal toekomen onder de vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering opgenomen. WIA Construct III loopt vanaf 2014 en is eind 2020 gesloten voor nieuwe instroom van verzekeringsrisico's.

Overige activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van kostprijs verminderd met lineaire afschrijvingen. Bij de waardering wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen, de verwachte economische levensduur en een eventuele residuwaarde.

Afschrijvingen vinden plaats vanaf het moment van ingebruikneming. De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

- Inrichting gebouwen en kantoorinventaris: 5 - 10 jaar.
- Informatieverwerkende systemen: 5 jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen direct opeisbare geldmiddelen bij bancaire instellingen en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

Overlopende acquisitiekosten

De overlopende acquisitiekosten worden gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de nominale waarde en betreffen de nog verdiend te maken acquisitiekosten. De acquisitiekosten worden evenredig verdiend gemaakt over de looptijd van de polis.

Overige overlopende activa

De overige overlopende activa worden gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de nominale waarde.

Eigen vermogen

Herwaarderingsreserve

Waardeverschillen die ontstaan bij herwaardering van tegen actuele waarden gewaardeerde beleggingen, worden via de winst-en-verliesrekening verwerkt. Voor zover ongerealiseerde waardevermeerderingen betrekking hebben op beleggingen waarvoor geen frequente marktnotering beschikbaar is, zal een herwaarderingsreserve worden gevormd ten laste van de algemene reserve. Hierbij wordt rekening gehouden met de latente belastingverplichting.

Wettelijke reserve

Bovemij vormt een wettelijke reserve voor deelnemingen waarbij N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij niet zelfstandig kan beslissen over het dividendbeleid en voor het nog niet afgeschreven deel van de ontwikkelde software. De wettelijke reserve wordt gevormd ten laste van de algemene reserve.

Technische voorzieningen

Toereikendheidstoets

Elk kwartaal voert Bovemij een toets uit op de toereikendheid van de balanswaarde van de technische voorzieningen inclusief de voorziening voor schadebehandelingskosten. Hiertoe wordt een toetsvoorziening vastgesteld. Deze toetsvoorziening is een benadering van de marktwaarde van de verplichtingen, waarbij rekening wordt gehouden met onzekerheidsmarges en sluit grotendeels aan op de Solvency II methodiek, waarbij ten opzichte van het Solvency II standaardmodel de risicomarge meer prudent is vastgesteld. De toets wordt op totaalniveau uitgevoerd, gesplitst naar de schadevoorziening, inclusief de voorziening voor schadebehandelingskosten en de premievoorziening (inclusief toekomstposten) waarbij een bandbreedte wordt vastgesteld. Indien per jaareinde blijkt dat de balansvoorziening op basis van het voorzieningenbeleid aanpassing behoeft, wordt de balansvoorziening op het, in het voorzieningenbeleid opgenomen, streefniveau gebracht. Hierbij zullen eventuele tekorten en overschotten op de schade- en premievoorziening niet onderling gecompenseerd worden. Er wordt gebruikgemaakt van gangbare actuariële methoden en technieken en van expert judgement.

Technische voorzieningen voor niet-verdiende premies en lopende risico's

De voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's betreft onverdiende brutopremies ultimo boekjaar na aftrek van het aandeel van de herverzekeraars. De premie wordt naar evenredigheid van de nog niet verstreken risicotermijnen verdiend gemaakt. De voorziening is nominaal opgenomen.

Technische voorzieningen voor te betalen schaden

De voorziening voor te betalen schaden betreft het geschatte deel van de gemelde, maar nog niet afgewikkelde schaden. Tevens zijn voorzieningen voor schaden opgenomen die per balansdatum wel zijn voorgevallen, maar nog niet bij de verzekeraar zijn gemeld (IBNR), alsmede voor mogelijke mutaties in wel gemelde maar nog niet afgewikkelde schaden (IBNER). De omvang van dit deel van de voorziening is onzeker en wordt geschat op basis van actuariële schade-uitloopenalyses, waarbij rekening gehouden wordt met verwachte subrogatie en de verkrijging van het eigendom van verzekerde zaken. Voor het schatten van de totale schadelast tot aan balansdatum wordt gebruik gemaakt van algemeen gangbare actuariële technieken en modellen, die gebruik maken van historische ontwikkelingen en verwachte trends van diverse interne en externe factoren en van expert judgement. Voorbeelden van dergelijke factoren zijn schadebehandelingsprocedures, inflatie, invaliderings- en revalideringskansen, sterftkansen, veranderingen in wet- en regelgeving, gerechtelijke uitspraken en het gedrag van polishouders.

De te regresseren schaden en het aandeel herverzekeraars zijn op de voorziening in mindering gebracht. Arbeidsongeschiktheidsverzekeringen zijn, vanwege het langlopende karakter van deze periodieke uitkeringen, tegen contante waarde berekend.

Overige technische voorzieningen

De overige technische voorzieningen bestaan uit twee posten. De eerste post is de voorziening voor de interne kosten van de schadeafhandeling van nog af te wikkelen schaden (voorziening voor schadebehandelingskosten) en wordt berekend naar rato van de dossiervoorzieningen. De toereikendheid hiervan wordt getoetst als onderdeel van de totale toets op de toereikendheid van de technische voorzieningen die op kwartaalbasis wordt uitgevoerd. De tweede post betreft het aandeel in de schadereserve van het Waarborgfonds Motorverkeer. Beide posten zijn op nominale waarde gewaardeerd.

Voorzieningen

Voorzieningen voor latente belastingen

De voorziening voor latente belastingen wordt berekend voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde voor financiële verslaggevingsdoeleinden van activa en verplichtingen en de fiscale boekwaarde van deze activa en verplichtingen zoals bij vastgoed, aandelen, obligaties en voorzieningen. Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er het komende jaar fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee ongebruikte fiscale verliezen kunnen worden verrekend. Daarnaast wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover er fiscaal geen voorziening is gevormd, terwijl deze wel in de commerciële jaarrekening is opgenomen (voorziening Waarborgfonds Motorverkeer). De voorzieningen worden gewaardeerd tegen het nominale belastingtarief, 25,8% in 2022.

Overige voorzieningen

De volgende voorzieningen zijn opgenomen in de post overige voorzieningen:

- Voorziening voor jubileumuitkeringen aan medewerkers. Deze voorziening is gevormd ten behoeve van mogelijke verplichtingen aan medewerkers in verband met uitkeringen inzake jubilea gedurende de periode dat medewerkers werkzaam zullen zijn bij Bovemij. Hierbij is rekening gehouden met de blijfkans versus uitstroomkans en wordt er rekening gehouden met salarisstijgingen, doordat gerekend wordt met het gemiddelde van relevante actuele salarissen. Salarisstijgingen door CAO-verhogingen worden via het inflatiepercentage ondervangen. De voorziening is gebaseerd op actuariële grondslagen en opgenomen tegen contante waarde.
- Voorziening voor afkoop van pensioenverplichting. Dit betreft de voorziening voor de jaarlijkse compensatie van medewerkers die voorheen een onvoorwaardelijke indexatieregeling als onderdeel van hun pensioen hadden. Deze jaarlijkse compensatie zullen betreffende medewerkers bij vervroegde uitdiensttreding in één bedrag als afkoop ontvangen. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde, waarbij rekening wordt gehouden met de blijfkansen van betreffende medewerkers.

- Voorziening voor niet opgenomen vakantiedagen. Dit betreft de verplichting van Bovermij aan haar medewerkers om niet opgenomen vakantiedagen alsnog te laten opnemen, dan wel uit te betalen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde, die meestal gelijk is aan de nominale waarde.
- Voorziening voor pensioenverplichting inactieven. Dit betreft een voorziening voor de toekomstige inkoop van indexatie voor inactieven. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde.

Voor de contante waardeberekening inflatie en disconteringsvoet is gebruik gemaakt van de standaard rekenwaardes van 2,4% (2021: 2,2%) respectievelijk 3,2% (2021: 1,1%).

Schulden

Overige schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs die meestal gelijk is aan de nominale waarde.

Overlopende passiva

Overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde. De overlopende passiva worden gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de in rekening gebrachte premies en overige baten en de betaalde schaden en andere lasten over het jaar, rekening houdend met lopende herverzekeringsovereenkomsten. Baten en lasten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering of vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een waardeverandering van een actief of een mutatie van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden verantwoord zodra zij te voorzien zijn.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op actuele waarde gewaardeerde beleggingen.

Uitgaande herverzekeringspremies, en de van herverzekeraars te ontvangen aandelen in verrichte uitkeringen en schades eigen rekening, worden in mindering gebracht op de winst-en-verliesrekening.

De aan herverzekeraars betaalde herverzekeringspremie wordt naar evenredigheid van de looptijd van de contracten als last opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Verdiende premies eigen rekening

Onder brutopremies wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte bedragen, na aftrek van de in rekening gebrachte assurantiebelasting en wettelijke bijdragen.

De premies voor schadeverzekeringen worden gedurende de looptijd van het contract naar evenredigheid van de verstreken verzekeringstermijn als opbrengst opgenomen. De wijziging in de technische voorzieningen voor niet-verdiende premies en lopende risico's wordt tevens onder het premie-inkomen verantwoord. Dit gebeurt afzonderlijk voor iedere branche. Bovemij onderscheidt bij het opstellen van de jaarrekening de volgende branches: ongevallen en ziekte, motorrijtuigen aansprakelijkheid, casco, brand en andere schade aan goederen en overige branches. Kortingen die deel uitmaken van een op het risico afgestemd tarief worden in mindering gebracht op de brutopremies.

Toegerekende beleggingsopbrengsten

De beleggingen worden aangehouden ter afdekking van het eigen vermogen en de technische voorzieningen. De opbrengsten uit beleggingen worden aan de branches toegerekend op basis van de gemiddelde omvang van de technische voorzieningen.

Schade eigen rekening

De schade voor eigen rekening wordt per branche uitgewerkt. De branches die Bovemij onderscheidt bij het opstellen van de jaarrekening zijn: ongevallen en ziekte, motorrijtuigen aansprakelijkheid, casco, brand en andere schade aan goederen en overige branches.

Onder de schade voor eigen rekening wordt ook de mutatie van de technische voorziening weergegeven. Bij de bestaande schaden wordt een IBNER-voorziening opgenomen voor eventueel te laag uitgevallen reserveringen en een IBNR-voorziening voor de schaden die nog niet zijn gemeld maar zich al wel hebben voorgedaan op balansdatum.

Bedrijfskosten

Binnen Bovemij vallen de acquisitie-, bedrijfs- en personeelskosten onder de post bedrijfskosten. Al deze kosten worden gemaakt voor het voortbrengen van omzet, waarbij onderscheid kan worden gemaakt tussen kosten van aan de klant geleverde diensten en kosten van bedrijfsvoering.

De acquisitiekosten in verband met overeenkomsten die van kracht zijn op de balansdatum en die worden overgedragen naar volgende rapportageperiodes, worden geactiveerd voor de resterende risicoperiodes.

Pensioenen

Vanaf 1 januari 2019 zijn alle pensioenregelingen voor actieven aangepast naar moderne beschikbare premieregelingen. Hierbij zijn de onvoorwaardelijke indexatieregelingen voor actieven in zijn geheel gestopt. Voor een deel van de inactieven zijn de onvoorwaardelijke indexatieregelingen voornamelijk intact gebleven.

Beleggingen

De beleggingsopbrengsten en beleggingslasten bestaan uit huuropbrengsten uit terreinen en gebouwen, dividenduitkeringen uit aandelenfondsen en rentebaten uit hypotheek, obligaties, uitstaande leningen en liquiditeiten, alsmede beleggingskosten, gerealiseerde beleggingswinsten en -verliezen en waardeveranderingen van beleggingen.

Niet-verzekeringstechnische activiteiten

Niet-verzekeringstechnische activiteiten betreffen de resultaten van activiteiten niet zijnde verzekeringstechnische activiteiten.

Belastingen

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij is onderdeel van de fiscale eenheid voor vennootschapsbelasting met Bovemij N.V., waarvan Bovemij N.V. het hoofd is. Fiscaliteiten zijn in de jaarrekening verwerkt alsof N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij zelfstandig belastingplichtig is.

Vennootschapsbelasting over het resultaat voor het huidige boekjaar bestaat uit huidige en latente belastingen. Vennootschapsbelasting wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening tenzij deze betrekking heeft op posten opgenomen onder Groepsvermogen, in welk geval deze posten netto (na belasting) worden opgenomen onder Groepsvermogen. Verwachte te ontvangen/betalen belastingen worden gebaseerd op het belastbare resultaat voor het boekjaar op basis van de op de balansdatum vastgestelde belastingtarieven, evenals op eventuele aanpassingen in de te ontvangen of verschuldigde vennootschapsbelasting over voorgaande jaren. Het nominale belastingtarief is over 2022 25,8%.

Grondslagen voor het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de kasstromen uit operationele activiteiten, kasstromen uit investerings-, beleggingsactiviteiten en kasstromen uit financieringsactiviteiten.

Investerings en desinvesteringen in terreinen en gebouwen evenals acquisitie deelnemingen worden verantwoord onder de investerings- en beleggingsactiviteiten. Ontvangen en betaalde rente, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn ook opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde dividenden worden verantwoord onder de financieringsactiviteiten. Overige geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Toelichting op geconsolideerde balans per 31 december 2022

1. Immateriële vaste activa

Software

(in duizenden euro's)	2022	2021
Stand per 1 januari		
Aanschaffingskosten	4.441	2.338
Afschrijvingen	-64	-225
	4.377	2.113
Mutaties in de boekwaarde		
Investeringen	938	2.495
Afschrijvingen	-528	-84
Desinvesteringen	-	-392
Afschrijvingen desinvesteringen	-	245
	410	2.264
Stand per 31 december		
Aanschaffingskosten	5.379	4.441
Afschrijvingen	-592	-64
	4.787	4.377

Goodwill

(in duizenden euro's)	2022	2021
Stand per 1 januari		
Aanschaffingskosten	152	-
Afschrijvingen	-15	-
	137	-
Mutaties in de boekwaarde		
Investeringen	-	152
Afschrijvingen	-15	-15
	-15	137
Stand per 31 december		
Aanschaffingskosten	152	152
Afschrijvingen	-30	-15
	122	137

De goodwill heeft betrekking op de aankoop de verzekeringsportefeuille van Bovemij N.V. van Autotruster in 2021 en is verwerkt als een informele kapitaalstorting (agio).

Portefeuellerechten

(in duizenden euro's)	2022	2021
Stand per 1 januari		
Aanschaffingskosten	-	2.539
Afschrijvingen	-	-2.539
	-	-
Mutaties in de boekwaarde		
Investerings	-	-
Afschrijvingen	-	-
Desinvesteringen	-	-2.539
Afschrijvingen desinvesteringen	-	2.539
Bijzondere waardeverminderingen	-	-
	-	-
Stand per 31 december		
Aanschaffingskosten	-	-
Afschrijvingen	-	-
	-	-

De portefeuellerechten betreffen de winstrechten op de portefeuilles die bij aankoop van het 50%-aandeel van Bovemij Services Holding B.V. zijn geactiveerd. Op deze portefeuellerechten heeft een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden, omdat Bovemij de winstverwachtingen op de overgenomen portefeuilles naar beneden heeft moeten bijstellen.

2. Beleggingen

Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik

(in duizenden euro's)	2022	2021
Stand per 1 januari	20.560	21.240
Aankoop in boekjaar	-	50
Verkoop in boekjaar	-11.630	-
Herwaardering in boekjaar	75	-730
Stand per 31 december	9.005	20.560

Terreinen en gebouwen maken deel uit van de beleggingsportefeuille. Alle terreinen en gebouwen zijn getaxeerd per 31 december 2022. De verkoop ten bedrage van € 11.630.000 in 2022 betreft twee kantoorpanden in Nijmegen.

De verkrijgingsprijs van de terreinen en gebouwen voor eigen gebruik bedraagt per 31 december 2022 € 11.643.000 (2021: € 20.653.000). De huuropbrengsten hiervan bedragen € 1.239.000 (2021: € 2.347.000) en de direct toerekenbare kosten bedragen € 866.000 (2021: € 1.740.000). De netto-opbrengst van gebouwen en terreinen voor eigen gebruik, zijnde € 373.000 (2021: € 607.000), is verantwoord als opbrengst uit beleggingen. De waardering van terreinen en gebouwen voor eigen gebruik is inclusief een cumulatieve herwaardering van € 2.638.000 negatief (2021: € 93.000 negatief).

Overige terreinen en gebouwen

(in duizenden euro's)	2022	2021
Stand per 1 januari	48.728	43.113
Aankoop in boekjaar	-	67
Herwaardering in boekjaar	-2.861	5.548
Stand per 31 december	45.867	48.728

De verkrijgingsprijs van overige terreinen en gebouwen bedraagt per 31 december 2022 € 32.040.000 (2021: € 32.040.000). De huuropbrengsten hiervan bedragen in 2022 € 1.788.000 (2021: € 1.635.000) en de direct toerekenbare kosten bedragen € 694.000 (2021: € 268.000). De waardering van deze terreinen en gebouwen is inclusief een cumulatieve herwaardering van € 13.827.000 positief (2021: € 16.688.000 positief).

Beleggingen in groepsmaatschappijen

(in duizenden euro's)	2022	2021
Stand per 1 januari	73.001	88.885
Leningen verstrekt	18.444	17.691
Leningen afgelost	-30.702	-33.575
Stand per 31 december	60.743	73.001

De beleggingen in groepsmaatschappijen betreffen leningen verstrekt aan gelieerde entiteit Bovemij Financieringsmaatschappij B.V. Hierop is als zekerheid een pandrecht ontvangen op de met de lening gefinancierde leaseauto's. De leningen aan Bovemij Financieringsmaatschappij zijn verstrekt in de vorm van tranches, waarop de rentepercentages tussen de 1,1% en 4,9% (2021: tussen de 0,9% en 1,7%) liggen (gemiddeld: 1,9% (2021: 1,4%)). Voor een bedrag van € 30.070.000 (2021: € 29.004.000) is de resterende looptijd van de leningen korter dan één jaar en voor een bedrag van € 30.673.000 (2021: € 43.997.000) is de resterende looptijd tussen de één en vijf jaar. De onder Solvency II opgenomen benaderde marktwaarde van de leningen aan Bovemij Financieringsmaatschappij bedraagt per 31 december 2022 € 58.925.000 (2021: € 72.766.000).

Overige financiële beleggingen

(in duizenden euro's)	2022		2021	
	Balanswaarde	Verkrijgingsprijs	Balanswaarde	Verkrijgingsprijs
Aandelen	52.960	474.34	61.097	46.466
Obligaties	70.226	75.978	37.171	37.688
Hypotheken	80.663	92.734	98.058	91.006
Uitstaande leningen	185	-	283	283
Stand per 31 december	204.034	216.146	196.609	175.443

Verloop overige financiële beleggingen

(in duizenden euro's)	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	Uitstaande leningen	Totaal 2022	Totaal 2021
Stand per 1 januari	61.097	37.171	98.058	283	196.609	143.816
Aankopen en stortingen	968	38.598	5.068	9	44.643	52.602
Herwaardering ten gunste (- ten laste) van resultaat	-9.105	-5.543	-19.037	-	-33.685	12.960
Verkopen en aflossingen	-	-	-3.426	-107	-3.533	-12.769
Stand per 31 december	52.960	70.226	80.663	185	204.034	196.609

Toelichting waarderingsmethoden beleggingen 2022

(in duizenden euro's)	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	Waarderingsmodellen	Andere methoden	Totaal 2022
Terreinen en gebouwen	-	9.005	45.867	-	54.872
Aandelen	52.960	-	-	-	52.960
Obligaties	70.226	-	-	-	70.226
Hypotheken	-	-	-	80.663	80.663
Uitstaande leningen	-	-	-	185	185
Stand per 31 december	123.186	9.005	45.867	80.848	258.906

Toelichting waarderingsmethoden beleggingen 2021

(in duizenden euro's)	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	Waarderingsmodellen	Andere methoden	Totaal 2021
Terreinen en gebouwen	-	20.560	48.728	-	69.288
Aandelen	61.097	-	-	-	61.097
Obligaties	37.171	-	-	-	37.171
Hypotheken	-	-	-	98.058	98.058
Uitstaande leningen	-	-	-	283	283
Stand per 31 december	98.268	20.560	48.728	98.341	265.897

Toelichting op waarderingsmethoden volgens andere methoden:

- De aandelen gewaardeerd op andere methoden betreffen aandelen via niet-genoteerde Nederlandse en Europese Small Cap-aandelenfondsen waarin Bovemij belegt. Deze zijn gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde, als benadering van de marktwaarde. De netto vermogenswaarde is afgeleid van aandelenmarktnoteringen.
- De waarde van de hypotheekfondsen waarin Bovemij belegt wordt bepaald op basis van de netto vermogenswaarde van het fonds. De netto vermogenswaarde wordt gebruikt als benadering van de marktwaarde. De netto vermogenswaarde wordt bepaald door de waarde van de hypotheken in de fondsen. De waarde van de hypotheken in de fondsen wordt bepaald door de toekomstige contractuele kastromen contant te maken, waarbij rekening wordt gehouden met vervroegde aflossingen door de hypotheekgever.
- Uitstaande leningen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de verstrekte hoofdsom (nominaal) onder aftrek van cumulatieve aflossingen, gecorrigeerd voor cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Terreinen en gebouwen

Onder terreinen en gebouwen zijn de gebouwen en terreinen voor eigen gebruik en woningprojecten voor commerciële verhuur opgenomen.

De gebouwen en terreinen voor eigen gebruik worden gewaardeerd op marktwaarde, welke middels taxaties wordt bepaald. De taxaties worden jaarlijks uitgevoerd of frequenter indien ontwikkelingen in de vastgoedmarkt daar aanleiding voor geven. De taxatie van de gebouwen en terreinen voor eigen gebruik is bepaald aan de hand van het gemiddelde van de BAR/NAR (bruto aanvangsrendement/netto aanvangsrendement) methode en de DCF (discounted cash flow) methode. Kasstromen worden bepaald aan de hand van bestaande huurcontracten, of een marktconform tarief in geval van leegstand. Hierbij wordt rekening gehouden met reeds bekende mutaties, verwachte exploitatiekosten en verwachte incidentele kosten, zoals groot onderhoud. De gehanteerde rentevoet wordt per object bepaald aan de hand van sector, regio en complexe opslagen. In de DCF methode wordt een afgeleid marktrendement variërend van 7,8% tot 8,4% gehanteerd. In de BAR/NAR methode wordt uitgegaan van een netto aanvangsrendement variërend van 6,3% tot 6,7%.

De woningen voor commerciële verhuur worden gewaardeerd op marktwaarde. Deze is afgeleid van de gepubliceerde verkoopprijzen per vierkante meter van vergelijkbare objecten.

Aandelen

Aandelen worden gewaardeerd op genoteerde marktprijzen of tegen netto vermogenswaarde.

De aandelen die worden gewaardeerd op genoteerde marktprijzen betreffen passieve aandelenbeleggingsfondsen die de MSCI Europe Index en MSCI World Index volgen.

Aandelen gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde staan geclassificeerd onder 'andere methoden' en betreffen bij Bovemij aandelen via niet-genoteerde Nederlandse en Europese Small Cap-fondsen die minimaal 5% van de aandelen in kleine ondernemingen houden. De marktwaarde van de aandelenfondsen is gebaseerd op de netto vermogenswaarde. De netto vermogenswaarde is afgeleid van de aandelenmarktnoteringen.

Obligaties

Dit betreft Nederlandse staatsobligaties genoteerd op de openbare kapitaalmarkt en gewaardeerd tegen reële waarde.

Hypotheeken

Bovemij participeert in Nederlandse hypotheekbeleggingsfondsen met een portefeuille van uitsluitend Nederlandse hypotheeken die zijn verstrekt na 1 januari 2013. De particuliere Nederlandse woonhuizen dienen als onderpand. De hypotheekbeleggingsfondsen hebben de structuur van een fonds voor gemene rekening met een open-end karakter, met dien verstande dat de mate waarin participanten in en uit kunnen treden te allen tijde afhankelijk is van de hypotheekproductie, respectievelijk de beschikbare liquide middelen. De waardering van de hypotheekbeleggingsfondsen wordt bepaald op basis van de netto vermogenswaarde van het fonds. De netto vermogenswaarde wordt bepaald door de waarde van de hypotheeken in de fondsen. De waarde van de hypotheeken in de fondsen wordt bepaald door de toekomstige contractuele kasstromen contant te maken, waarbij rekening wordt gehouden met vervroegde aflossingen door de hypotheekgever.

Uitstaande leningen

Uitstaande leningen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de verstrekte hoofdsom (nominaal) onder aftrek van cumulatieve aflossingen, gecorrigeerd voor cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

3. Vorderingen

Voor vorderingen uit herverzekering en uit direct verzekering is de boekwaarde een redelijke schatting van de reële waarde.

Vorderingen uit herverzekering

Voor de jaren vanaf 2021 treedt Bovemij op als herverzekeraar van het WIA Construct IV. De vordering op N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakingen volgend uit deze herverzekering is op de balans van Bovemij opgenomen onder de vordering uit herverzekering en bedraagt € 9.229.000 (2021: € 5.448.000).

Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering

(in duizenden euro's)	2022	2021
Stand per 1 januari	35.536	51.723
Onttrekking/toevoeging WIA-construct III	-10.237	-16.187
Stand per 31 december	25.299	35.536

De vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering hebben betrekking op de in WIA Construct III gezamenlijk met N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakingen uitgevoerde WIA-verzekering voor de BOVAG-branche en de NVKL-branche.

De boekwaarde van de vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering zijn een redelijke inschatting van de reële waarde en deze vorderingen zullen naar verwachting niet binnen twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld. In 2022 zijn er, evenals voorgaand jaar, geen bijzondere waardeverminderingen onderkend.

Actieve belastinglatentie

(in duizenden euro's)	2022	2021
Aandelen en hypotheek	42	-
Voorziening Waarborgfonds Motorverkeer	721	708
Stand per 31 december	763	708

De actieve belastinglatentie, onderdeel van de Voorzieningen voor latente belastingen, is ten behoeve van het inzicht gesplitst in een actieve en een passieve belastinglatentie en als presentatiewijziging ten opzichte van voorgaand jaar doorgevoerd.

Overige vorderingen

(in duizenden euro's)	2022	2021
Vooruitbetaalde kostenfacturen	914	644
Rekening courant Stichting Rechtsbijstand Mobiliteitsbranche	621	-
Te vorderen vennootschapsbelasting	4.140	-
Te vorderen omzetbelasting	-	4.163
Overige vorderingen	1.279	546
Stand per 31 december	6.954	5.353

De overige vorderingen hebben overwegend een kortlopend karakter en bevatten geen materieel kredietrisico, de boekwaarde is een redelijke schatting van de reële waarde.

4. Overige activa

Materiële vaste activa

(in duizenden euro's)	Kantoor- inventaris	Informatie- verwerkende systemen	Totaal 2022	Totaal 2021
Stand per 1 januari				
Aanschaffingskosten	7.131	314	7.445	7.597
Afschrijvingen	-5.992	-290	-6.282	-6.159
	1.139	24	1.163	1.438
Mutaties in de boekwaarde				
Acquisitie investeringen	-	-	-	-
Acquisitie afschrijvingen	-	-	-	-
Investeringen	56	1	57	77
Afschrijvingen	-322	-16	-338	-352
Desinvesteringen	-265	-10	-275	-229
Afschrijvingen desinvesteringen	264	10	274	229
	-267	-15	-282	-275
Stand per 31 december				
Aanschaffingskosten	6.922	305	7.227	7.445
Afschrijvingen	-6.050	-296	-6.346	-6.282
	872	9	881	1.163

Liquide middelen

(in duizenden euro's)	2022	2021
ING Bank	69.746	49.337
Rabobank	44.432	79.222
ABN AMRO	64.179	62.831
Overige banken	161	233
Stand per 31 december	178.518	191.623

De liquide middelen staan vrij ter beschikking, zijn direct opeisbaar en worden tegen reële waarde gewaardeerd.

5. Overlopende activa

Overlopende acquisitiekosten

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Ongevallen en ziekte	232	620
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	2.519	2.726
Casco	26.420	22.144
Brand en andere schade aan goederen	72	174
Overige branches	535	-471
	29.778	25.193,00

De overlopende acquisitiekosten zijn inclusief overlopende acquisitiekosten op quota share-herverzekeringen. De overlopende acquisitiekosten op herverzekeringen verklaren het negatieve bedrag bij overige branches. Voor overlopende acquisitiekosten is de boekwaarde een redelijke schatting van de reële waarde.

Overige overlopende activa

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Toekomstige termijnen te factureren verzekeringspremie	33.437	31.482
Overige overlopende activa	851	678
	34.288	32.160

De overige overlopende activa hebben overwegend een kortlopend karakter, en de boekwaarde is een redelijke schatting van de reële waarde.

6. Groepsvermogen

Voor een toelichting op het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting van het eigen vermogen bij de enkelvoudige balans.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsvereisten in de tabel hierna zijn gebaseerd op Solvency II-grondslagen. De solvabiliteitsratio bedraagt 213% (2021: 212%). In de berekening van de solvabiliteit wordt rekening gehouden met alle voor N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij relevant geachte risico's. Voor een toelichting op het intern vastgestelde streefniveau (appetite) van de solvabiliteit wordt verwezen naar het bestuursverslag.

Solvabiliteitsvereisten

(in miljoenen euro's)	%	2022	2021
Wettelijk vereist	100%	106,3	109,4
Intern vastgesteld minimumniveau	130%	138,1	142,2
Intern vastgesteld vereiste niveau	150%	159,4	164,0
Intern vastgesteld streefniveau (appetite)	170%	180,7	185,9
Aanwezige solvabiliteit		226,2	231,9
Solvabiliteitsratio		213%	212%

7. Technische voorzieningen

Technische voorzieningen voor niet-verdiende premies en lopende risico's - bruto

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Ongevallen en ziekte	5.712	5.519
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	26.184	25.255
Casco	132.705	117.856
Brand en andere schade aan goederen	789	1.045
Overige branches	9.141	8.460
	174.531	158.135

Technische voorzieningen voor niet-verdiende premies en lopende risico's - aandeel herverzekeraars

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Ongevallen en ziekte	450	538
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	919	824
Casco	775	766
Brand en andere schade aan goederen	145	-424
Overige branches	12	3.066
	2.301	4.770

Technische voorzieningen voor te betalen schaden - bruto

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Ongevallen en ziekte	67.796	77.399
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	192.000	178.841
Casco	12.876	7.845
Brand en andere schade aan goederen	11.526	11.444
Overige branches	13.216	12.832
	297.414	288.361

Onder de brutoschadevoorziening is voor € 1.000 (2021: € 34.000) aan technische voorziening voor inkomende herverzekering opgenomen.

De waardering van de technische voorzieningen voor te betalen schade is een inherent onzeker proces dat aannames omvat voor wijzigingen in wetgeving, sociale, economische en demografische trends, inflatie, rendementen, gedrag van de polishouder en andere factoren. In het bijzonder vallen onder de aannames met betrekking tot deze aspecten rentetarieven, ziektecijfers en trends hierin, trends in schade-uitkeringen en aannames die in de toereikendheidstoets worden gebruikt.

Waar mogelijk maakt Bovemij gebruik van waarneembare marktvariabelen en modellen/technieken die algemeen worden gebruikt in de markt. Niet in de marktwaarneembare aannames zijn gebaseerd op een combinatie van de ervaringen binnen Bovemij en benchmarks vanuit de markt, zoals verstrekt door de afdeling statistiek van het Verbond van Verzekeraars, het Actuariel Genootschap en vergelijkbare instellingen in Europa. De toepassing van verschillende aannames bij deze evaluatie kan effect hebben op de technische voorzieningen voor te betalen schade en de schade eigen rekening.

Technische voorzieningen voor te betalen schaden - aandeel herverzekeraars

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Ongevallen en ziekte	13.388	12.694
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	29.559	29.267
Casco	221	-
Brand en andere schade aan goederen	6.699	6.449
Overige branches	406	748
	50.273	49.158

Overige technische voorzieningen

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Ongevallen en ziekte	4.061	4.149
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	12.463	12.036
Casco	1.094	667
Brand en andere schade aan goederen	939	928
Overige branches	549	514
	19.106	18.294

De totale technische voorzieningen bedragen € 438.477.000 (2021: € 410.862.000). De looptijd van de technische voorzieningen is voor een bedrag van € 194.425.000 (2021: € 176.249.000) korter dan één jaar, een bedrag van € 201.031.000 (2021: € 178.049.000) heeft een looptijd tussen één en vijf jaar en een bedrag van € 43.021.000 (2021: € 56.564.000) heeft een looptijd langer dan vijf jaar. De technische voorzieningen zijn actuariael getoetst.

Verloopoverzicht technische voorzieningen

(in duizenden euro's)	Premies		Schaden		Overige	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Stand per 1 januari	153.365	141.656	239.203	251.954	18.294	18.289
Mutatie boekjaar	18.865	11.709	7938	-12.751	812	5
Stand per 31 december	172.230	153.365	247.141	239.203	19.106	18.294

Uitloopresultaten technische voorzieningen 2022

Cumulatieve schadelast naar uitloopjaar	Schadejaar											
	(in duizenden euro's)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Einde schadejaar	181.341	177.538	197.551	224.008	265.815	250.513	244.677	223.276	196.843	197.281	231.047	
1 jaar later	174.050	179.930	194.822	223.896	272.126	246.500	242.272	207.969	180.308	183.385		
2 jaar later	171.938	178.986	196.085	228.212	280.160	245.830	243.370	214.736	180.685			
3 jaar later	172.503	180.597	196.697	228.797	282.410	244.704	253.267	214.895				
4 jaar later	171.213	179.742	197.191	229.672	284.420	246.399	256.701					
5 jaar later	172.762	178.898	198.167	231.937	286.148	247.290						
6 jaar later	172.527	178.815	199.911	230.296	289.598							
7 jaar later	172.100	179.028	197.448	232.213								
8 jaar later	172.168	178.292	199.693									
9 jaar later	171.588	179.304										
10 jaar later	171.540											
Cumulatieve schadelast ultimo 2022	171.540	179.304	199.693	232.213	289.598	247.290	256.701	214.895	180.685	183.385	231.047	
Cumulatief betaald ultimo 2022	166.990	171.664	190.892	222.945	265.636	231.235	228.977	190.609	156.944	147.329	115.788	Totaal:
Openstaande voorziening ultimo 2022	4.550	7.640	8.801	9.268	23.962	16.055	27.724	24.286	23.741	36.056	115.259	297.342
Voorziening schadejaren voor 2012												72
Totale brutoschadevoorziening												297.414

Uitloopresultaten technische voorzieningen 2021

Cumulatieve schadelast naar uitloopjaar (in duizenden euro's)	Schadejaar											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Einde schadejaar	170.890	181.341	177.538	197.551	224.008	265.815	250.513	244.677	223.276	196.843	197.281	
1 jaar later	168.004	174.050	179.930	194.822	223.896	272.126	246.500	242.272	207.969	180.308		
2 jaar later	173.085	171.938	178.986	196.085	228.212	280.160	245.830	243.370	214.736			
3 jaar later	171.659	172.503	180.597	196.697	228.797	282.410	244.704	253.267				
4 jaar later	172.568	171.213	179.742	197.191	229.672	284.420	246.399					
5 jaar later	171.475	172.762	178.898	198.167	231.937	286.148						
6 jaar later	171.129	172.527	178.815	199.911	230.296							
7 jaar later	171.498	172.100	179.028	197.448								
8 jaar later	171.866	172.168	178.292									
9 jaar later	171.484	171.588										
10 jaar later	171.136											
Cumulatieve schadelast ultimo 2021	171.136	171.588	178.292	197.448	230.296	286.148	246.399	253.267	214.736	180.308	197.281	
Cumulatief betaald ultimo 2021	171.089	166.150	170.199	187.061	216.452	257.484	223.130	221.559	181.448	144.240	101.046	Totaal:
Openstaande voorziening ultimo 2021	47	5.438	8.093	10.387	13.844	28.664	23.269	31.708	33.288	36.068	96.235	287.041
Voorziening schadejaren voor 2011												1.320
Totale brutoschadevoorziening												288.361

Uitloopresultaten per branche

Ongevallen en ziekte

(in duizenden euro's)	Voorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	45.203	-12.370	40.244	-7411
Boekjaar -3	6.761	-502	3.134	3.125
Boekjaar -2	10.216	-2.227	4.561	3.428
Boekjaar -1	15.218	-5.423	7.384	2.411
Boekjaar	1	-6.503	12.473	
Stand per 31 december	77.399	-27.025	67.796	1.553

Motorrijtuigen aansprakelijkheid

(in duizenden euro's)	Voorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	84.874	-18.708	70.584	-4.418
Boekjaar -3	20.901	-7.310	17.398	-3.807
Boekjaar -2	19.044	-7443	15.633	-4.032
Boekjaar -1	54.022	-21.252	23.818	8.952
Boekjaar	-	-22.128	64.567	
Stand per 31 december	178.841	-76.841	192.000	-3.305

Casco

(in duizenden euro's)	Voorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	91	14	54	51
Boekjaar -3	190	-82	136	-28
Boekjaar -2	377	-117	50	210
Boekjaar -1	7187	-8.251	300	-1.364
Boekjaar	-	-84.082	12.336	
Stand per 31 december	7.845	-92.518	12.876	-1.131

Brand en andere schade aan goederen

(in duizenden euro's)	Voorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	4.458	-3.728	719	11
Boekjaar -3	947	-168	145	634
Boekjaar -2	473	-119	218	136
Boekjaar -1	5.567	-4.129	709	729
Boekjaar	-1	-6.475	9.735	
Stand per 31 december	11.444	-14.619	11.526	1.510

Overige branches

(in duizenden euro's)	Voorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	5.028	-1.765	4.514	-1.251
Boekjaar -3	872	-306	649	-83
Boekjaar -2	1.301	-323	1.097	-119
Boekjaar -1	5.631	-1.511	952	3.168
Boekjaar	-	-6.743	6.004	
Stand per 31 december	12.832	-10.648	13.216	1.715

Totaal alle branches

(in duizenden euro's)	Voorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	139.654	-36.557	116.115	-13.018
Boekjaar -3	29.671	-8.368	21.462	-159
Boekjaar -2	31.411	-10.229	21.559	-377
Boekjaar -1	87.625	-40.566	33.163	13.896
Boekjaar	-	-125.931	105.115	
Stand per 31 december	288.361	-221.651	297.414	342

8. Voorzieningen

Voorzieningen voor belastingen

(in duizenden euro's)	Stand per 1 januari	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31 december
Egalisatiereserve	2.155	-	-3.964	-	5.191
Gebouwen en terreinen	6.261	-	-1.645	-	4.616
Aandelen en hypotheke	5.594	-	-5.594	-	-
Totaal 2022	21.010	-	-11.203	-	9.807

De Voorzieningen voor latente belastingen is ten behoeve van het inzicht gesplitst in een actieve en een passieve latente en als presentatiewijziging ten opzichte van voorgaand jaar doorgevoerd.

Overige voorzieningen

(in duizenden euro's)	Stand per 1 januari	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31 december
Jubileumuitkeringen medewerkers	269	33	-34	-49	219
Afkoop pensioenverplichting	4.054	21	-304	-1.376	2.395
Niet opgenomen vakantiedagen	513	87	-98	-58	444
Voorziening AFM en DNB	2.000	2.000	-	-250	3.750
Totaal 2022	6.836	2.141	-436	-1.733	6.808

Bij de overige voorzieningen is de looptijd voor een bedrag van € 4.295.000 (2021: € 2.646.000) korter dan één jaar.

In november 2022 ontving N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij van de DNB een voorgenomen besluit tot het opleggen van een boete met een basisbedrag van € 2.000.000 voor het niet voeren van integere en beheerste bedrijfsvoering over de periode 2016 t/m 2020. Deze last die nog kan wijzigen is de beste inschatting op basis van de beschikbare informatie op dit moment. In december heeft Bovemij zijn zienswijze aan de DNB gepresenteerd. De last is opgenomen onder de Voorziening AFM en DNB.

9. Schulden

Belastingen en premies sociale verzekeringen

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Assurantiebelasting	2.961	2.250
Omzetbelasting	182	-
Vennootschapsbelasting	-	1.398
Sociale lasten	765	229
Totaal	3.908	3.877

Overige schulden

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren	3.516	2.743
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.048	553
Rekening courant Stichting Rechtsbijstand Mobiliteitsbranche	-	66
Overige schulden	1.073	641
Totaal	5.637	4.003

Alle schulden hebben een kortlopend karakter waarbij geen rente in rekening wordt gebracht.

10. Overlopende passiva

Overlopende passiva

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Reservering balansgratificatie personeel	-	630
Reservering pensioenen	-	209
Overige overlopende passiva	1.326	2.330
Totaal	1.326	3.169

De overlopende passiva hebben overwegend een kortlopend karakter.

Niet in de balans opgenomen regelingen

Leaseverplichtingen

Ten behoeve van de bedrijfsvoering van Bovemij zijn operationele leaseverplichtingen aangegaan met een gemiddelde looptijd van twee jaar. Per balansdatum bedraagt de som van de verschuldigde maandelijkse termijnen € 315.000 (2021: € 380.000). Hiervan vervalt € 144.000 na één jaar en € 171.000 vervalt tussen de één en vijf jaar.

Huurverplichtingen

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft voor één pand huurverplichtingen:

- Het huurcontract voor het pand dat in gebruik is van Enra GmbH loopt tot en met 30 november 2024 en heeft een huurprijs van € 43.000 per jaar die jaarlijks wordt geïndexeerd.

Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij van Terrorisemeschaden N.V. (NHT)

Op 1 juli 2003 is na overleg tussen verzekeraars, de overheid en de Pensioen- en Verzekeringkamer inzake het terrorismeverzekeringsprobleem de NHT, de zogenaamde terrorismepool, van start gegaan. De terrorismepool waarin verzekeraars, herverzekeraars en de overheid deelnemen maakt het mogelijk om op een verantwoorde wijze dekking te blijven bieden voor terrorisme-risico's. Voor verzekeraars is het risico gemaximeerd tot € 200 miljoen. Bovemij neemt deel aan de NHT en staat vanaf 1 januari 2022 garant voor haar aandeel (het obligo) in de 1e layer (zijnde € 200 miljoen) tot maximaal € 1.321.000.

Investeringsverplichtingen

Ten behoeve van de vervanging van het verzekeringstechnische automatiseringssysteem voor bedrijfsmatige verzekeringen heeft Bovemij per 31 december 2022 een investeringsverplichting van € 135.000,- aan de leverancier van dit systeem.

Aansprakelijkheidsstelling

Overeenkomstig artikel 403, lid 1, Titel 9 Boek 2 BW heeft Bovemij N.V. een verklaring van hoofdelijke aansprakelijkheid afgegeven voor de groepsmaatschappijen, met uitzondering van Bovemij Juridische Diensten B.V., Quakel Assuradeuren B.V., Bovemij Financieringsmaatschappij B.V., Bovemij Financieringen B.V., BOVAG Bovemij Platform B.V., Enra GmbH en Autotrust Holding B.V. en dochters.

Fiscale eenheid

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij en haar Nederlandse 100% dochterondernemingen zijn onderdeel van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting van Bovemij N.V. en haar Nederlandse 100% dochterondernemingen met uitzondering van Enra GmbH. Alle entiteiten die deel uitmaken van de fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de vennootschapsbelasting. Bovemij N.V. belast de vennootschapsbelasting door aan de dochtermaatschappijen op basis van het commerciële resultaat van betreffende entiteit, met uitzondering van verliesverrekening.

Tevens zijn N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij en haar Nederlandse 100% dochterondernemingen onderdeel van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting van Bovemij N.V. Voor de fiscale eenheid omzetbelasting geldt dat alle vennootschappen die deel uitmaken van een fiscale eenheid hoofdelijk aansprakelijk zijn voor alle belastingschulden van alle verschillende belastingmiddelen.

Uitstaande leningen Bovemij Financieringsmaatschappij B.V.

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft, als onderdeel van een consortium van financiers, een revolverende kredietfaciliteit beschikbaar gesteld aan Bovemij Financieringsmaatschappij B.V. met een omvang van € 80 miljoen. Op balansdatum is € 60,7 miljoen van de faciliteit opgenomen en kan Bovemij Financieringsmaatschappij B.V. nog voor een bedrag van € 19,3 miljoen aan financiering opnemen bij N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Toelichting op geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022

Premies

De premies worden nagenoeg volledig gerealiseerd in Nederland. Voor de opsplitsing naar branches wordt verwezen naar het overzicht resultaat technische rekening per branchegroep.

Resultaat technische rekening per branchegroep

(in duizenden euro's)	Ongevallen en ziekte		Motorrijtuigen aansprakelijkheid	
	2022	2021	2022	2021
11. Verdiende premies eigen rekening				
<i>Premies</i>				
-Bruto	31.100	37.583	133.122	125.178
-Aandeel herverzekeraars	1.340	1.358	4.733	3.940
	29.760	36.225	128.389	121.238
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>				
-Bruto	-193	531	-929	218
-Aandeel herverzekeraars	88	242	-95	2.136
	-281	289	-834	-1.918
	29.479	36.514	127.555	119.320
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	-3.724	3.286	-10.372	6.469
12. Schade eigen rekening				
<i>Schaden</i>				
-Bruto	27.025	42.084	76.841	69.956
-Aandeel herverzekeraars	1.411	1.376	3.857	7.419
	25.614	40.708	72.984	62.537
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>				
-Bruto	-9.603	-19.391	13.159	7.118
-Aandeel herverzekeraars	694	496	292	-118
	-10.297	-19.887	12.867	7.236
Wijziging overige technische voorzieningen	-88	-326	427	268
	15.229	20.495	86.278	70.041
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	5.224	5.603	16.417	16.725
Wijziging overlopende acquisitiekosten	388	-109	207	-160
Beheers- en personeelskosten	2.290	2.603	17.415	14.954
Provisie van herverzekeraars	-300	-320	1	-533
	7.602	7.777	34.040	30.986
Resultaat technische rekening	2.924	11.528	-3.135	24.762

Resultaat technische rekening per branchegroep (vervolg)

(in duizenden euro's)	Casco		Brand en andere schade aan goederen	
	2022	2021	2022	2021
11. Verdienende premies eigen rekening				
<i>Premies</i>				
-Bruto	185.186	166.095	17.696	19.196
-Aandeel herverzekeraars	3.221	3.066	4.291	4.313
	181.965	163.029	13.405	14.883
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>				
-Bruto	-14.849	-9.069	256	278
-Aandeel herverzekeraars	-9	1.299	-569	-304
	-14.840	-10.368	825	582
	167.125	152.661	14.230	15.465
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	-6.597	3.885	-614	372
12. Schade eigen rekening				
<i>Schaden</i>				
-Bruto	92.518	75.818	14.619	7.609
-Aandeel herverzekeraars	838	676	5.888	1.004
	91.680	75.142	8.731	6.605
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>				
-Bruto	5.031	123	82	1.851
-Aandeel herverzekeraars	221	-4	250	440
	4.810	127	-168	1.411
Wijziging overige technische voorzieningen	427	11	11	161
	96.917	75.280	8.574	8.177
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	32.304	28.306	1.641	2.626
Wijziging overlopende acquisitiekosten	-4.276	-3.221	102	117
Beheers- en personeelskosten	23.927	18.416	2.778	2.764
Provisie van herverzekeraars	-	-345	-	-
	51.955	43.156	4.521	5.507
Resultaat technische rekening	11.656	38.110	521	2.153

Resultaat technische rekening per branchegroep (vervolg)

(in duizenden euro's)	Overige branches		Totaal	
	2022	2021	2022	2021
11. Verdiende premies eigen rekening				
<i>Premies</i>				
-Bruto	17.751	18.436	384.855	366.488
-Aandeel herverzekeraars	-2.893	1.110	10.692	13.787
	20.644	17.326	374.163	352.701
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>				
-Bruto	-681	-718	-16.396	-8.760
-Aandeel herverzekeraars	3.054	-424	2.469	2.949
	-3.735	-294	-18.865	-11.709
	16.909	17.032	355.298	340.992
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	-1.250	740	-22.557	14.752
12. Schade eigen rekening				
<i>Schaden</i>				
-Bruto	10.648	10.514	221.651	205.981
-Aandeel herverzekeraars	28	133	12.022	10.608
	10.620	10.381	209.629	195.373
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>				
-Bruto	384	-1.746	9.053	-12.045
-Aandeel herverzekeraars	-342	-108	1.115	706
	726	-1.638	7.938	-12.751
Wijziging overige technische voorzieningen	35	-109	812	5
	11.381	8.634	218.379	182.627
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	2.209	2.666	57.795	55.926
Wijziging overlopende acquisitiekosten	-90	54	-3.669	-3.319
Beheers- en personeelskosten	2.320	2.172	48.730	40.909
Provisie van herverzekeraars	-42	-161	-341	-1.359
	4.397	4.731	102.515	92.157
Resultaat technische rekening	-119	4.407	11.847	80.960

13. Bedrijfskosten

Beheers- en personeelskosten

2022

(in duizenden euro's)	Beheerskosten direct	Beheerskosten staf	Beheerskosten commercie	Beheerskosten data	Beheerskosten holding	Beheerskosten totaal
Algemene kosten	2.427	2.031	48	3	-	4.509
Lonen en salarissen	11.062	8.286	5.551	476	449	25.824
Sociale lasten	1.872	1.295	789	81	16	4.053
Pensioenlasten	1.583	1.174	789	49	35	3.630
Overige personeelskosten	6.629	2.189	837	17	1	9.673
Huisvesting	1.109	733	403	-	-	2.245
Automatiseringskosten	5.028	3.093	-	-	-	8.121
Reis- en verblijfkosten	491	321	808	1	39	1.660
Marketing- en communicatiekosten	155	80	1.353	-	-	1.588
Afschrijvingen	573	265	-	-	-	838
Totaal beheers- en personeelskosten	30.929	19.467	10.578	627	540	62.141
Toegerekend aan schadelast	-5.946	-	-	-	-	-5.946
Toegerekend aan acquisitiekosten	-7.465	-	-	-	-	-7.465
Beheers- en personeelskosten technische rekening	17.518	19.467	10.578	627	540	48.730

2021

(in duizenden euro's)	Beheerskosten direct	Beheerskosten staf	Beheerskosten commercie	Beheerskosten data	Beheerskosten holding	Beheerskosten totaal
Algemene kosten	2.097	1.438	132	-	-	3.667
Lonen en salarissen	14.184	5.773	4.901	-	225	25.083
Sociale lasten	1.952	740	612	-	11	3.315
Pensoenlasten	1.921	682	662	-	23	3.288
Overige personeelskosten	5.211	963	636	-	-	6.810
Huisvesting	1.134	374	117	-	-	1.625
Automatiseringskosten	4.072	1.260	-	-	-	5.332
Reis- en verblijfkosten	472	166	615	-	-	1.253
Marketing- en communicatiekosten	94	67	1.247	-	-	1.408
Afschrijvingen	292	979	-	-	-	1.271
Totaal beheers- en personeelskosten	31.429	12.442	8.922	-	259	53.052
Toegerekend aan schadelast	-5.767	-	-	-	-	-5.767
Toegerekend aan acquisitiekosten	-6.376	-	-	-	-	-6.376
Beheers- en personeelskosten technische rekening	19.286	12.442	8.922	-	259	40.909

De beheerskosten staf, commercie, data en holding betreffen kosten die vanuit Bovemij Interne Diensten B.V., Commercie Bovemij Groep B.V., RDC InMotiv B.V. respectievelijk Bovemij N.V. zijn doorbelast aan N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.

In 2022 waren gemiddeld 239 medewerkers (2021: 268 medewerkers) in dienst bij de vennootschappen behorende tot N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij. Dit betreft 209 FTE (2021: 232 FTE). Voor een overzicht van de bezoldiging van commissarissen en bestuurders wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening.

Honoraria externe accountant

(in duizenden euro's)	2022	2021
Controle van de jaarrekening en andere wettelijke rapportages	444	324
Totaal	444	324

Bovenstaande honoraria (incl. BTW) van Ernst & Young Accountants LLP zijn ten laste gebracht van Bovemij N.V. en haar deelnemingen, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW. De honoraria van de externe accountant zijn inclusief kosten in verband met controle van de jaarrekening voor 2022 en hebben betrekking op de kosten lopend boekjaar.

14. Beleggingsopbrengsten

(in duizenden euro's)	Terreinen	Overige	Beleggingen				Uitstaande	Liquide	Totaal
	en gebouwen voor eigen gebruik	terreinen en gebouwen	in groepsmaatschappijen	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	leningen	middelen	2022
Opbrengst gebouwen en terreinen	940	1.788	-	-	-	-	-	299	3.027
Ongerealiseerde winst op beleggingen	80	-	-	-	-	-	-	-	80
Gerealiseerde winst op beleggingen	-	-	1.155	968	1.142	1.642	25	-	4.932
	1.020	1.788	1.155	968	1.142	1.642	25	299	8.039

(in duizenden euro's)	Terreinen	Overige	Beleggingen				Uitstaande	Liquide	Totaal
	en gebouwen voor eigen gebruik	terreinen en gebouwen	in groepsmaatschappijen	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	leningen	middelen	2021
Opbrengst gebouwen en terreinen	2.346	1.635	-	-	-	-	-	-	3.981
Ongerealiseerde winst op beleggingen	-	5.548	-	12.691	-	534	-	-	18.773
Gerealiseerde winst op beleggingen	-	-	1.294	1.560	519	1.754	87	-	5.214
	2.346	7.183	1.294	14.251	519	2.288	87	-	27.968

De opbrengst bij terreinen en gebouwen betreft huuropbrengsten.

15. Beleggingslasten

(in duizenden euro's)	Terreinen	Overige	Beleggingen	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	Uitstaande	Liquide	Totaal
	en gebouwen voor eigen gebruik	terreinen en gebouwen	in groepsmaatschappijen						
Beheerskosten en rentelasten beleggingen	868	694	-	-	-	-	380	1.197	3.139
Ongerealiseerd verlies op beleggingen	5	2.861	-	9.105	5.543	18.632	-	-	36.146
Gerealiseerd verlies op beleggingen	680	-	-	-	51	405	-	-	1.136
	1.553	3.555	-	9.105	5.594	19.037	380	1.197	40.421

(in duizenden euro's)	Terreinen	Overige	Beleggingen	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	Uitstaande	Liquide	Totaal
	en gebouwen voor eigen gebruik	terreinen en gebouwen	in groepsmaatschappijen						
Beheerskosten en rentelasten beleggingen	1.740	268	-	42	-	-	486	1.409	3.945
Ongerealiseerd verlies op beleggingen	730	-	-	-	837	488	-	-	2.055
Gerealiseerd verlies op beleggingen	-	-	-	-	-	49	-	-	49
	2.470	268	-	42	837	537	486	1.409	6.049

16. Resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten

(in duizenden euro's)	2022	2021
Omzet niet-verzekeringstechnische activiteiten	457	487
Kostprijs van de omzet niet-verzekeringstechnische activiteiten	21	19
	436	468
Beheerskosten niet-verzekeringstechnische activiteiten	719	1.132
Totaal	-283	-664

Het resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten betreft het resultaat van Bovemij Ondernemersportaal en dochteronderneming Bovemij Juridische Diensten B.V.

17. Andere lasten

De andere lasten bedragen in 2022 € 1.750.000 in verband met een voorgenomen besluit van de DNB tot het opleggen van een boete van € 2.000.000 en een verlaging van de boete door de AFM met € 250.000 (2021: € 2.000.000). De in 2021 opgenomen éénmalige last van € 2.237.000 betreft de afkoop van het onvoorwaardelijke recht op indexatie van pensioen voor oud-medewerkers die vallen onder de onvoorwaardelijke indexatieregeling.

18. Belastingen

De effectieve belastingdruk is -3581,8% (2021: 26,9%). De belastingdruk is hoger dan de nominale belastingdruk van 25% door een correctie op de latente belastingschuld. In de jaarrekening 2022 zijn de latente belastingschulden gewaardeerd tegen het toekomstige vennootschapsbelasting tarief van 25,8%. In 2022 is het tarief vanaf 2023 vastgesteld op 25,8%.

Enkelvoudige balans per 31 december 2022

(Voor resultaatbestemming)

Activa

(in duizenden euro's)		31-12-2022	31-12-2021
Immateriële vaste activa	1		
Software		4.757	4.326
Goodwill		122	137
Portefeuillerechten		-	-
		4.879	4.463
Beleggingen	2		
Terreinen en gebouwen			
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik		7.760	19.310
Overige terreinen en gebouwen		45.867	48.728
		53.627	68.038
Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen			
Deelnemingen		4.568	3.139
Beleggingen in groepsmaatschappijen		60.743	73.001
		65.311	76.140
Overige financiële beleggingen			
Aandelen		52.960	61.097
Obligaties		70.226	37.171
Hypotheken		80.663	98.058
		203.849	196.326
Vorderingen	3		
Vorderingen uit herverzekering		16.476	8.147
Vorderingen uit directe verzekering		3.833	4.355
Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering		25.298	35.536
Actieve belastinglatentie		763	708
Overige vorderingen		7.179	5.005
		53.549	53.751
Overige activa	4		
Materiële vaste activa		754	962
Liquide middelen		174.914	188.362
		175.668	189.324
Overige activa	5		
Overlopende acquisitiekosten		29.778	25.193
Overige overlopende activa		34.267	32.123
		64.045	57.316
		620.928	645.358

Passiva

(in duizenden euro's)		31-12-2022	31-12-2021
Eigen vermogen	6		
Geplaatst kapitaal		2.500	2.500
Herwaarderingsreserve		8.311	12.496
Wettelijke reserve		326	277
Overige reserves		141.454	117.751
Resultaat boekjaar		-405	60.809
		152.186	193.833
Technische voorzieningen	7		
<i>Voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>			
-Bruto		174.531	158.135
-Aandeel herverzekeraars		2.301	4.770
		172.230	153.365
<i>Voor te betalen schaden</i>			
-Bruto		297.414	288.361
-Aandeel herverzekeraars		50.273	49.158
		247.141	239.203
Overige technische voorzieningen		19.106	18.294
		438.477	410.862
Voorzieningen	8		
Voorziening voor latente belastingen		9.807	21.011
Overige voorzieningen		6.712	6.706
		16.519	27.717
Schulden	9		
Schulden uit herverzekering		437	365
Schulden uit directe verzekering		4.464	3.927
Belastingen en premies sociale verzekeringen		3.002	2.503
Overige schulden		4.729	3.460
		12.632	10.255
Overlopende passiva	10		
		1.114	2.691
		620.928	645.358

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022

Technische rekening

(in duizenden euro's)		2022	2021
Verdiende premie eigen rekening	11		
<i>Premies</i>			
-Bruto		384.855	366.488
-Aandeel herverzekeraars		10.692	13.787
		374.163	352.701
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>			
-Bruto		-16.396	-8.760
-Aandeel herverzekeraars		2.469	2.949
		-18.865	-11.709
		355.298	340.992
Toegerekende opbrengst uit beleggingen		-22.557	14.752
Schade eigen rekening	12		
<i>Schaden</i>			
-Bruto		221.651	205.981
-Aandeel herverzekeraars		12.022	10.608
		209.629	195.373
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>			
-Bruto		9.053	-12.045
-Aandeel herverzekeraars		1.115	706
		7.938	-12.751
Wijziging overige technische voorzieningen		812	5
		218.379	182.627
Bedrijfskosten	13		
Acquisitiekosten		68.626	65.211
Wijziging overlopende acquisitiekosten		-3.669	-3.319
Beheers- en personeelskosten		43.968	35.899
Provisie van herverzekeraar		-341	-1.359
		108.584	96.432
Resultaat technische rekening		5.778	76.685

Niet technische rekening

(in duizenden euro's)		2022	2021
Resultaat technische rekening		5.778	76.685
Beleggingsopbrengsten	14		
Opbrengst gebouwen en terreinen		3.027	3.981
Ongerealiseerde beleggingsopbrengsten		80	18.773
Gerealiseerde winst op beleggingen		4.907	5.163
		8.014	27.917
Beleggingslasten	15		
Beheerskosten en rentelasten beleggingen		3.003	3.822
Ongerealiseerd verlies op beleggingen		36.140	1.940
Gerealiseerd verlies op beleggingen		1.136	49
		40.279	5.811
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening		22.557	-14.752
Niet-verzekeringstechnische activiteiten			
Omzet		202	204
Beheerskosten niet-verzekeringstechnisch		503	889
Resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten		-301	-685
Andere lasten	16	1.750	4.237
Resultaat voor belastingen		-5.981	79.117
Belastingen		1.119	-21.403
Resultaat deelnemingen	17	4.457	3.095
Resultaat na belastingen		-405	60.809

Enkelvoudig kasstroomoverzicht

(in duizenden euro's)

2022

2021

		2022	2021
Stand liquide middelen per 1 januari		188.362	204.474
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat na belastingen		-405	60.809
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen materiële vaste activa	4	258	249
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen immateriële vaste activa	1	522	83
Niet-gerealiseerde waardeverandering beleggingen	2	36.466	-17.893
Mutatie deelnemingen	2	-1.429	-901
Mutatie technische voorzieningen	7	27.615	-1.037
Mutatie voorziening voor belastingen	8	-11.204	4.887
Mutatie overige voorzieningen	8	6	5.592
Mutatie overige operationele activiteiten		-5.727	1.196
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		46.102	52.985
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten			
Investerings- en aankopen			
Aankopen beleggingen	2	-63.078	-70.344
Investerings materiële vaste activa	4	-50	-72
Investerings immateriële vaste activa	1	-938	-2.469
Desinvesteringen en verkopen			
Verkopen beleggingen	2	45.758	46.116
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1	-	147
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		-18.308	-26.622
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Dividenduitkering	6	-41.242	-42.475
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-41.242	-42.475
Mutatie liquide middelen		-13.448	-16.112
Stand liquide middelen per 31 december		174.914	188.362

De nummering in bovenstaand kasstroomoverzicht verwijst naar de nummering in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening. De mutatie van overige operationele activiteiten betreft de mutatie in het boekjaar van de vorderingen, de overlopende activa, de schulden en de overlopende passiva.

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022

Algemeen

De waarderingsgrondslagen voor activa en passiva, alsmede de grondslagen van de resultaatbepaling, zijn identiek aan die van de geconsolideerde jaarrekening. Deelnemingen worden opgenomen op basis van netto vermogenswaarde. De netto vermogenswaarde wordt vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelneming en haar aandeel in de directe mutaties in het eigen vermogen van de deelneming. Deze waardering vindt plaats vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening en verminderd met haar aandeel in de dividenduitkeringen van de deelnemingen. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van de vennootschap in het resultaat van de deelnemingen in groepsmaatschappijen opgenomen.

Overeenkomstig artikel 403, lid 1, Titel 9 Boek 2 BW heeft de vennootschap een verklaring van hoofdelijke aansprakelijkheid afgegeven voor de groepsmaatschappijen.

1. Immateriële vaste activa

Software

(in duizenden euro's)	2022	2021
Stand per 1 januari		
Aanschaffingskosten	4.336	2.259
Afschrijvingen	-10	-187
	4.326	2.072
Mutaties in de boekwaarde		
Investeringen	938	2.469
Afschrijvingen	-507	-68
Desinvesteringen	-	-392
Afschrijvingen desinvesteringen	-	245
	431	2.254
Stand per 31 december		
Aanschaffingskosten	5.274	4.336
Afschrijvingen	-517	-10
	4.757	4.326

Goodwill

Voor een toelichting op goodwill wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de toelichting goodwill.

Portefeuillerechten

Voor een toelichting op portefeuillerechten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop portefeuillerechten.

2. Beleggingen

Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik

(in duizenden euro's)	2022	2021
Stand per 1 januari	19.310	19.925
Verkoop in boekjaar	-11.630	-
Herwaardering in boekjaar	80	-615
Stand per 31 december	7.760	19.310

Terreinen en gebouwen maken deel uit van de beleggingsportefeuille. Hierop wordt niet afgeschreven. Alle terreinen en gebouwen zijn getaxeerd per 31 december 2022.

De verkrijgingsprijs van de terreinen en gebouwen voor eigen gebruik bedraagt per 31 december 2022 € 10.134.000 (2021: € 19.144.000). De waardering van terreinen en gebouwen voor eigen gebruik is inclusief een cumulatieve herwaardering van € 2.374.000 negatief (2021: € 166.000 positief).

Voor een toelichting op de huuropbrengsten en de direct toerekenbare kosten van gebouwen en terreinen voor eigen gebruik wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop beleggingen.

Overige terreinen en gebouwen

(in duizenden euro's)	2022	2021
Stand per 1 januari	48.728	43.113
Aankoop in boekjaar	-	67
Verkoop in boekjaar	-	-
Herwaardering in boekjaar	-2.861	5.548
Stand per 31 december	45.867	48.728

Voor een toelichting op de verkrijgingsprijs en de waardering van overige terreinen en gebouwen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop beleggingen.

Deelnemingen

(in duizenden euro's)	2022	2021
Deelneming Enra B.V.	3.045	2.424
Deelneming Bovemij Intermediair B.V.	1.711	915
Deelneming Bovemij Juridische Diensten B.V.	-188	-200
Totaal	4.568	3.139

Beleggingen in groepsmaatschappijen

Voor een toelichting beleggingen in groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop beleggingen.

Overige financiële beleggingen

(in duizenden euro's)	2022		2021	
	Balanswaarde	Verkrijgingsprijs	Balanswaarde	Verkrijgingsprijs
Aandelen	52.960	47.434	61.097	46.466
Obligaties	70.226	75.978	37.171	37.688
Hypotheke	80.663	92.734	98.058	91.006
Stand per 31 december	203.849	216.146	196.326	175.160

Verloop overige financiële beleggingen

(in duizenden euro's)	Aandelen	Obligaties	Hypotheke	Totaal 2022	Totaal 2021
Stand per 1 januari	61.097	37.171	98.058	196.326	143.320
Mutaties in het boekjaar					
Aankopen en stortingen	968	38.598	5.068	44.634	52.586
Herwaardering ten gunste (- ten laste) van resultaat	-9105	-5.543	-19.037	-33.685	12.960
Verkopen en aflossingen	-	-	-3.426	-3.426	-12.540
Stand per 31 december	52.960	70.226	80.663	203.849	196.326

Toelichting waarderingmethoden beleggingen 2022

(in duizenden euro's)	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	Waarderingsmodellen	Andere methoden	Totaal 2022
Terreinen en gebouwen	-	7.760	45.867	-	53.627
Aandelen	52.960	-	-	-	52.960
Obligaties	70.226	-	-	-	70.226
Hypotheke	-	-	-	80.663	80.663
Stand per 31 december	123.186	7.760	45.867	80.663	257.476

Toelichting waarderingmethoden beleggingen 2021

(in duizenden euro's)	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	Waarderingsmodellen	Andere methoden	Totaal 2021
Terreinen en gebouwen	-	19.310	48.728	-	68.038
Aandelen	61.097	-	-	-	61.097
Obligaties	37.171	-	-	-	37.171
Hypotheke	-	-	-	98.058	98.058
Stand per 31 december	98.268	19.310	48.728	98.058	264.364

Voor een toelichting op waarderingen volgens andere methoden wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop beleggingen.

3. Vorderingen

Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering

Voor een toelichting op vorderingen uit co-assurantie wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering.

Actieve belastinglatentie

Voor een toelichting op de actieve belastinglatentie wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop 3. Vorderingen bij Actieve belastinglatentie.

Overige vorderingen

(in duizenden euro's)	2022	2021
Vooruitbetaalde kostenfacturen	846	454
Vorderingen op groepsmaatschappijen	318	318
Rekening courant Stichting Rechtsbijstand Mobiliteitsbranche	621	-
Te vorderen vennootschapsbelasting	5.234	-
Te vorderen omzetbelasting	-	4.175
Overige vorderingen	160	58
Stand per 31 december	7.179	5.005

De overige vorderingen hebben overwegend een kortlopend karakter en bevatten geen materieel kredietrisico.

4. Overige activa

Materiële vaste activa

(in duizenden euro's)	Kantoor- inventaris 2022	Kantoor- inventaris 2021
Stand per 1 januari		
Aanschaffingskosten	6.078	6.144
Afschrijvingen	-5.116	-5.005
	962	1.139
Mutaties in de boekwaarde		
Investeringen	50	72
Afschrijvingen	-258	-249
Desinvesteringen	-250	-138
Afschrijvingen desinvesteringen	250	138
	-208	-177
Stand per 31 december		
Aanschaffingskosten	5.878	6.078
Afschrijvingen	-5.124	-5.116
	754	962

Liquide middelen

(in duizenden euro's)	2022	2021
Rabobank	42.877	77.476
ABN AMRO	64.130	62.590
ING Bank	67.970	48.185
Overige banken	-63	111
Stand per 31 december	174.914	188.362

De liquide middelen staan vrij ter beschikking, zijn direct opeisbaar en worden tegen reële waarde gewaardeerd.

5. Overlopende activa

Overlopende acquisitiekosten

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Ongevallen en ziekte	233	620
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	2.519	2.726
Casco	26.419	22.144
Brand en andere schade aan goederen	72	174
Overige branches	535	-471
	29.778	25.193

Overige overlopende activa

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Toekomstige termijnen te factureren verzekeringspremie	33.437	31.482
Overige overlopende activa	830	641
	34.267	32.123

De overlopende activa hebben overwegend een kortlopend karakter en de boekwaarde is een redelijke schatting van de reële waarde.

6. Eigen vermogen

2022

(in duizenden euro's)	Geplaatst kapitaal	Herwaarderings-reserve	Wettelijke reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal 2022
Stand per 1 januari	2.500	12.496	277	117.751	60.809	193.833
Resultaatverdeling vorig boekjaar	-	-	-	60.809	-60.809	-
Mutatie herwaarderingsreserve	-	-4.185	-	4.185	-	-
Mutatie wettelijke reserve	-	-	49	-49	-	-
Agio storting door Bovemij N.V.	-	-	-	-	-	-
Dividendbetalingen	-	-	-	-41.242	-	-41.242
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	-405	-405
Stand per 31 december	2.500	8.311	326	141.454	-405	152.186

De wettelijke reserve, zijnde € 326.000 wordt genomen in verband met niet volledig door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij gehouden deelnemingen. De herwaarderingsreserve en de wettelijke reserve zijn niet vrij uitkeerbaar.

De dividendbetalingen ten bedrage van € 41.243.000 zijn inclusief een uitkering van interim dividend ten bedrage van € 23.000.000 die in boekjaar 2022 heeft plaatsgevonden.

Per balansdatum bedraagt het maatschappelijk en volgestort kapitaal twee miljoen vijfhonderd duizend euro (€ 2.500.000). Dit betreft 5.000 gewone aandelen van nominaal vijfhonderd euro (€ 500).

2021

(in duizenden euro's)	Geplaast kapitaal	Herwaarderings-reserve	Wettelijke reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal 2021
Stand per 1 januari	2.500	8.842	223	112.261	51.521	175.347
Resultaatverdeling vorig boekjaar	-	-	-	51.521	-51.521	-
Mutatie herwaarderingsreserve	-	3.654	-	-3.654	-	-
Mutatie wettelijke reserve	-	-	54	-54	-	-
Agiostaking door Bovemij N.V.	-	-	-	152	-	152
Dividendbetalingen	-	-	-	-42.475	-	-42.475
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	60.809	60.809
Stand per 31 december	2.500	12.496	277	117.751	60.809	193.833

Bestemming van het resultaat 2021

In de Algemene vergadering van Aandeelhouders van 22 april 2022 is besloten € 18.243.000 uit te keren als dividend. Dit in de lijn met het reserverings- en dividendbeleid en rekening houdend met een voor de vennootschap toereikend geachte solvabiliteit. Het resultaat is toegevoegd aan de overige reserves.

Voorstel voor bestemming van het resultaat 2022

Met inachtneming van het kapitaalbeleid van Bovemij N.V. heeft de Raad van Bestuur, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, voorgesteld om het resultaat na belasting toe te voegen aan de overige reserves.

7. Technische voorzieningen

Voor een toelichting op de technische voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop technische voorzieningen.

8. Voorzieningen

Voorzieningen voor belastingen

Voor een toelichting op de voorzieningen voor belastingen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop voorzieningen.

Overige voorzieningen

(in duizenden euro's)	Stand per 1 januari	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31 december
Jubileumuitkeringen medewerkers	225	28	-33	-35	185
Afkoop pensioenverplichting	4.054	15	-303	-1.376	2.390
Niet opgenomen vakantiedagen	427	63	-91	-12	387
Voorziening AFM en DNB	2.000	2.000	-	-250	3.750
Totaal 2022	6.706	2.106	-427	-1.673	6.712

Bij de overige voorzieningen is de looptijd voor een bedrag van € 4.236.000 (2021: € 2.559.000) korter dan één jaar.

9. Schulden

Belastingen en premies sociale verzekeringen

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Assurantiebelasting	2.185	1.617
Omzetbelasting	169	-
Vennootschapsbelasting	-	682
Sociale lasten	648	204
Totaal	3.002	2.503

Overige schulden

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren	3.070	2.516
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.184	530
Rekening courant Stichting Rechtsbijstand Mobiliteitsbranche	-	66
Overige schulden	475	348
Totaal	4.729	3.460

Alle schulden hebben een kortlopend karakter waarbij geen rente in rekening wordt gebracht.

10. Overlopende passiva

Overlopende passiva

(in duizenden euro's)	31-12-2022	31-12-2021
Reservering balansgratificatie personeel	-	492
Reservering afkoop pensioenregeling	-	209
Overige overlopende passiva	1.114	1.990
Totaal	1.114	2.691

De overlopende passiva hebben overwegend een kortlopend karakter.

Niet in de balans opgenomen regelingen

Voor een toelichting op niet in de balans opgenomen regelingen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop overlopende passiva.

Toelichting op enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022

Premies

De premies worden nagenoeg volledig gerealiseerd in Nederland. Voor de opsplitsing naar branches wordt verwezen naar het overzicht resultaat technische rekening per branchegroep vanaf de pagina hierna.

Resultaat technische rekening per branchegroep

(in duizenden euro's)	Ongevallen en ziekte		Motorrijtuigen aansprakelijkheid	
	2022	2021	2022	2021
11. Verdiende premies eigen rekening				
<i>Premies</i>				
-Bruto	31.100	37.583	133.122	125.178
-Aandeel herverzekeraars	1.340	1.358	4.733	3.940
	29.760	36.225	128.389	121.238
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>				
-Bruto	-193	531	-929	218
-Aandeel herverzekeraars	88	242	-95	2.136
	-281	289	-834	-1.918
	29.479	36.514	127.555	119.320
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	-3.724	3.286	-10.372	6.469
12. Schade eigen rekening				
<i>Schaden</i>				
-Bruto	27.025	42.084	76.841	69.956
-Aandeel herverzekeraars	1.411	1.376	3.857	7.419
	25.614	40.708	72.984	62.537
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>				
-Bruto	-9.603	-19.391	13.159	7.118
-Aandeel herverzekeraars	694	496	292	-118
	-10.297	-19.887	12.867	7.236
Wijziging overige technische voorzieningen	-88	-326	427	268
	15.229	20.495	86.278	70.041
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	5.333	5.705	19.280	18.807
Wijziging overlopende acquisitiekosten	388	-109	207	-160
Beheers- en personeelskosten	2.227	2.533	16.967	14.490
Provisie van herverzekeraars	-300	-320	1	-533
	7.648	7.809	36.455	32.604
Resultaat technische rekening	2.878	11.496	-5.550	23.144

Resultaat technische rekening per branchegroep

(in duizenden euro's)	Casco		Brand en andere schade aan goederen	
	2022	2021	2022	2021
11. Verdienste premies eigen rekening				
<i>Premies</i>				
-Bruto	185.186	166.095	17.696	19.196
-Aandeel herverzekeraars	3.221	3.066	4.291	4.313
	181.965	163.029	13.405	14.883
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>				
-Bruto	-14.849	-9.069	256	278
-Aandeel herverzekeraars	-9	1.299	-569	-304
	-14.840	-10.368	825	582
	167.125	152.661	14.230	15.465
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	-6.597	3.885	-614	372
12. Schade eigen rekening				
<i>Schaden</i>				
-Bruto	92.518	75.818	14.619	7.609
-Aandeel herverzekeraars	838	676	5.888	1.004
	91.680	75.142	8.731	6.605
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>				
-Bruto	5.031	123	82	1.851
-Aandeel herverzekeraars	221	-4	250	440
	4.810	127	-168	1.411
Wijziging overige technische voorzieningen	427	11	11	161
	96.917	75.280	8.574	8.177
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	39.687	34.983	1.641	2.626
Wijziging overlopende acquisitiekosten	-4.276	-3.221	102	117
Beheers- en personeelskosten	19.779	14.048	2.778	2.764
Provisie van herverzekeraars	-	-345	-	-
	55.190	45.465	4.521	5.507
Resultaat technische rekening	8.421	35.801	521	2.153

Resultaat technische rekening per branchegroep

(in duizenden euro's)	Overige branches		Totaal	
	2022	2021	2022	2021
11. Verdiende premies eigen rekening				
<i>Premies</i>				
-Bruto	17.751	18.436	384.855	366.488
-Aandeel herverzekeraars	-2.893	1.110	10.692	13.787
	20.644	17.326	374.163	352.701
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>				
-Bruto	-681	-718	-16.396	-8.760
-Aandeel herverzekeraars	3.054	-424	2.469	2.949
	-3.735	-294	-18.865	-11.709
	16.909	17.032	355.298	340.992
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	-1.250	740	-22.557	14.752
12. Schade eigen rekening				
<i>Schaden</i>				
-Bruto	10.648	10.514	221.651	205.981
-Aandeel herverzekeraars	28	133	12.022	10.608
	10.620	10.381	209.629	195.373
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>				
-Bruto	384	-1.746	9.053	-12.045
-Aandeel herverzekeraars	-342	-108	1.115	706
	726	-1.638	7.938	-12.751
Wijziging overige technische voorzieningen	35	-109	812	5
	11.381	8.634	218.379	182.627
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	2.685	3.090	68.626	65.211
Wijziging overlopende acquisitiekosten	-90	54	-3.669	-3.319
Beheers- en personeelskosten	2.217	2.064	43.968	35.899
Provisie van herverzekeraars	-42	-161	-341	-1.359
	4.770	5.047	108.584	96.432
Resultaat technische rekening	-492	4.091	5.778	76.685

13. Bedrijfskosten

Beheers- en personeelskosten

2022

(in duizenden euro's)	Beheerskosten direct	Beheerskosten staf	Beheerskosten commercie	Beheerskosten D&A	Beheerskosten holding	Beheerskosten Totaal
Algemene kosten	2.014	2.031	48	3	-	4.096
Lonen en salarissen	8.932	8.286	5.551	476	449	23.694
Sociale lasten	1.508	1.295	789	81	16	3.689
Pensioenlasten	1.420	1.174	789	49	35	3.467
Overige personeelskosten	6.294	2.189	837	17	-	9.337
Huisvesting	844	733	403	-	-	1.980
Automatiseringskosten	4.314	3.093	-	-	-	7.407
Reis- en verblijfkosten	319	321	808	1	39	14.88
Marketing- en communicatiekosten	-	80	1.353	-	-	1.433
Afschrijvingen	522	265	-	-	-	787
Totaal beheers- en personeelskosten	26.167	19.467	10.578	627	539	57.378
Toegerekend aan schadelast	-5.946	-	-	-	-	-5.946
Toegerekend aan acquisitiekosten	-7.465	-	-1	1	1	-7.464
Beheers- en personeelskosten technische rekening	12.756	19.467	10.577	628	540	43.968

2021

(in duizenden euro's)	Beheerskosten direct	Beheerskosten staf	Beheerskosten commercie	Beheerskosten D&A	Beheerskosten holding	Beheerskosten Totaal
Algemene kosten	1.267	1.438	132	-	-	2.837
Lonen en salarissen	11.752	5.773	4.901	-	225	22.651
Sociale lasten	1.538	740	612	-	11	2.901
Pensoenlasten	1.708	682	662	-	23	3.075
Overige personeelskosten	5.104	963	636	-	-	6.703
Huisvesting	913	374	117	-	-	1.404
Automatiseringskosten	3.587	1.260	-	-	-	4.847
Reis- en verblijfkosten	320	166	615	-	-	1.101
Marketing- en communicatiekosten	-	67	1.247	-	-	1.314
Afschrijvingen	230	979	-	-	-	1.209
Totaal beheers- en personeelskosten	26.419	12.442	8.922	-	259	48.042
Toegerekend aan schadelast	-5.767	-	-	-	-	-5.767
Toegerekend aan acquisitiekosten	-6.376	-	-	-	-	-6.376
Beheers- en personeelskosten technische rekening	14.276	12.442	8.922	-	259	35.899

In 2022 waren gemiddeld 166 medewerkers (2021: 182 medewerkers) in dienst bij de vennootschap. Dit betreft 186 FTE (2021: 206 FTE).

Commissarissen en bestuurders

Ultimo 2022 bestaat de Raad van Commissarissen uit drie leden (2021: drie) en de Raad van Bestuur uit twee leden (2021: twee). De uit hoofde van artikel 383 lid 1, Titel 9 Boek 2 BW, voorgeschreven melding wordt hierna toegelicht.

2022

(in duizenden euro's)	Directe beloning vast	Directe beloning diversen	Uitgestelde beloning pensioen	Totaal beloning
P.J. van der Burg	256	35	143	434
M.G. Bakker	317	42	27	386
Totaal	573	77	170	820

2021

(in duizenden euro's)	Directe beloning vast	Directe beloning diversen	Uitgestelde beloning pensioen	Totaal beloning
P.J. van der Burg	249	34	138	421
M.G. Bakker	283	41	24	348
Totaal	532	75	162	769

De directe beloning diversen bevat autokosten, sociale lasten werkgever en overige.

M.G. Bakker is tevens lid van de Raad van Bestuur van Bovemij N.V. De bezoldiging zoals opgenomen in de tabel heeft betrekking op beide functies.

Honorering Raad van Commissarissen

(in duizenden euro's)	2022	2021
A.C. Dorland (vanaf 23 april 2021)	25	19
E.A. Kleijnenberg	55	58
A.P. Zeggen	48	50
G.J.N.H. Cerfontaine (tot en met 23 april 2021)	-	9
Totaal	128	136

Waar van toepassing zijn de hierboven vermelde bedragen inclusief BTW.

A.C. Dorland is tevens voorzitter van de Raad van Commissarissen van Bovemij N.V.

Aandelenbezit Raad van Bestuur

Voor de Raad van Bestuur is een certificatenplan opgesteld. Dit certificatenplan, van Bovemij N.V., is in lijn gebracht met de Regeling beheerst beloningsbeleid Wft. Het aandelenbezit van de Raad van Bestuur is als volgt te specificeren:

(aantal stuks certificaten van aandelen)	31-12-2022	31-12-2021
P.J. van der Burg	684	9.599
Totaal	684	9.599

14. Beleggingsopbrengsten

(in duizenden euro's)	Terreinen en gebouwen		Overige terreinen en gebouwen	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	Uitstaande leningen	Liquide middelen	Totaal 2022	Totaal 2021
	voor eigen gebruik									
Opbrengst gebouwen en terreinen	940	1.788	-	-	-	-	-	299	3.027	3.981
Ongerealiseerde winst op beleggingen	80	-	-	-	-	-	-	-	80	18.773
Gerealiseerde winst op beleggingen	-	-	1.155	968	1.142	1.642	-	-	4.907	5.163
	1.020	1.788	1.155	968	1.142	1.642	299	8.014	27.917	

15. Beleggingslasten

(in duizenden euro's)	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	Overige terreinen en gebouwen	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	Uitstaande leningen	Liquide middelen	Totaal 2022	Totaal 2021
Beheerskosten en rentelasten beleggingen	1.929	694	-	-	-	380	-	3.003	3.822
Ongerealiseerd verlies op beleggingen	-	2.861	9.105	5.543	18.632	-	-1	36.140	1940
Gerealiseerd verlies op beleggingen	680	-	-	51	405	-	-	1.136	49
	2.609	3.555	9.105	5.594	19.037	380	-1	40.279	5.811

16. Resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten

(in duizenden euro's)	2022	2021
Omzet niet-verzekeringstechnische activiteiten	202	204
Beheerskosten niet-verzekeringstechnische activiteiten	503	889
Totaal	-301	-685

Het resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten betreft het resultaat van Bovemij Ondernemersportaal.

17. Andere lasten

Voor een toelichting op de andere lasten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop andere lasten.

18. Resultaat deelnemingen

Resultaat deelnemingen

(in duizenden euro's)	2022	2021
Enra B.V.	2.752	2.186
Bovemij Intermediair B.V.	1.692	896
Bovemij Juridische Diensten B.V.	13	13
Resultaat deelnemingen	4.457	3.095

Nijmegen, 30 maart 2023

Raad van bestuur

L.C.A. Musters

M.G. Bakker

Raad van Commissarissen

A.C. Dorland (voorzitter)

A.P. Zeggen

E.A. Kleijnenberg

Overige gegevens

Statutaire regeling van de winstbestemming

De bestemming van het resultaat is geregeld in artikel 31 van de statuten:

- 31.1. De Raad van Bestuur bepaalt, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, welk deel van de winst, zoals blijkt uit de vastgestelde jaarrekening, wordt gereserveerd opdat de vennootschap voldoet/blijft voldoen aan de voor haar op grond van wet en regelgeving geldende - solvabiliteitseisen; het daarna overblijvende gedeelte van de winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering.
- 31.2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal van de vennootschap, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden en voor zover de vennootschap blijft voldoen aan de voor haar op grond van wet en regelgeving geldende solvabiliteitseisen.
- 31.3 Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
- 31.4 De algemene vergadering kan, doch slechts met goedkeuring van de - raad van commissarissen, besluiten tot het doen van tussentijdse (winst)uitkeringen indien aan het vereiste van lid 2 is voldaan blijkens een tussentijdse vermogensopstelling.
- 31.5 Bij de berekening van de verdeling van een voor uitkering op aandelen bestemd bedrag tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt niet mee.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Aandeelhouder en Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2022 van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
- De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022;
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij (hierna ook wel: de onderneming) zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VG-BA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij is een schadeverzekeraar primair gericht op de mobiliteitsbranche. De groepsstructuur bestaat uit verschillende groepsonderdelen en wij hebben onze controle daarop ingericht. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan een aantal onderwerpen op basis van de activiteiten van de groep en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 3,0 miljoen (2021: € 3,9 miljoen)
Toegepaste benchmark	Circa 2% van het groepsvermogen per 31 december 2022 (2021: 2%)
Nadere toelichting	Het groepsvermogen wordt relevant geacht door stakeholders en is een relatief stabiele basis voor de bepaling van de materialiteit. Derhalve achten wij het groepsvermogen de meest geschikte basis voor het bepalen van de materialiteit. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 150 duizend rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij staat aan het hoofd van een groep van entiteiten (groepsonderdelen). De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op het N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij zelf, die circa 99% van het totale groepsvermogen vertegenwoordigt. Hierbij hebben wij zelfstandig controlewerkzaamheden uitgevoerd. Op de financiële informatie van de overige groepsonderdelen hebben wij op groepsniveau cijfer-analytische werkzaamheden uitgevoerd om onze inschatting, dat deze onderdelen geen significante risico's op materiële fouten bevatten, te bevestigen.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij groepsonderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de geconsolideerde jaarrekening.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een schadeverzekeraar. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit, actuariële- en belastingspecialisten. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van vastgoed.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de onderneming en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de raad van bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk Risicomanagement van het jaarverslag, waarin de raad van bestuur zijn risicoanalyse heeft opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de Gedragscode Bovemij, klokkenluidersregeling Bovemij en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in 'Gebruik van schattingen en veronderstellingen' in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening. Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Zoals beschreven in onze kernpunten van de controle 'Schattingonzekerheid aangaande de bepaling en toetsing van de waardering en toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schaden', hebben wij vanwege het risico dat management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, onder meer oordeelsvorming en schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij de raad van bestuur, stafafdelingen (waaronder de interne accountantsdienst, risk afdeling en compliance afdeling) en de raad van commissarissen.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de raad van bestuur, het lezen van notulen, het kennismaken van de integriteitsrisicoanalyse (SIRA) van de raad van bestuur, rapporten van de interne accountant, juridische zaken en compliance afdeling en het uitvoeren van

gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennis genomen van advocatenbrieven en correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld. Wij verwijzen verder naar ons kernpunt van de controle Compliance risico ten aanzien van incidentmelding 2018.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht onder 'Continuïteit' in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de raad van bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de onderneming om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor tenminste de komende 12 maanden.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de raad van bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de raad van bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, waarbij wij ons ook hebben gericht op de vraag of de onderneming kan blijven voldoen aan de wettelijke solvabiliteitsvereisten voor een verzekeraar. Hiertoe hebben wij onder andere kennis genomen van de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA). Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Schattingonzekerheid aangaande de bepaling en toetsing van de waardering en toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schaden

<p>Risico</p>	<p>Per 31 december 2022 bedraagt de schadevoorziening (bestaande uit de technische voorziening voor te betalen schaden verminderd met het aandeel herverzekeraars en de overige technische voorzieningen voor schadebehandelingskosten) € 266,2 miljoen, ofwel circa 43% van het balans totaal. In de bepaling van de technische voorzieningen voor te betalen schaden neemt N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij een inschatting op voor schaden die per balansdatum zijn voorgevallen maar nog niet bij N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij zijn gemeld (IBNR), alsmede voor mogelijke mutaties in wel gemelde maar nog niet afgewikkelde schaden (IBNER).</p> <p>In de berekening van deze schadevoorziening worden door het management schattingen en veronderstellingen gehanteerd ten aanzien van het verwachte schadeverloop, raming van de verwachte na-meldingen en schadeontwikkeling en de schadebehandelingskosten. Deze schattingen en veronderstellingen zijn subjectief van aard en het gebruik van andere schattingen en veronderstellingen kan een materiële impact hebben op het vermogen en resultaat van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.</p> <p>Zoals uitgelegd in de grondslagen voor de waardering van activa en passiva inzake de Toereikendheidstoets, voert N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij een toets uit op de toereikendheid van de balanswaarde van de technische voorziening. Hiertoe wordt een toetsvoorziening vastgesteld. Deze toetsvoorziening is een benadering van de marktwaarde van de verplichtingen, waarbij rekening wordt gehouden met onzekerheidsmarges. De toets wordt op totaalniveau uitgevoerd, gesplitst naar de schadevoorziening en de premievoorziening (inclusief toekomstposten), waarbij een bandbreedte wordt vastgesteld. Indien per jaareinde blijkt dat de balansvoorziening op basis van het voorzieningenbeleid aanpassing behoeft, wordt de balansvoorziening op het, in het voorzieningenbeleid opgenomen, streefniveau gebracht. Hierbij worden eventuele tekorten en overschotten op de schade- en premievoorziening niet onderling gecompenseerd. Er wordt gebruikgemaakt van gangbare actuariële methoden en technieken en van expert judgement. In 2022 heeft N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij een schattingswijziging doorgevoerd met betrekking tot de veronderstelling inzake de inflatie van verplichtingen uit hoofde van de schadevoorziening, zoals toegelicht onder de Schattingswijzigingen in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening. De doorgevoerde schattingswijziging van inflatie heeft een impact van circa € 4,3 miljoen gehad op de toetsvoorziening en de daarop gebaseerde IBNER.</p> <p>Het gebruik van schattingen en veronderstellingen bij de bepaling van de schadevoorziening brengt significante onzekerheden met zich mee. Het risico bestaat dat de berekende schadevoorziening niet juist is gewaardeerd en/of niet toereikend is om de verplichtingen uit hoofde van schadeclaims te kunnen afwikkelen. Hierbij is in beschouwing genomen het fraude risico met betrekking tot doorbreking van interne beheersmaatregelen door management en met andere ongeoorloofde vormen van beïnvloeding van het proces van financiële verslaggeving. Wij hebben dit derhalve als een kernpunt van onze controle aangemerkt.</p> <p>Wij verwijzen naar de “Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening” onder “Gebruik van schattingen en veronderstellingen”, “Grondslagen voor waardering activa en passiva” inzake de Technisch voorzieningen, noot 7 “Technische voorzieningen” (voor de te betalen schaden en overige technische voorzieningen) en noot 12 “Schade eigen rekening” in de Resultaat technische rekening per branchegroep.</p>
<p>Onze controleaanpak</p>	<p>Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren of de door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij gehanteerde grondslagen voor de waardering van de schadevoorziening in overeenstemming zijn met Titel 9 Boek 2 BW en Richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ) 605 ‘Verzekeringsmaatschappijen’ en of deze grondslagen en de gehanteerde modellen en veronderstellingen bij de bepaling van de schadevoorziening consistent zijn toegepast of, indien sprake is van wijzigingen, deze in de gegeven omstandigheden passend zijn.</p> <p>Wij hebben met inzet van onze actuariële specialisten controlewerkzaamheden verricht op de waardering en toereikendheid van de schadevoorziening. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd en de werking getoetst van de relevante interne beheersingsmaatregelen in de processen gerelateerd aan de schadevoorziening. In het bijzonder hebben wij de interne controles onderzocht die zijn gericht op de vaststelling van de schadevoorziening, de uitvoering van de toereikendheidstoets en de betrouwbaarheid van de basisgegevens die daarbij zijn gebruikt. Verder hebben wij kennisgenomen van de rapportages en de werkzaamheden beoordeeld van de actuariële functiehouder.</p> <p>Onze voornaamste overige, gegevensgerichte controlewerkzaamheden hebben betrekking op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het beoordelen van de gebruikte data en het toetsen daarvan aan de hand van de onderliggende interne en externe informatie; • het evalueren van de aanvaardbaarheid van de gehanteerde methoden en veronderstellingen, inclusief de hierin doorgevoerde schattingswijziging voor inflatie, voor de waardering van de schadevoorziening. Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd om de redelijkheid van schattingen en de gehanteerde veronderstellingen te evalueren aan de hand van historische informatie, sectorinformatie, professionele oordeelsvorming en het verrichten van een retrospectieve beoordeling van de schattingen en veronderstellingen in voorgaand boekjaar; • het toetsen van de totstandkoming en het evalueren van de gevoeligheidsanalyses aan hand van de onderliggende berekeningen; • het beoordelen van de post-voor-post bepaalde voorziening voor te betalen schaden op basis van deelwaarnemingen; • het beoordelen van de voorziening voor niet-gemodelleerde portefeuilles;

	<ul style="list-style-type: none"> • het evalueren van de modellen waarmee de schadevoorziening is berekend en waarmee de toereikendheidstoets is uitgevoerd; • door middel van het testen van journaalposten en het uitvoeren van cijferanalyses beoordelen of er sprake is geweest van doorbreking van interne beheersmaatregelen door management. <p>Tenslotte hebben wij geëvalueerd of de toelichting op de schadevoorziening voldoet aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW.</p>
Belangrijke observaties	<p>Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de methoden gehanteerd voor de waardering van de schadevoorziening passend zijn. De schattingen en veronderstellingen waarop de bepaling en de toetsing van de toereikendheid van de schadevoorziening zijn gebaseerd, bevinden zich binnen aanvaardbare bandbreedtes. Wij hebben vastgesteld dat de schadevoorziening nauwkeurig is gewaardeerd en toereikend is.</p> <p>De toelichting op de schadevoorziening voldoet aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW.</p>

Schattingonzekerheid ten aanzien van de solvabiliteitsratio onder Solvency II

Risico	<p>Per 31 december 2022 bedraagt de solvabiliteitsratio van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij 213%, gebaseerd op de Solvency II regelgeving. In de toelichting op de geconsolideerde balans is deze solvabiliteitsratio toegelicht en biedt informatie over de kapitaalspositie op basis van Solvency II ten opzichte van de kapitaalspositie op basis van Titel 9 Boek 2 BW. Bij de vaststelling van de solvabiliteitsratio wordt gebruik gemaakt van diverse schattingen, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de vaststelling van de best estimate technische voorzieningen; • de vaststelling van de voorziening voor niet-gemodelleerde portefeuilles; • het verlies-compenserende effect van uitgestelde belastingen (Loss Absorbing Capacity of Deferred Taxes; LAC DT) bij de bepaling van de Solvency Capital Requirement (SCR). <p>Het gebruik van schattingen bij de bepaling van de solvabiliteitsratio onder Solvency II brengt onzekerheden met zich mee. Het risico bestaat dat de berekende solvabiliteitsratio niet in overeenstemming is met de Solvency II regelgeving. Gezien het belang van de solvabiliteitsratio voor de beoordeling van de kapitaalspositie onder Solvency II van de N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij, en daarmee van de groep als geheel, hebben wij dit als een kernpunt van onze controle aangemerkt.</p> <p>Wij verwijzen naar de toelichting 6. “Groepsvermogen” op de geconsolideerde balans per 31 december 2022 onder “Solvabiliteit”.</p>
Onze controleaanpak	<p>Wij hebben met inzet van onze actuariële specialisten systeemgerichte- en gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd bij de controle van de aan de solvabiliteitsratio ten grondslag liggende berekeningen, welke onder meer omvatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evaluatie van de aanvaardbaarheid van veronderstellingen zoals gehanteerd voor de waardering van de best estimate technische voorzieningen. Hierbij is gebruik gemaakt van marktgegevens, gegevens beschikbaar in de sector en verwachtingen van de onderneming; • evaluatie van de passendheid van de methodiek voor het waarderen van niet-gemodelleerde portefeuilles, waarbij wij gebruik gemaakt hebben van methoden zoals algemeen geaccepteerd in de actuariële praktijk; • evaluatie van de veronderstellingen voor de verwerking van “Loss Absorbing Capacity of Deferred Taxes” (LAC DT), waarbij wij onder meer gebruik gemaakt hebben van bedrijfsgegevens, en gegevens beschikbaar in de financiële sector. <p>Wij hebben de opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen met betrekking tot Solvency II berekeningen geëvalueerd en de werking getoetst. Deze evaluatie omvatte tevens, waar van toepassing, interpretatie van regelgeving, alsmede het uitvoeren van herberekeningen op basis van deelwaarnemingen. Tevens hebben wij kennisgenomen van de rapportages en werkzaamheden van de actuariële functiehouder.</p> <p>Ten slotte hebben wij geëvalueerd of de toelichting inzake de solvabiliteit toereikend is.</p>
Belangrijke observaties	<p>Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de solvabiliteitsratio nauwkeurig is berekend. De toelichting op de solvabiliteit onder Solvency II voldoet aan de eisen van Titel 9 Boek 2 BW.</p>

Schattingonzekerheid aangaande de waardering van niet-(beurs)genoteerde beleggingen

Risico	<p>Per 31 december 2022 bedragen de niet-(beurs)genoteerde beleggingen € 135,7 miljoen. De niet-(beurs)genoteerde beleggingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde en worden onderscheiden in terreinen en gebouwen, hypotheekfondsen en uitstaande leningen.</p> <p>De reële waarde van niet-(beurs)genoteerde beleggingen wordt bepaald op basis van onafhankelijke taxaties, waarderingmodellen of andere methoden. De waardering is afhankelijk van de beschikbaarheid en toepasbaarheid van marktgegevens en andere informatie. Dit verhoogt de schattingonzekerheid met betrekking tot de waardering van de niet-(beurs)genoteerde beleggingen. Derhalve hebben wij dit als kernpunt van onze controle aangemerkt.</p> <p>Wij verwijzen naar de “Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening” onder “Gebruik van schattingen en veronderstellingen”, “Grondslagen voor waardering activa en passiva” en naar de toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022 onder noot 2 “Beleggingen”.</p>
--------	---

Onze controleaanpak	<p>Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren of de door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij gehanteerde grondslagen voor de waardering van de niet-(beurs)genoteerde beleggingen in overeenstemming zijn Titel 9 Boek 2 BW en of deze grondslagen consistent zijn toegepast of, indien sprake is van wijzigingen, deze in de gegeven omstandigheden passend zijn.</p> <p>Wij hebben systeemgerichte- en gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de waardering van de niet-(beurs)genoteerde beleggingen. Onze voornaamste werkzaamheden betroffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • met gebruikmaking van eigen vastgoedspecialisten hebben wij voor een selectie van objecten de onafhankelijke taxaties en daarbij gehanteerde uitgangspunten getoetst aan de hand van beschikbare marktgegevens (bandbreedtes); • voor de posities in niet-(beurs)genoteerde hypotheekfondsen hebben wij de waarderingen geverifieerd met gecontroleerde jaarrekeningen 2022 van deze fondsen. Waar deze (nog) niet beschikbaar zijn, is de aansluiting vastgesteld met de meest recente, niet-gecontroleerde-Net Asset Value (NAV) rapportages van de fondsmanagers, alsmede hebben wij back-testing procedures uitgevoerd (met gecontroleerde jaarrekeningen) en de interne beheersingsorganisatie beoordeeld van één van de fondsmanagers aan de hand van een ISAE 3402 rapportage. Verder hebben wij vastgesteld of de gekozen waarderingsgrondslagen en de belangrijkste uitgangspunten daarbij aansluiten op de grondslagen van de onderneming. <p>Ten slotte hebben wij geëvalueerd of de toelichting op de niet-(beurs)genoteerde beleggingen voldoet aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW.</p>
Belangrijke observaties	<p>Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de reële waarde van de niet-(beurs)genoteerde beleggingen nauwkeurig zijn bepaald en/of zich bevinden binnen aanvaardbare bandbreedtes.</p> <p>De toelichting op de niet-(beurs)genoteerde beleggingen voldoet aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW.</p>

Compliance risico ten aanzien van incidentmelding 2018

Risico	<p>Eind 2018 is de raad van commissarissen (RvC) van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij op de hoogte gesteld van een melding in het kader van mogelijke non-compliance met wet- en regelgeving (hierna: incidentmelding 2018). De RvC heeft naar aanleiding hiervan een onafhankelijk extern onderzoek laten uitvoeren en afgerond in 2019 en door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij zijn nadien verbetermaatregelen geïmplementeerd in 2020, 2021 en 2022.</p> <p>Zoals toegelicht in de paragraaf 'Compliance dossier' in het verslag van de raad van bestuur hebben de toezichthouders De Nederlandsche Bank (DNB) en de autoriteit financiële markten (AFM) eigen onderzoeken uitgevoerd naar aanleiding van de incidentmelding 2018. In navolging van het in 2021 voorgenomen boetebesluit door de AFM aan N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij in verband met het overtreden van het provisieverbod, is de boete gewijzigd met € 0,25 miljoen tot € 1,75 miljoen in 2022. Daarnaast ontving N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij in november 2022 van de DNB een voorgenomen besluit tot het opleggen van een boete met een basisbedrag van € 2 miljoen voor het niet voeren van integere en beheerste bedrijfsvoering over de periode 2016 tot en met 2020. Dit bedrag is als beste inschatting door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij verwerkt in de jaarrekening van 2022. De uiteindelijke boete kan hiervan echter nog afwijken. Verder is de Belastingdienst haar eigen onderzoek gestart naar aanleiding van de incidentmelding 2018 welke gedeeltelijk is afgerond.</p> <p>Het risico bestaat dat de verdere uitkomsten van deze onderzoeken leiden tot (materiële) boetes en/of financiële verplichtingen als gevolg van het niet-naleven van wet- en regelgeving door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij waarvoor (gewijzigde) voorzieningen moeten worden getroffen indien een uitstroom van middelen waarschijnlijk is en de omvang betrouwbaar kan worden geschat. Wij hebben dit derhalve als kernpunt van onze controle aangemerkt.</p> <p>Wij verwijzen naar de paragraaf 'Compliance dossier' in het verslag van de raad van bestuur, in het verslag van de raad van commissarissen, de toelichting op de geconsolideerde balans onder noot 8 "Voorzieningen" en de toelichting op geconsolideerde winst-en-verliesrekening onder noot 17 "Andere lasten".</p>
Onze controleaanpak	<p>Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren of de door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij gehanteerde grondslagen voor opname en waardering van voorzieningen en/of of de toelichting van niet in de balans opgenomen verplichtingen in overeenstemming zijn Titel 9 Boek 2 BW en of deze grondslagen consistent zijn toegepast of, indien sprake is van wijzigingen, deze in de gegeven omstandigheden passend zijn.</p> <p>Wij hebben informatie ingewonnen over het verloop en de uitkomsten van de onderzoeken bij de raad van bestuur en raad van commissarissen. Wij hebben in het kader van de jaarrekeningcontrole detail controles uitgevoerd. Onze voornaamste werkzaamheden betroffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het toetsen van de impact van de (lopende) onderzoeken van toezichthouders en de Belastingdienst op de jaarrekening en het beoordelen van de noodzaak tot het treffen van een voorziening en/of het wijzigen van de reeds gevormde voorziening; • het beoordelen van de verwerking in de jaarrekening van boetes en/of financiële verplichtingen van reeds gecommuniceerde uitkomsten door toezichthouders en/of de Belastingdienst; • het kennismaken van de communicatie met toezichthouders en de Belastingdienst;

	<ul style="list-style-type: none"> • het opvragen en beoordelen van advocatenbrieven; • het uitvoeren van extra detailcontroles ten aanzien van marketinguitgaven over 2022 met inachtneming van de bevindingen uit het onderzoeksrapport in opdracht van de RvC; • evalueren van de toereikendheid van de toelichting in de jaarrekening.
Belangrijke observaties	<p>Per balansdatum en tot de datum van onze controleverklaring hebben wij geen reden te veronderstellen dat de uitkomsten van de afgeronde onderzoeken door de AFM en DNB en het gedeeltelijk afgeronde onderzoek door de Belastingdienst niet adequaat zijn verantwoord en toegelicht in de jaarrekening.</p> <p>De toelichtingen in de jaarrekening voldoen aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW.</p>

Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking	
Risico	<p>N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij is voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen en voor het opmaken van de jaarrekening sterk afhankelijk van de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van haar geautomatiseerde systemen.</p> <p>De diversiteit aan informatietechnologie binnen de verschillende bedrijfsentiteiten van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij brengt het risico van ineffectief systeembeheer in relatie tot de informatiesystemen met zich mee relevant voor onze jaarrekeningcontrole. Daarnaast heeft medio 2022 voor zakelijke verzekeringssystemen een datamigratie plaatsgevonden van een oud verzekeringssysteem naar een nieuw verzekeringssysteem. Ook maakt dat de huidige uitbestedingen kunnen leiden tot complexiteit in de dienstverlening en contractbeheer. Verder zijn (veronderstelde) cyber security risico's onverminderd aanwezig. Wij hebben derhalve de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als kernpunt van onze controle aangemerkt.</p> <p>Wij verwijzen naar de paragraaf "Risico management" onder "Operationele risico's".</p>
Onze controleaanpak	<p>Wij hebben de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking vastgesteld voor zover dit relevant is in het kader van de jaarrekeningcontrole. Wij hebben met name de processen logische toegangsbeveiliging, wijzigingenbeheer en continuïteitsbeheer onderzocht. Daarnaast hebben wij de datamigratie van het oude verzekeringssysteem naar het nieuwe verzekeringssysteem onderzocht. Verder hebben wij kennis genomen van het uitbestedingsbeleid en contractmanagement van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij. In aanvulling hierop hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden verricht met betrekking tot de informatie die wordt geregistreerd in en gegenereerd vanuit de betreffende systemen.</p> <p>Ten slotte hebben wij kennis genomen van de gemelde IT en cyber-incidenten en de impact hiervan op de jaarrekening geëvalueerd.</p>
Belangrijke observaties	<p>Gebaseerd op een combinatie van het toetsen van de algemene IT beheersmaatregelen, het evalueren van IT en cyber-incidenten en aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden ten aanzien van het systeembeheer, hebben wij voldoende zekerheid verkregen omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking die relevant zijn in het kader van onze jaarrekeningcontrole.</p>

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de raad van commissarissen op 25 april 2014 benoemd als accountant van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij vanaf de controle van het boekjaar 2014 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de onderneming te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderneming.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- Het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderneming;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan de audit en risk commissie van de raad van commissarissen op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 30 maart 2023

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. S.B. Spiessens RA